

PERTRATTAZIONI

9 della IV tornata Epoca VII

della

DIETA PROVINCIALE

della

CONTEA PRINCIPESCA

di

Gorizia e Gradisca

redatte sulle annotazioni stenografiche

Anno 1898-1899.



GORIZIA 1900

Tip. Seitz. — La Giunta prov. ed.

PERFESSIONI

1898-1899

DIETA PROVINCIALE

GOV. PRINCIPALE

Gorizia e Gradisca

1898-1899

1898-1899

25216/1898-1899.



ŠOD 121.560/1987

Indice alfabetico.

	anno	giorno della seduta	pagina
C.			
Capitano provinciale: è nominato con Sovrana Risoluzione dell' 8 aprile il Commendatore D.r Luigi Cav. de Pajer-Monriva	1899	15/4	12
D.			
Deputati prov. italiani: loro dichiarazione diretta al Capitano prov. sostituto che non si presenteranno alle sedute della Dieta dove apparisse all'ordine del giorno la proposta di legge concernente la regolazione, conservazione e frequentazione delle scuole popolari	"	14/1	10
Deputati prov. sloveni hanno deliberato che per ora non prenderanno parte alle sedute della Dieta prov.	"	15/4	13
Dieta prov. IV tornata, epoca VII. Apertura della sessione	1898	28/12	1
Dieta prov. II, III e V seduta, andate deserte per mancanza di numero legale	1899	7/1	9
		14/1	10
		27/5	16
Distretti scolastici: progetto di legge governativo concernente la concorrenza del fondo prov. alle spese dei distretti scolastici (proposta)	1898	28/12	3
Dottori Cav. Antonio, eletto membro della commissione d'appello dell'imposta sulla rendita personale	"	28/12	8
E.			
Egger Cav. D.r Camillo: presta la solenne promessa di deputato prov.	1899	15/4	14
Egger Cav. D.r Camillo: è approvata la sua elezione a deputato della Dieta prov.	"	15/4	15
Esercizio provvisorio pro 1899 del fondo provinciale (V. alleg. N. 1)	1898	28/12	7
F.			
Fondo provinciale: progetto di legge governativo concernente la concorrenza del fondo provinciale alle spese dei distretti scolastici (proposta)	"	28/12	3
Francesco Giuseppe I: Suo messaggio diretto alla Dieta in ricorrenza del 50 mo anniversario della salita al trono di S. M.	"	28/12	2
G.			
Gaberšček Andrea, eletto membro della Commissione per la commisurazione dell'imposta industriale	"	28/12	8
Giunta provinciale: suo rapporto concernente l'esercizio provvisorio del fondo prov. pro 1899 (V. alleg. N. 1)	"	28/12	7
Giunta provinciale: suo rapporto con cui presenta i conti consuntivi e preventivi dei fondi da lei amministrati	1899	15/4	14
I.			
Imperatore Francesco Giuseppe I: Suo Messaggio diretto alla Dieta prov. in ricorrenza del 50.mo anniversario della salita al trono di S. M.	1898	28/12	2

	anno	giorno della seduta	pagina
M.			
Messaggio Imperiale col quale si esprimono alla Dieta prov. le Sovrane grazie per la leale manifestazione nella ricorrenza del 50.mo anniversario della salita al trono di S. M.	1898	28/12	2
Mighetti Lodovico : è approvata la sua elezione a deputato della Dieta prov.	1899	15/4	14
P.			
Pajer Cav. D.r Luigi, nominato Capitano provinciale con Risoluzione Sovrana dell'8 aprile 1899	"	15/4	12
Proposta governativa concernente il progetto di legge sulla concorrenza del fondo prov. alle spese dei distretti scolastici	1898	28/12	3
R.			
Rapporto della Giunta prov. sull'esercizio provvisorio pro 1899 del fondo prov. (V. alleg. N. 1)	"	28/12	7
Rapporto della Giunta prov. con cui presenta i conti consuntivi e preventivi dei fondi da lei amministrati	1899	15/4	14
Risoluzione Sovrana dell'8 aprile 1899 con cui S. M. nomina Capitano prov. il Commendatore D.r Luigi Cav. de Pajer-Monriva	"	15/4	12
S.			
Scuole popolari: progetto di legge governativo concernente la concorrenza del fondo provinciale alle spese dei distretti scolastici (proposta)	1898	28/12	3
Scuole popolari: scritto dei deputati prov. italiani diretto al Capitano prov. sostituto, dichiarante ch'essi non interverranno alle sedute della Dieta prov. dove apparisse all'ordine del giorno la proposta di legge concernente la regolazione, conservazione e frequentazione delle scuole popolari	1899	14/1	10
Sovrana Risoluzione dell'8 aprile 1899 con cui S. M. nomina Capitano prov. il Commendatore D.r Luigi de Pajer-Monriva	"	15/4	12
V.			
Valentinis Conte Eugenio : è approvata la sua elezione a deputato prov. della Dieta	"	15/4	14



DIETA PROVINCIALE

della

PRINCIPESCA CONTEA DI GORIZIA E GRADISCA

IV tornata, Epoca VII

Capitani provinciali:

S. E. Signor CORONINI-CRONBERG Conte FRANCESCO, Consigliere intimo attuale e Ciambellano di S. M., Colonnello f. d. s., Cav. di I. classe dell'ordine della Corona ferrea; fregiato della Medaglia del merito militare; Presidente dell' i. r. Società agraria di Gorizia e della Commissione pell'imboschimento del Carso in Gorizia; Conservatore della Commissione centrale per monumenti artistici e storici; Cittadino onorario della città capitale provinciale di Gorizia, nonchè delle città, borgate e dei luoghi di Aquileja, Canale, Cervignano, Dornberg, Plezzo, Aidussina, Caporetto, Comen, Monfalcone, Sesana e Serpenizza, Podestà di S. Pietro ecc. eletto dalla città di Gorizia.

e dopo la sua dimissione

Signor D.r de PAJER LUIGI Cav. di Monriva, Commendatore dell'ordine di Francesco Giuseppe I., Cavaliere dell'ordine della Corona ferrea di III classe, Grand' Ufficiale dell'ordine della Corona d' Italia, Cittadino onorario di Cervignano e Dolegna, Presidente della Camera degli avvocati in Gorizia e possidente.

eletto dal grande possesso italiano.

Sostituto:

Sig. Dr. ANTONIO GREGORČIČ, professore di teologia nel Seminario centrale di Gorizia, deputato al Consiglio dell' Impero.

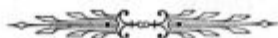
eletto dai comuni foresi dei distretti di Tolmino, Plezzo e Circhina.

Deputato per voto virile:

S. E. Rev. Monsignore GIACOMO MISSIA Principe Arcivescovo, Consigliere intimo di S. M. I. e R. A., Cav. della Corona ferrea di I. classe, Dottore in sacra Teologia ecc. ecc.

Deputati:

- Signor Dr. ABRAM GIUSEPPE,
avvocato in Gorizia.
eletto dai comuni foresi dei distretti di Comen e Sesana.
- Signor BERBUČ GIOVANNI,
i. r. professore presso le Scuole reali sup. in Gorizia.
eletto dai Comuni foresi dei distretti di Gorizia, Canale ed Aidussina.
- CORONINI-CRONBERG Conte ALFREDO,
possidente in Gorizia, Deputato al Consiglio dell'Impero.
eletto dal grande possesso sloveno.
- Signor DOTTORI ANTONIO,
Cavaliere degli Alberoni, Cavaliere dell'ordine di Francesco Giuseppe, decorato della Croce d'oro del merito colla corona, possidente in Ronchi.
eletto dai comuni foresi dei distretti di Monfalcone, Cervignano, Gradisca e Cormons.
- Dr. Cavaliere de EGGER CAMILLO,
avvocato in Gorizia.
eletto dalla città di Gorizia.
- Signor GRČA BIAGIO,
Parroco di Sompasso.
eletto dai comuni foresi dei distretti di Gorizia, Canale e Aidussina.
- Signor KLANČIĆ ANTONIO,
decorato della Croce d'oro del merito,
Podestà di Podgora
eletto dal grande possesso sloveno.
- Signor LAPANJA GIOVANNI,
geometra civile in Caporetto.
eletto dai comuni foresi dei distretti di Tolmino, Plezzo e Circhina.
- Signor LOCATELLI Barone MICHELE,
I. e R. Ciambellano, Cav. dell'ordine della corona ferrea di III classe, possidente e Podestà di Cormons.
eletto dalla città di Gradisca e dalla borgata industriale di Cormons.
- Signor Dr. MARANI FRANCESCO,
avvocato in Gorizia.
eletto dalla Camera di Commercio ed Industria in Gorizia.
- Signor MICIELI VINCENZO,
possidente e podestà di Campolongo.
eletto dai comuni foresi dei distretti di Monfalcone, Cervignano, Gradisca e Cormons.
- Signor MIGHETTI LODOVICO,
commerciante, Vicepresidente della Camera di Commercio ed Industria in Gorizia.
eletto dalla Camera di Commercio ed Industria in Gorizia.
- Signor MUHA ANTONIO,
possidente, Presidente del Comitato stradale di Sesana.
eletto dai comuni foresi dei distretti di Sesana e Comen.
- Signor PANIGAI Conte GIACOMO,
I. R. Tenente dei Bersaglieri a cavallo n. a.,
possidente e podestà di Scodovacca.
eletto dal grande possesso italiano.
- Signor ROJIC ALESSIO,
dottore in medicina in Gorizia.
eletto dal grande possesso sloveno.
- Signor Dr. TUMA ENRICO,
i. r. Aggiunto giudiziario in pensione e Concipiente di avvocatura in Gorizia.
eletto dalle borgate e luoghi industriali di Tolmino, Plezzo, Caporetto, Canale e Aidussina.
- Signor VALENTINIS Conte EUGENIO,
di Monfalcone
eletto dalle città e borgate industriali di Cervignano, Monfalcone e Grado.
- Signor Dr. VENUTI CARLO,
avvocato, podestà di Gorizia.
eletto dalla città di Gorizia.
- Sig. Dr. VERZEGNASSI FRANCESCO,
Deputato al Consiglio dell'Impero,
avvocato in Gorizia e possidente.
eletto dal grande possesso italiano.



GIUNTA

della

D i e t a p r o v i n c i a l e

della

CONTEA PRINCIPESCA di GORIZIA e GRADISCA



Presidente :

S. E. FRANCESCO Conte CORONINI-CRONBERG

e dopo la sua dimissione

Dr. Cavaliere de PAJER-MONRIVA LUIGI

Assessori :

Signor Dr. ABRAM Giuseppe

" Cavaliere de PAJER-MONRIVA LUIGI

poi sostituito dal

" Dr. MARANI FRANCESCO

" Dr. TUMA ENRICO

" Dr. VERZEGNASSI FRANCESCO

eletto da tutta l'assemblea della Dieta.

eletto dai deputati delle città, borgate e luoghi industriali e dalla Camera di commercio.

eletto dai deputati delle città, borgate e luoghi industriali e dalla Camera di commercio.

eletto dai deputati dei comuni foresi.

eletto dai deputati del grande possesso.

Assessori supplenti :

Signor prof. BERBUČ GIOVANNI

" Dr. GREGORČIĆ ANTONIO

(due vacanti)

eletto da tutta l'assemblea della Dieta.

eletto dai deputati dei comuni foresi.

Comitato scolastico:

Sig. D.r PAJER, Presidente.
" CORONINI Conte ALFREDO
" GREGORČIĆ D.r ANTONIO
" MARANI D.r FRANCESCO
" TUMA D.r ENRICO
" VENUTI D.r CARLO
" VERZEGNASSI D.r FRANCESCO.

Contenuto : Discorso di apertura della Dieta prov. — Messaggio Imperiale diretto alla Dieta. — Comunicazione del progetto governativo circa un contributo al fondo scolastico distrettuale. — Rapporto della Giunta provinciale concernente l'esercizio provvisorio del fondo prov. per l'anno 1899. — Nomina di un membro della Commissione d'appello per la commisurazione dell'imposta sulla rendita personale. — Nomina di un membro della Commissione per la commisurazione dell'imposta industriale.

P R E S E N T I :

Il Capitano provinciale
Conte **Francesco Coronini-Cronberg**

Il Commissario Imperiale
Consigliere aulico Cav. **Luigi de Bosizio**

S. E. Reverendissima Monsignore Dr. **Giacomo Missia**, Principe Arcivescovo

e N. 20 deputati.

(Principio della seduta a ore 11 ant.)

Capitano : Eccelsa Dieta !

Colla Sovrana Patente del 17 dicembre Sua Maestà graziosamente si degnava di ordinare l'apertura della nostra Dieta provinciale pel giorno di oggi, ed io ho l'onore di porgervi, Onorevoli Signori, in questo incontro i più distinti saluti.

Ci troviamo alla fine di un anno ricco di emozioni di ogni sorte.

Basta ricordare le manifestazioni di quest'Eccelsa Dieta nelle poche sedute dell'ultima tornata dietale, che fedelmente interpretarono i sentimenti di tutta la popolazione della Provincia il cui contegno fu splendido, come sempre, dirimpetto ad avvenimenti che toccarono da vicino la persona dell'augustissimo e veneratissimo nostro Imperatore, supremo rappresentante dell'Impero austriaco cui siamo tutti affettuosamente devoti.

Quanto sincera ed imponente era la costernazione dei nostri comprovinciali dopo l'atroce misfatto di Ginevra, che con ribrezzo rammento quest'oggi, e ad onta del profondo lutto che pesava ancora sulla giornata del 2 dicembre, l'ottima nostra popolazione non potè sopprimere la sua esultanza, tanto più spontanea quanto mancava ogni apparato ufficiale per la fausta ricorrenza del 50.o anniversario dell'avvenimento al trono del nostro Sovrano.

Ed in fine non posso sottacere la lieta impressione che sento vedendo nuovamente occupati tutti i seggi in quest'Aula dietale, e se tutti gli Onorevoli Signori Deputati sono comparsi colla ferma volontà non di elevare infruttuose recriminazioni sul passato, ma di dedicarsi con serietà ed assiduità al lavoro a vantaggio di questa diletta nostra Provincia, credo di poter salutare quest'avvenimento quale pegno di un migliore avvenire.

S pravim veseljem pozdravljam tudi Vas, častite gospode, na moji desnici ter smatram za ugodno znamenje, da smo se vsi zopet skupaj zbrali v dobi, ko praznuje cerkev, pa ne samo cerkev, ampak celo človeštvo mir in spravo.

Spoznavam sicer, da imajo zastopniki vsake strani v nekaterih javnih zadevah in zlasti v narodnostnem

pogledu svoje posebne želje in težnje, a vendar imamo tudi vsi skupaj v skupni domovini skupne interese, za katere smo poklicani, skupno skrbeti

Bog dal, da bi bilo naše zborovanje kolikor složno, toliko plodonosno!

Sono convinto che, se Sua Maestà potesse gettare uno sguardo su quest' Eccelsa Assemblea pienamente completa, avrebbe uno dei rari momenti di soddisfazione che Gli sono concessi. Affrettiamoci di acclamarlo uniti e concordi nei sentimenti di devota sudditanza ed ossequioso amore!

Potessero penetrare sino al suo Augusto trono i calorosi Evviva e Živio che Vi invito a proferire: Evviva Sua Maestà l'Imperatore Francesco Giuseppe I! Evviva! Živio! *(tutti i deputati e fra il pubblico si risponde triplicatamente: Evviva! Živio!)*

Ho l'onore di presentare a quest' Eccelsa Dieta quale rappresentante dell' Eccelso Governo l' Ill.^{mo} Signor Consigliere aulico Cavaliere Luigi de Bosizio, e gli concedo la parola chiestami.

Commissario Imperiale: Chiamato dall' Eccelso Governo a rappresentarlo in quest' Eccelsa Dieta, Le porgo a nome suo un cordiale saluto; e sono ben lieto di poter comunicarle un Messaggio Imperiale:

„Alla Dieta Provinciale della Mia Contea Principesca di Gorizia e Gradisca.

In occasione della ricorrenza del cinquantesimo anniversario della Mia salita al trono, la dieta provinciale della Mia cara Contea principesca di Gorizia e Gradisca ha preso il conchiuso, di presentarmi a mezzo di una deputazione l' omaggio della rappresentanza provinciale e di esprimere solennemente in un indirizzo gli auguri, che in questo significante giorno di commemorazione scaturiscono dalla fedeltà e dall' attaccamento a Me e alla Mia Casa, dall' amore per la propria patria e dalla cura per il bene della Monarchia.

In seguito al profondo lutto cagionato a Me e alla Mia Casa dal decesso della Mia Consorte, Sua Maestà l' Imperatrice e Regina Elisabetta, che ora riposa nel Signore, non potè aver luogo il ricevimento della deputazione alla Mia Corte.

Prendo però di buon grado cognizione dell' omaggio della Dieta provinciale e le esprimo le mie Sovrane grazie per la sua leale manifestazione.

So che la fedeltà alla Dinastia in essa espressa corrisponde ai sentimenti della popolazione rappresentata dalla Dieta provinciale, ed implica l' inalterabile fermezza con cui si attiene al legame della Monarchia, assodato e invigorito dalla Divina Provvidenza in un glorioso sviluppo storico di più secoli.

Nelle sorti avvicendate della Mia cinquantenne reggenza trovai un sicuro appoggio al trono nella devozione ed abnegazione sempre provata dei Miei fedeli popoli. Qualunque siano gli eventi che nasconde in seno l' avvenire, essa offre la certa garanzia, che rimarrà intatta la potenza ed il prestigio dello Stato.

Appoggiata ai diritti guarentiti ai singoli dalle leggi fondamentali dello Stato, nonchè alla eguaglianza di diritti dei popoli, la coltura intellettuale e materiale ha preso dappertutto un consolante sviluppo.

Non può che giovare alla cura sollecita pel benessere delle singole parti, indispensabile per il continuo progredire del complesso, se nel conformare le pubbliche istituzioni è dato alle rappresentanze provinciali che sono in prima linea chiamate a tutelare gli interessi del benessere, un corrispondente campo per esercitare i loro diritti costituzionali.

Io spero e desidero, che sorpassando ogni contrasto di vedute e di aspirazioni, la seria volontà di promuovere oggettivamente il benessere intellettuale e materiale, possa maturare una cooperazione di tutte le forze, informata al reciproco rispetto del diritto e alla equità.

Ad ogni azione della Dieta provinciale ispirata a tali sensi non mancherà mai il mio Sovrano appoggio. Con ciò mando alla Dieta provinciale il Mio imperiale saluto.

Dato a Vienna, il 22 dicembre 1898.

Francesco Giuseppe mp.

Thun mp.

Deželnemu zboru poknežene grofije Goriške in Gradišćanske.

O priliki petdesete obletnice tistega dne, katerega sem zasedel Svoj prestol, je sklenil deželni zbor Moje ljubljene poknežene grofije Goriške in Gradišćanske, Mi po odposlanstvu pokloniti udanostno

izjavo deželnega zastopa in v adresi svečano izraziti želje, ki izvirajo o tem pomembnem spominskem dnevu iz zvestobe in udanosti do Mene in Mojega roda, iz ljubezni do ožje domovine in iz skrbi za blagor monarhije.

Vsled globoke žalosti, v katero je zavila Mene in Mojo hišo smrt Moje, sedaj v Bogu pečivajoče so-proge, Njenega Veličanstva cesarice in kraljice Elizabete, ni moglo priti odposlanstvo na Moj dvor.

Toda rad jemljem na znanje udanostni izraz deželnega zbora in mu izrekam na njegovo lojalno izjavo Svojo cesarsko zahvalo.

Jaz vem, da odgovarja dinastična zvestoba, ki se kaže v tej izjavi, čutstvom prebivalstva, katero zastopa deželni zbor, in da obsega v sebi zagotovilo, neomajno se držati zveze z monarhijo, katero je krepko in trdno združila Božja previdnost v večstoletnem, preslavnem zgodovinskem razvoju.

V usodah Mojega petdesetletnega cesarjevanja, polnih izprememb, sem našel v vedno izkazani požrtvovalni udanosti Svojih zvestih narodov varno oporo prestola. Ona daje, karkoli je skritega v krilu bodočnosti, zanesljivo jamstvo, da ostane neprikračena moč in uglednost države.

Oprta na pravice posameznikov, zajanjene v državnih osnovnih zakonih, in na enakopravnost narodov, se je povsod lepo povzdignila duševna in materialna kultura.

Skrbni gojitvi blaginje posameznih delov, neobhodno potrebni za neprestani napredek celote, more le koristiti, ako se podeli pri razvijanju javnih uredob deželnim zastopom, ki so v prvi vrsti poklicani, da pazijo na interese blagostanja, primerno polje, da vršé svoje ustavne pravice.

Jaz upam in želim, da provzroči kljub vsem nasprotstvom v mišljenju in stremljenju resna volja do stvarnega pospeševanja duševnega in materialnega blagostanja, da se doseže sodelovanje vseh moči, oprto na mejsebojno spoštovanje pravic in na pravičnost.

Vsem delom deželnega zbora, zasnovanim v tem duhu, ne bode manjkala Moja vladarska skrb.

S tem pošiljam deželnemu zboru Svoj cesarski pozdrav.

Dano na Dunaju, dne 22. decembra 1898. I.

Franz Josef I. r.

Thun I. r.

Capitano: Abbiamo sentito col dovuto rispetto le graziosissime parole dirette da Sua Maestà a questa Rappresentanza provinciale e mediante questa alla popolazione intera di questa nostra Provincia.

Io ritengo, sicuro del Vostro consenso, Onorevoli Signori, che alla nostra profonda gratitudine per le medesime non possiamo dare migliore espressione che col ripetere col mezzo di Evviva e Živio l'assicurazione di fedele sudditanza, ossequioso affetto ed indissolubile attaccamento.

Evviva Sua Maestà il nostro Imperatore Francesco Giuseppe I! Evviva! Živio! (*tutti i deputati rispondono triplicatamente Evviva! Živio! e così anche fra il pubblico*).

E con ciò dichiaro aperta la presente tornata e l'odierna seduta dietale.

Prima di passare all'ordine del giorno ho l'onore di comunicare a quest' Eccelsa Dieta essermi pervenuto un progetto di legge governativo concernente la concorrenza del fondo provinciale alle spese dei distretti scolastici. Io credo che questo progetto dovrebbe passare a un comitato, e, come è di consuetudine, ad uno composto di 7 membri.

Gregorčič: Stvar, katero nam je ravnokar gosp. deželni glavar naznanil, se je že večkrat v našem deželnem zboru razpravljala. Zdi se mi torej nepotrebno, da bi se radi nje volil poseben odsek. Moje mnenje je marveč, da bi se naj o tej stvari razpravljalo nujnim potom. Ne nujnim potom v tem zmislu, da bi se že danes o njej sklepalo; ampak naj bi se razprava danes samo začela, v naslednjih sejah pa nadaljevala in končala; naj bi se razdelila na 2-3 seje, tako da bi imeli prilike dovolj za razgovarjanje o predmetu. Iz tega razloga stavim predlog, da bi se o tej predlogi postopalo potom nujnosti. Ako pa ta predlog ne bi obveljal, tedaj se pridružim predlogu deželnega glavarja, da se izvoli poseben odsek sedmih članov; a potem naj se v zmislu našega opravičnega reda da temu odseku naloga, da v nekem določenem času napravi meritorno poročilo, in sicer za prvo sejo deželnega zbora, katera pa naj bo v 10 dneh. Ako pa bi bil deželni zbor prej odložen, tedaj naj pride ono poročilo na dnevni red prve seje prihodnjega zasedanja. Stavim torej predlog: Prvič, da se o predmetu obravnava potom nujnosti; drugič, v slučaju odklonitve, da se predloga odda posebnemu odseku sedmih udov, z nalogo, da o njej poroča vsaj do 7. januarja.

Capitano : L'onorevole Gregorčič fa la proposta che questo progetto non venga demandato ad un Comitato, ma che venga subito trattato nella presente seduta dietale; una seconda proposta poi, subordinata alla precedente sarebbe quella, al caso che non venisse accolta la sua proposta, di passare l'oggetto come da me proposto ad un comitato da eleggersi, che questo comitato però compili la sua relazione e la presenti nella prossima seduta da convocarsi entro giorni 10, cioè sino al 7 gennaio.

Anzitutto mi permetto di domandare se è appoggiata questa proposta? (*Viene appoggiata*).

Pajer : Domando la parola.

Capitano : L'onorevole Pajer ha la parola.

Pajer : Se ho bene inteso, la proposta ora fatta è divisa in due punti. Al primo punto della proposta si vuole seccamente l'urgenza della trattazione; al secondo punto che l'oggetto venga affidato ad un comitato di 7 membri, il quale abbia l'incarico di redigere la relazione sul progetto e di presentarla entro 10 giorni.

Il primo punto non ha dunque condizioni; nel primo punto si propone seccamente l'urgenza. E la proposta urgenza secondo il Regolamento interno che significato ha? Ha il significato, che la legge deve essere messa ai voti oggi, prescindendo così da tutte le formalità prescritte dal Regolamento. Ora votare una legge di tanta importanza, a tamburo battente, per urgenza, sarebbe un controsenso. Il §. 25 del nostro Regolamento dispone che le proposte governative debbono assoggettarsi preliminarmente alla discussione di un comitato, sicchè la proposta urgenza è una cosa anormale, cosa cui nè io, nè i miei colleghi potremmo assoggettarci. In questi sensi credo di fare opposizione al proponente. La proposta di votare l'urgenza assoluta, incondizionata, è fuori di luogo, perchè si tratta di un oggetto nuovo del quale non conosciamo il contenuto. Il nostro Regolamento prescrive che quando si tratta di progetti di legge, questi devono essere comunicati 48 ore prima della seduta ai deputati. Non si può quindi, senza violare le disposizioni del Regolamento, obbligar noi a entrare in discussione di una legge, della quale non ci fu dato di prender nemmeno conoscenza.

La proposta d'urgenza si potrebbe portare a discussione allora soltanto, quando dal Capitano fosse stato accolto l'oggetto nell'ordine del giorno, e questo ordine del giorno, come è disposto dallo stesso Regolamento fosse stato comunicato 24 ore prima della seduta.

Queste disposizioni sono razionali, il loro principio è giusto e la loro osservanza prescritta. Non si può dunque pretendere in coscienza da noi la trattazione di un oggetto impreparati, senza concederci il tempo necessario di conoscerlo, ben ponderarlo e concretare indi tutti quanti quei provvedimenti che sarebbero a proporsi.

Si tratta di una legge gravida di serie conseguenze, particolarmente per la parte italiana della nostra Provincia. Adottando questa legge, si adotta un principio che caricherà di gravissimi oneri noi e la generazione futura. Bisogna che noi c'informiamo del tenore preciso dei paragrafi di questa legge, e che ci sia concesso il tempo occorrente per ben studiarla, per saviamente discuterla e poter poi avvisare ai casi nostri. In caso diverso, se si adottasse l'urgenza noi non potremmo prender parte alla seduta. Il demandare l'oggetto ad un comitato, che sia poi uno dei soliti comitati, ad uno di nuova creazione è cosa affatto indifferente e per conto mio non ho nulla in contrario.

In quanto poi alla proposta, che entro 10 giorni questo Comitato abbia da riferire sul progetto di legge senza concedere quel tempo di cui si ha bisogno per mettersi d'accordo nel risolvere le proposte, io la trovo inopportuna. Prego di mettersi nei panni di noi tutti quanti uomini d'affari. Sia per le singole vocazioni che abbiamo, sia per le soverchie occupazioni, non avremmo il tempo sufficiente a disposizione per poter prepararci ad una discussione seria e pacata. Se si vuole che l'oggetto sia trattato, ci si conceda il tempo necessario, e quello di dieci giorni è brevissimo tanto più che abbiamo alle porte il Capo d'anno, e la nostra vita sociale, alla quale non possiamo sottrarci, richiede appunto in quei giorni parecchie pratiche congiunte con perditempo. Epperò credo una cosa non opportuna di ridurre a questo termine la preparazione e discussione di un oggetto di tanta importanza.

Io dunque non posso associarmi nè alla prima nè alla seconda delle proposte, e credo che i miei colleghi alla volta loro saranno del mio avviso e voteranno contro la prima e contro la seconda proposta.

Tuma: Poslanec dr. Gregorčič je jako kratko utemeljil svoj predlog, in jaz se mu pridružujem. Nujnost nima pri nas istega pomena, kakor v drugih zborih; kajti mi vsi skupaj nismo drugega kakor nekak odsek. Deset nas je na eni strani, deset na drugi, ki predmet poznajo. Razlika med razpravljanjem potom nujnosti in drugim je le ta, da, če se stvar odkaže odseku, je obravnava tajna, če pa se sprejme nujnost, je takoj javna. Mnogokrat je že deželni zbor tako postopal, da se je zbornica konstituirala kot odsek, in ravno to kaže, da je moje mnenje tudi pravo, da pri nas med obema načinoma postopanja ni bistvene razlike. Pa še drug pomen ima za nas nujnostna pot: tukaj nas je deset proti desetim, v odseku pa ne; pri odsekih imajo italijanski poslanci nek privilegij, tako da imajo vse važne odseke za se, kjer so štirje njihovih proti našim trem. Stvar ima torej še posebno ta pomen, da so tukaj v zbornici moči obeh strank enake, v odseku pa ne. Kako nasprotna stranka že trideset let praktikuje, to vemo, in to je bil vzrok, zakaj so izostali slovenski poslanci iz zbornice. Našemu občinstvu je vse zakrita knjiga, kar se v deželnem zboru godi; naše ljudstvo ne izve, zakaj se je ta ali ona prošnja odbila, ker se vrši vse v odsekih. Če torej dr. Gregorčič predlaga nujnost glede obravnave pričujoče predloge, sem tudi jaz za to, ker želim da so o stvari ukrepa pred svetom, in da damo svojim volilcem tukaj priliko prepričati se, da se reč ni tako pokopala kakor smo vajeni. Deželni glavar ima že naprej vse odločeno: „ta stvar gre v finančni, to gre v peticijski odsek i. t. d. To razdeljevanje vrši z neko občudovanja vredno naglico. Imam ga pred očmi, kakor bi imel pri svoji mizi na levi strani koš, in na desni koš, v katera vse spravlja in zakopava. Zato želim, da bi se o pričujoči zadevi nujno, t. j. javno obravnavalo, in takoj, brez odloga.

Ravno tak predlog je že pred tridesetimi leti bil na vrsti; takrat je g. dr. Pajer govoril ravno tako kakor danes; že trideset let študira stvar, a danes je zopet isto povedal; toliko časa tudi poslanec Dottori predmet dobro pozna. Se ve da niti ne moremo pričakovati od vsakega poslanca, da predlogo prouči do zadnje črke, ker nas je preveč, kakor dr. Pajer poudarja; a pri tej predlogi gre za matematično vprašanje, kako se naj vsota potrebnosti za učiteljske plače deli za zdaj in za naprej. Te številke pa poišče naš deželni knjigovodja, in je lahko prinese kakor v odsek, tako tudi nam v zbor. Posledki bodo isti. Kakor se lahko obravnava v odseku tajno, tako tudi vpricho občinstva tukaj, da si ono lahko samo dela sodbo o našem delovanju.

Častiti g. glavar se je danes v lepih besedah sklical na ljubezen našega vladarja do svojih narodov, in je iz odgovora cesarjevega posnel opomin. „Složimo se v skupno delovanje!“ Jaz mu na to odgovarjam: „To hočemo mi na desni strani zbornice, in hočemo že danes pričeti“. A najbolje je, da vsi skupaj pričnemo. Čemu stvar porivati v odsek, ko se lahko z načelnim vprašanjem tukaj in takoj pečamo. O načelih se danes zjedini; jutri imamo lahko novo sejo ter bomo razpravljali o podrobnosti. Zatorej pokažimo svojo dobro voljo in da hočemo skupno delati, ter se podpirati ali ne.

Dr. Pajer ugovarja dr. Gregorčiču, češ, da zahteva vladna predloga mnogo proučavanja podrobnosti. Po njegovih besedah je to res jako lepo, v dejanju je pa drugače. Za danes nas ne mika, kaka je vsebina vladne predloge v svojih podrobnostih; zadostuje, ako se le prečita. Ne bode se treba puščati v posamičnosti, ampak samo izreči se, je li potrebna ali ne. Če nismo v tem vprašanju že danes edini, tedaj ne bomo tudi čez šest mescevne. Potreba deželnega šolskega zaloge je stvar, o kateri naši planinski kmetje tudi doma govorijo; oni dobro vedo, kako jih žulijo šolske doklade, in imajo dobre razloge za svoje mnenje.

Kar je dr. Pajer izjavil v imenu svojih sopolancev, da namreč nikakor ne mislijo vstopiti v razpravo v zbornici že danes, spominja me na nemško prislovico: „aufgeschoben ist aufgehoben“, in to velja posebno v našem deželnem zboru. Kakor hitro stvar odložimo, jo pokopljemo, če si ne stavimo roku, do katerega je odložena. Prepričan sem, da vsak izmed nas poslancev dobro ve, da vladna predloga ne pride več v razpravo, če jo odložimo danes, ker imajo naši odlogi vedno ta konečni pomen.

Sicer pa mi tudi dobro dé, da dr. Pajer opravičuje postopanje naše strani. Vedno se je nam očitalo, da nočemo delati. Mi smo bili izstopili, ker se ni hotelo delati; po izjavi g. dr. Pajerja pa lahko rečem: Gospodje one strani pa nočejo skupno delati, zato gredo. Jaz sem torej za to, da se naj razpravlja nujno, javno tukaj v zbornici, brez odloga in ovinkov in brez skrivališč.

Pajer: E' un po' difficile d'intendersi col preopinante, perchè il punto di vista da cui egli parte, quello cioè d'insistere sopra la proposta d'urgenza, non è il giusto, perchè v'è per noi l'inconveniente che non

conosciamo neppure il progetto di legge; che il Capitano provinciale non l'ha annunziato alla Dieta ed il tenore dello stesso è per noi del tutto buio; mentre il preopinante parla di una cosa che è a lui perfettamente nota; parla del contabile, giurando che alla Dieta bastano le informazioni di lui in questo riguardo, e la Dieta senza bisogno d'altro potrà deliberare. Ma questa è per me una dolorosa rivelazione, che bastino le informazioni del contabile fra noi!

Per città è corsa una voce, segnatamente fra gli elettori, e la voce, molto sinistra riguardo a questo progetto di legge, è quella dei patteggiamenti corsi fra il Governo e gli sloveni.

E si capisce ora benissimo che si vorrebbe per forza che venisse votata dalla Dieta questa legge con tutto che malevisa alla parte italiana, e con ciò si vorrebbe usare una pressione sopra gli elettori nostri. Quanto ci sia di giusto o no, non lo so. Io, in seguito a queste voci, ho dovuto prendere informazioni ufficiali, e queste informazioni furono che fra il Governo e gli sloveni non si fosse venuti a patti, ma oggi pur troppo mi confermo nel convincimento che quelle informazioni furono false, giacchè jeri appena a tarda sera giunse il progetto di legge al Capitano provinciale; mentre comprendo benissimo da quello che il preopinante ha fin qui detto, che il testo della legge era a lui ed ai suoi alleati perfettamente noto. Il voler cogliere gl'italiani per sorpresa desta in me una grande diffidenza ed appunto perchè non conosco della legge nemmeno i principi direttivi; mi sento tanto più indotto ad essere irremovibile nella mia opposizione.

Quasi in aria di canzonatura il preopinante m'incolpa di opposizione sistematica contro questa legge, e che già 30 anni fa io ed il collega Dottori facciamo opposizione alla realizzazione di questo progetto. Ricorderò che 30 anni fa il preopinante era ancora in fasce, mentre io ed il collega Dottori eravamo già membri attivi del corpo legislativo. Ma egli per quanto abbia studiato in questo tempo, credo non abbia ancora imparato abbastanza per saper che nemmeno la legge scolastica dell'Impero conta ancora 30 anni, portando questa la data del 14 maggio 1869! (*bene e bravo fra il pubblico. Il Capitano scuote il campanello.*)

Quindi egli ha detto una cosa che non ha giustificazione nè in ragione nè in fatto.

I miei principii non li smentisco e rimpetto a questo argomento li conservo e sostengo senza rispetti.

Sostengo che per discutere questo progetto di legge, conviene dedicare al medesimo un'attenzione seria e molta meditazione; accettandolo per urgenza, come si vorrebbe, la sarebbe una minchioneria, nè io posso permettere che ci si metta il laccio alla gola.

Mettiamoci sul campo pratico; come si potrebbe trattare subito su d'un argomento il cui tenore non si sa? Occorre dunque di dar tempo ai deputati italiani di conoscere di che legge veramente si tratti, giacchè essi finora non ne hanno preso conoscenza, e, credo, non si vorrà pretendere che si avviliscano a riceverla e trattarla come una semplice circolare d'invito per mettervi sopra semplicemente la firma.

Bisogna che noi ci atteniamo al nostro Regolamento interno, il quale al §. 48 impone varie formalità, e da queste prescrizioni noi non possiamo, nè dobbiamo discostarci. Le leggi che provengono dal potere supremo sono leggi durature che non si possono cambiare a talento quando sono state votate dalla Dieta e sancite dal Capo dello Stato, sono leggi che passano da una generazione all'altra. Necessita dunque di procedere anche in questo riguardo coi piedi di piombo prima di accingerci a votare una legge che sarebbe la nostra rovina.

Per noi italiani non essendo più un mistero lo scopo cui tendono i nostri avversari, malgrado tutti i loro sforzi non permetteremo mai che ci sia tolto il mezzo di meditarci bene prima e di impedire che ci si obblighi di prendere parte alla discussione di una legge impreparati e di venire colti per sorpresa colla pistola al petto. (*Approvazioni e applausi fra il pubblico.*)

Capitano: Prego di voler astenersi da qualunque dimostrazione, diversamente sarò costretto di far evacuare il pubblico dalla sala. Chiede ancora qualcuno dei Signori la parola?

Tuma: Nisem rekel, da ni treba nobene razprave, ampak sem poudarjal, da gre le toliko za nujnost predloga, da se vstopi brez odloga v razpravo. Ali me dr. Pajer ni hotel razumeti, ali me ni mogel. Nisem rekel, da se naj takoj sklep dožene, ampak da se razprava že danes prične. Zagotavljam ga da mi ni bila znana vsebina vladne predloge, dobro pa mi je znana iz deželnega arhiva. Tam je takih predlog že za dobro pod visoko nakopičenih. Meni od vsebine vladne predloge ni znana niti črka, tako malo kakor njemu; jaz sem ravno tako nepripravljen kakor on. Nasprotno imam razlog za to, da je častiti g. dr. Pajer celo mnogo

bolje pripravljen, ker ima tridesetletno skušnjo za seboj. A vendar sem pripravljen že danes govoriti, ker imam dobro voljo. Glasovi, ki so se raznesli po mestu, nas ne smejo plašiti. Prebivalstvo goriškega mesta je jako mirno in se jako malo briga za take reči. Ono se le zgane, če se kaj raznese in prebivalstvo vzburi. Tako sem gotov, da se je radi te vladne predloge nekaj po mestu raznašalo in ljudstvo vznemirilo. Mi od naše strani tega ne rabimo, ker smo prekrotki. Ravno zato se pa toliko govori o bajonetih, kedar gre proti nam. Sicer pa se opiram na iste razloge, kakor sem je že poprej navedel. Pričnimo! izrecimo se precej za delo, in pričnimo javno in pred celo deželo, ne pa za zaprtimi durmi.

Capitano: Viene ancora chiesta la parola? Non è il caso. Il Signor proponente ha l'ultima parola.

Gregorčič: Glede na trditev dr. Pajer-ja, da nasprotuje moj predlog opravielnemu redu deželnega zbora, moram opomniti, da temu ni tako. Ta opravielni red sicer določa, da se morajo predlogi dva dni pred sejo predložiti poslancem; a to velja le za zakonske načrte deželnega zbora, ne pa za vladne predloge. Rečeno pa je v drugem paragrafu, da je o vladini predlogi, ako se ta sprejme za nujno, takoj razpravljati. Tu moram pa tudi omeniti, da naš opravielni red ni postava, ampak je sklenjen od deželnega zbora samega, kateri ima torej moč premeniti ga, kedar ga hoče. Če torej danes deželni zbor sklene, da se o pričujočem predmetu naj takoj razpravlja, ravna on po svoji pravici, ker je v tem avtonomen.

Capitano: Non venendo chiesta la parola, la discussione è chiusa. E io devo dire che non posso escludere la proposta d'urgenza perchè il Regolamento la ammette. I Signori che sono d'avviso sull'urgenza della trattazione di questa proposta sono pregati di voler alzarsi. (*minoranza*).

L'onor. Gregorčič, a questa proposta fa l'aggiunta che si domandi l'oggetto ad un Comitato da eleggersi, il quale abbia l'incarico di compilare la relazione e presentarla nella prossima seduta della Dieta da convocarsi entro giorni 10 cioè sino al 7 di gennaio 1899. Io la metto ai voti.

Pajer: Non è un motivo per lasciarci mettere il laccio alla gola.

Capitano: (*legge la proposta e la traduce in italiano*) Veramente questo è un affar mio. Prego i Signori che sono d'accordo con questa proposta alternativa, di voler alzarsi. (*maggioranza*) È accettata.

Passiamo ora a trattare gli argomenti dell'ordine del giorno. Il primo oggetto è il rapporto della Giunta prov. concernente l'esercizio provvisorio del fondo provinciale per l'anno 1899.

Prego l'onorevole relatore di riferire. Non credo sia necessario di leggere tutto il rapporto avendolo i Signori a tempo debito ricevuto, e li inviterò a trattare l'oggetto nella discussione generale; (*si rinunzia*) E siccome si rinunzia alla discussione generale, passeremo subito alla discussione articolata.

Verzegnassi: (V. N. 6130/98 Allegato N. 1) (*legge il testo della legge finanziaria*).

ff. di Segretario: (*ne legge il testo sloveno*).

Capitano: Viene chiesta la parola per discutere su queste proposte? Non è il caso. I Signori che le approvano sono pregati di voler alzarsi. (*nessuno si alza*) Sono accolte.

Verzegnassi: Siccome preme la sanzione governativa a questa legge, così propongo che venga accolta anche in seconda ed ultima lettura, per poter essere tosto spedita alla Luogotenenza.

Capitano: Mi permetto domandare se questa proposta, abbenchè non si trovi all'ordine del giorno, viene appoggiata? (*è appoggiata*) La metto dunque ai voti. I Signori che assentono alla trattazione di urgenza di questo progetto finanziario anche in ultima lettura sono pregati di restar seduti. (*nessuno si muove*) L'urgenza è ammessa.

I Signori che approvano l'esercizio provvisorio del fondo provinciale dell'anno 1899 anche in seconda ed ultima lettura sono pregati di rimanere seduti (*nessuno si alza*) È accolto anche in ultima lettura.

Mi permetto di ricordare che all'ordine del giorno si trovano ancora due oggetti da trattare e veramente la nomina di un membro della Commissione d'appello per la commisurazione dell'imposta sulla rendita personale, in sostituzione del sig. Massimiliano Perco; e la nomina di un membro della Commissione per la commisurazione dell'imposta industriale in sostituzione del signor Antonio Muha.

Passeremo alla nomina di questi membri e credo di sospendere la seduta per alcuni momenti.

Pajer: Per noi non c'è bisogno di sospendere la seduta. (*la maggioranza dei deputati propende per la sospensione*).

Capitano: Allora io la sospendo. (*la seduta è sospesa*).

(*Dopo un quarto d'ora*) Dichiaro riaperta la seduta e prego di consegnare le schede per la nomina del membro in sostituzione del sig. Massimiliano Perco. (*le schede si consegnano al Capitano prov.*) Lo scrutinio è così semplice, che posso farlo io. Mi sono state consegnate 21 schede, e tutte portano il nome dell'on. Dottori, il quale fu nominato membro della Commissione d'appello dell'imposta sulla rendita personale.

Adesso prego di passare alla nomina del membro della Commissione per la commisurazione dell'imposta industriale in sostituzione del sig. Ant. Muha. (*Si raccolgono le schede e si consegnano pure al Capitano prov.*)

Mi sono state consegnate 20 schede delle quali 11 portano il nome di Andrea Gaberšček e 9 quello di Alfredo Conte Coronini.

Ora pregherò i Signori di passare alla nomina dei 7 membri pel Comitato che fu deliberato al principio della presente seduta. Suspendo la seduta per concertarsi in proposito. (*la seduta è sospesa*).

Dichiaro riaperta la seduta e prego i Signori di voler consegnare le schede. (*si consegnano*).

Mi sono state consegnate 22 schede. Gli onorevoli Signori Gregorčič e Abram vogliono occuparsi dello scrutinio. (*si occupano*).

La maggioranza sarebbe di 12 voti. Furono nominati a pieni voti i Signori: Gregorčič, Alfredo Conte Coronini, Tuma, Pajer e Marani. Mentre i Signori Verzeznassi e Berbuč riportarono ciascuno 11 voti.

Necessita quindi il sorteggio. Prego di portare l'urna. (*in questa vengono posti i nomi di Verzeznassi e Berbuč. Il capitano prov. estrae la cedola portante il nome del D.r Verzeznassi, e dice: D.r Verzeznassi*).

Io suspendo la seduta onde il neoletto Comitato possa costituirsi. (*la seduta è sospesa*).

Dichiaro riaperta la seduta, e partecipo ai Signori che il neoletto Comitato, costituitosi, ha nominato a suo presidente l'onor. D.r Pajer, riservandosi a suo tempo di nominare il referente.

Prima di chiudere la presente seduta devo pregare i Signori di passare all'approvazione del processo verbale dell'odierna seduta per essere allegato al rapporto da spedirsi per la sanzione Sovrana dell'esercizio provvisorio pel fondo provinciale.

ff. di Segretario: (*lo legge in ambedue i testi*).

Capitano: Mi permetto domandare se viene approvato il P. V. testè preletto? (*non si fanno osservazioni*) Lo dichiaro approvato.

Non posso indire il giorno della prossima seduta, e mi riservo di farlo in iscritto.

Dichiaro quindi chiusa l'odierna seduta.

(Fine della seduta a ore 1 $\frac{1}{2}$)

P R E S E N T I

Il Capitano prov. sostituto
D.r Antonio Gregorčič

Il Commissario Imperiale
Consigliere aulico Cav. Luigi de Bosizio

e 9 deputati sloveni

(Principio della seduta, ore 4 pom.)

Capitano prov. sostituto: Ker se niso zbrali poslanci v zakonitem številu, ne moremo danes zborovati in odloži se seja na drugi dan.

Constato che per mancanza di numero legale dei deputati, la seduta per questo giorno non può aver luogo e viene trasferita ad altro giorno.

P R E S E N T I

Il Capitano prov. sostituto
D.r Antonio Gregorčič

Il Commissario Imperiale
Consigliere aulico Cav. Luigi de Bosizio

e 7 deputati sloveni

(Principio della seduta, ore 5 pom.)

Capitano prov. sostituto: Od italijanskih poslancev sem prejel pismo, katero prečita g. tajnik.

Da parte dei Deputati italiani ho ricevuto un rescritto, il quale verrà letto dal segretario.

ff. di Segretario: „Onorevole Signor Capitano prov. sostituto.

I deputati provinciali della regione italiana si fanno solleciti di informare V. S. che non si presenteranno alla seduta dietale indetta pel giorno 14 corrente gennaio nè ad alcuna ulteriore dove apparisse posta all'ordine del giorno la proposta di legge concernente la regolazione, conservazione e frequentazione delle scuole popolari.

Anche alle sedute eventuali fissate per la trattazione di altri oggetti i firmati deputati, costituiti in minoranza per la rinuncia al mandato di deputato di S. E. il Conte Francesco Coronini, non potrebbero comparire ove fosse occupato il seggio del voto virile.

Ove però questo seggio, come per lo passato restasse vacante, si potrebbe convenire sul modo di prendere in pertrattazione gli altri oggetti, quando V. S. fosse disposta di fornire ai sottoscritti sufficienti garanzie che venga proceduto con tutti i riguardi dovuti alla pratica sinora osservata nell'uso della lingua italiana e sieno i deputati messi al coperto contro malintesi e sorprese nelle votazioni. Intorno a che V. S. voglia esternare le Sue intenzioni al presidente del club dei deputati italiani.

Con ogni migliore osservanza di V. S. devotissimi

Pajer, Dottori, D.r Venùti, D.r Marani, Panigai, Mighetti, D.r Verzegnassi, Michieli.

All' Onor. Signore

Dottore Antonio Gregorčič,

Capitano provinciale sostituto, deputato al Parlamento ecc. ecc. ecc.

in Gorizia.“

Častiti gospod deželnega glavarja namestnik!

Deželni poslanci italijanske strani podvizajo obvestiti Vas, da se ne vdeležé deželnozborske seje, napovedane za 14. tek. januarja in tudi nobene sledeče seje ne, na koje dnevnem redu bo predlog zakona zastran vredbe, vdrževanja in obiskovanja ljudskih šol.

Tudi k drugim morebitnim sejam, napovedanim za razpravo drugih predmetov, bi podpisani poslanci, ki so zdaj vsled odpovedi njegove prevzvišenosti grofa Franca Coronini-ja v manjšini, ne mogli priti, ako bi bil zaseden prostor virilnega glasu.

Ako bi pa dotični prostor ostel prazen kakor je bil v pretekli dobi, bi se utegnili dogovoriti, da bi se lotili razprave drugih predmetov, ako bi hoteli Vi, vis. čast. gospod, ponuditi podpisanim zadostno poroštvo, da se bode postopalo z vsemi oziri na navado, po katerej se je do zdaj rabil italijanski jezik in da bodo

poslanci zavarovani proti nespোরазумностim in iznenadenjem pri glasovanju. O tem blagovolite razodeti svoje namere predsedniku kluba italijanskih poslancev.

Z največjim spoštovanjem preudani

Pajer, Dottori, Venuti, Dr. Marani, Panigai, Mighetti, Dr. Verzeznassi, Michieli.

Capitano prov. sostituto: Po tem pismu je jasno, da se seja ne more vršiti.

È evidente da questo rescritto che la seduta non può aver luogo.

Contenuto: Insediamento del nuovo Capitano prov. — Suo discorso. — Rapporti della Giunta prov. *a* con cui presenta i conti consuntivi e preventivi dei fondi da lei amministrati. *b*, con cui propone di approvare l'elezione a deputati prov. di Eugenio Conte Valentiniis, di Lodovico Mighetti e del D.r Camillo de Egger.

P R E S E N T I

Il Capitano provinciale
D.r Luigi de Pajer

Il Commissario Imperiale
Consigliere aulico Cav. Luigi de Bosizio

S. E. Reverendissima Monsignore Dr. Giacomo Missia, Principe Arcivescovo

e N. 10 deputati

(Principio della seduta a ore 11 ant.)

Commissario Imperiale: Sua Maestà l'Augustissimo Imperatore con Sovrana Risoluzione dell'8 aprile a. c. si è graziosissimamente degnata di nominare l'Ill.mo Signor Commendatore D.r Luigi Cavaliere de Pajer-Monriva a Capitano provinciale della Contea principesca di Gorizia e Gradisca, e io ho l'onore di presentarlo a nome di S. E. il signor Luogotenente a quest' Eccelsa Dieta.

Njegovo Veličanstvo presvetli Cesar je z najvišim sklepom z dne 8. aprila t. l. premilostno blagovolil imenovati preblagorodnega gospoda komendatorja d.ra Alojzija Pajer-Monriva deželnim glavarjem poknežene grofovine Goriške in Gradiške in jaz imam čast, predstavljati ga v imenu njegove prevzvišenosti gospoda ces. namestnika visokemu zboru.

Capitano: Il sommo onore di essere stato prescelto a presiedere in questa eletta di fiduciari del nostro popolo io lo devo tutto e solo alla grazia di S. M. l'Augustissimo Imperatore; ne provo profonda riconoscenza ed oso pregare l'Ill.mo signor Commissario imperiale di volere, con rispettosa devozione, deporre ai piedi dell'Augusto trono l'espressione della mia più viva e sentita gratitudine per questa grande distinzione che graziosissimamente fummi conferita.

Častiti gospodje! Pozdravljam s pravim zadoščenjem vašo prisotnost, saj vidim v njej najboljše poročstvo, da imate trdno voljo sodelovati v to, da se tudi v korist slovenske deželne strani zopet oživi upravno in postavodajno delovanje, po katerem po pravici hrepeni vse naše prebivalstvo. Zagotavljam vas od svoje strani, da me najdete vselej pripravljenega, vstrezati vam na polju prava, pravičnosti, človečanstva in parlamentarne uljudnosti.

(Poi rivolto al Commissario Imperiale) Prosim Vaše blagorodje, da blagovolite ob vznožju presvitlega cesarskega prestola sporočiti mojo najponižnejšo zahvalo.

Constato che siamo in numero legale e possiamo passare alla regolare trattazione dei nostri affari.

Non posso però a meno di esprimere lo stringimento di cuore che provo nel ravvisare in tanto solenne giornata deserti i seggi degli onorevoli deputati della destra, sulla cui cooperazione tanto io avevo calcolato.

Nel giudicare questo fatto, non voglio arrestarmi all'odiosa apparenza che offre questa astensione di un atto di ribellione al volere Sovrano; non lo voglio perchè conosco a fondo i sentimenti della popolazione slovena e so che in essa è saldamente e profondamente radicata la più leale devozione e fedeltà a S. M. l'Imperatore, nè posso credere che i Signori fiduciari della regione slovena si sieno messi ad occupare una

posizione che sta agli antipodi della volontà dei loro elettori, perchè in tal caso sarebbero indegni dell'onorifico mandato

Non voglio nemmeno giudicare l'astensione dalla triste apparenza di una intimazione di guerra all'Eccelso Governo, perocchè mi sia bastantemente noto quali e quanti favori, benefici e sussidi sieno stati prodigati alla popolazione slovena appunto per opera dell'attuale Governo, e quanto i buoni fra gli sloveni lo riconoscano e ricambino il beneficio con sentimenti di riconoscenza, per cui i loro deputati diversamente operando, si troverebbero in tale enorme antitesi coi loro elettori, da non potersi ragionevolmente ammettere.

Preferisco piuttosto di prendere il fatto per quello che è, e giudicare l'astensione per una manifestazione, il cui pungiglione è rivolto unicamente contro la povera mia persona, per una dimostrazione di antipatia contro quell'uomo che fedele al compito assegnatogli dal mandato dei suoi elettori ha per tanti anni sotto il vessillo nazionale lottato per il suo paese con animo, con fermezza e perseveranza.

Se così è, chino rassegnato la cervice, perchè la dimostrazione è pienamente giustificata, e sento di averla meritata. Non perciò mi pento di quello che ho fatto, non disdico la mia passata condotta e non saprò pentirmi mai d'aver con animo onesto lottato a difesa del mio paese, ad onore del mandato confidatomi dai miei elettori, senza il cui voto mai avrei potuto aspirare alla carica che oggi mi veggo tanto onorificamente conferita. (*applausi fra i deputati ed il pubblico*)

Io però ho ricevuto questa mane un messaggio in forma ufficiale che ora mi farò a preleggere:

„Preblagorodni gospod vitez in deželni glavar!

Čast mi je sporočiti Vašemu Preblagorodju, da slovenski deželni poslanci so sklenili, da za zdaj se ne bodo udeleževali sej deželnega zbora.

Iz dotične razprave sem pa mogel posneti, da moji gg. tovarši so pripravljani podati roko v spravo med borečima se strankama, ako bi Italijani in vlada hoteli vpoštevati opravičene zahteve slovenskega ljudstva in njegovih zastopnikov

Sprejmite, preblagorodni gospod vitez in doželni glavar, izraz mojega najodličnejšega spoštovanja, s katerim bivam Vašemu Preblagorodju udani

V Gorici, 15. aprila 1899.

Dr. Anton Gregorčič.“

Il che in lingua italiana suona come segue:

„Ill.mo Sig. Cavaliere e Capitano provinciale!

Ho l'onore di comunicare alla Signoria Vostra Illustrissima, che i deputati provinciali sloveni hanno deliberato, che per ora non prenderanno parte alle sedute della Dieta provinciale

Ho potuto però desumere dalla rispettiva discussione che i miei signori Colleghi sono disposti di offrire la mano alla conciliazione fra i due partiti combattenti, se gli italiani ed il Governo volessero prendere in considerazione i giusti postulati della popolazione slovena e dei suoi rappresentanti.

Accolga, Illustrissimo Signor Cavaliere e Capitano provinciale l'espressione della mia più distinta stima, colla quale sono di V. S. Illustrissima, devotissimo

Dr. Antonio Gregorčič.“

Da questa comunicazione segue una naturale conclusione. Se si aveva in mira di manifestare il proprio malcontento per vedermi innalzato a questo seggio, non si rinuncia però punto a concorrere col consiglio e coll'opera a ristabilire nella Dieta la concordia e con essa l'attività che è pure indispensabile per provvedere ai mille bisogni, ai mille desideri tanto eloquentemente manifestati dalla nostra popolazione nei pubblici e privati convegni e su pei giornali, e per rimettere in carreggiata, richiamata a nuova vita, questa Dieta inerte, catalettica, ridotta ad uno stato di inazione e di passività tale, da spingere il rossore della vergogna ad ognuno di noi al solo pensiero dei sacri impegni che abbiamo assunti, di fronte ai nostri elettori.

Io anche in questa dimostrazione degli Onorevoli deputati sloveni saluto con vero piacere l'espressione della loro buona disposizione a concorrere alla soluzione di tanti problemi di ardente interesse per la patria nostra diletta, che da tanti anni disgraziatamente pendono insoluti, non per cagion mia, ma per effetto degli avvenimenti del passato e di un disgraziato cozzo d'idee, reso acuto, se da passione o da malinteso calcolo, non torna di qui ricercare.

Per sfruttare questa buona disposizione e venire a buon porto, torna inevitabile di venire anzitutto a spiegazioni e discussioni. Io mi farò sollecito di adoperarmi con tutt' animo onde favorire le buone intenzioni e sarò felice se potrò chiudere i brevi giorni di vita che mi restano ancora col conseguire un fortunato successo all' amata patria nostra.

Con ciò dichiaro aperta la seduta. In quest' incontro mi permetto di rendere attenta l' Eccelsa Dieta che l' Eccelso Governo ha designato l' Ill.mo Cavaliere Luigi de Bosizio a fungere da Commissario Imperiale.

Prima di tutto debbo adempiere ad una formalità prescritta dal nostro Regolamento pregando l' onor. Cavaliere D.r Egger, eletto deputato provinciale, a prestare la solenne promessa. (*il neo-eletto deputato s' appressa al seggio della presidenza e dando la mano al Capitano provinciale dice: Lo prometto*).

Passando all' ordine del giorno prego l' onorevole Verzeznassi a dar lettura del rapporto della Giunta prov. con cui presenta i conti consuntivi e i preventivi dei fondi da lei amministrati, in luogo dell' onorevole Tuma, assente.

Verzeznassi: (V. GN. 1761/99) Eccelsa Dieta provinciale!

La Giunta provinciale si fa un dovere di rassegnare i conti consuntivi degli anni 1895, 1896 e 1897 nonchè i conti preventivi pro 1899 di tutti i fondi da lei amministrati, colla proposta che vengano affidati per la disamina ad apposito comitato composto di 7 membri.

ff. di Segretario: Visoki zbor!

Deželni odbor si vštava v dolžnost, da podaja obračune za leta 1895, 1896 in 1897 in proračune za leto 1899 vseh zalogov, ki so v deželni upravi, predlagaje naj se izroči v preiskavo posebnemu odseku 7 udov.

Capitano: E' aperta la discussione su quest' argomento. Nessuno prende la parola? (*no*) Allora mi permetterò di mettere la proposta ai voti, se cioè viene accettata la proposta di nominare un comitato di 7 membri. I Signori che sono d'accordo con questa proposta vogliano alzarsi. (*maggioranza*)

Verzeznassi: Siccome di solito prima di passare alla nomina di Comitati, si suole andare d' accordo, propongo che ciò venga fatto dopo esauriti tutti gli oggetti che oggi sono posti all' ordine del giorno.

Capitano: Spero che i Signori saranno d'accordo con questa proposta senza aprire la discussione. Come secondo oggetto abbiamo il rapporto della Giunta con cui propone di approvare l' elezione a deputato provinciale del sig. Eugenio Conte Valentinis.

Verzeznassi: (V. GN. 6259/98) Eccelsa Dieta provinciale!

All' elezione suppletoria di un deputato provinciale delle città, borgate e luoghi industriali di Cervignano Monfalcone e Grado, seguita a Cervignano il 22 ottobre 1897, presero parte in complesso 85 elettori, i quali diedero tutti il loro voto al sig. Eugenio Conte Valentinis, industriale a Monfalcone.

Gli atti comunicati dall' i. r. Luogotenenza di Trieste colla nota del 24 ottobre 1897 N. 2546, comprovano l' esatta osservanza delle rispettive disposizioni di legge, e siccome contro l' elezione non venne mossa alcuna eccezione, la Giunta provinciale non esita di proporre che all' Eccelsa Dieta piaccia di deliberare:

Viene approvata l' elezione del sig. Conte Eugenio Valentinis a deputato provinciale del distretto elettorale delle città, borgate e luoghi industriali di Cervignano, Monfalcone e Grado

ff. di Segretario: Potrjuje se izvolitev gospoda Eugenija grofa Valentinis-a deželnim poslancem za volilni okraj mest, trgov in obrtnijskih krajev Červinjan, Tržič in Gradež

Capitano: E' aperta la discussione su questa proposta. Nessuno pare voglia combatterla. Dichiaro chiusa la discussione e metto la proposta ai voti. I Signori che vogliono convalidare l' elezione a deputato provinciale dell' onor. Eugenio Conte Valentinis, sono pregati di voler alzarsi. (*maggioranza*)

Il seguente oggetto è il rapporto della Giunta con cui propone di approvare l' elezione a deputato provinciale del sig. Lodovico Mighetti.

Verzeznassi: (V. GN. 6198/98) Eccelsa Dieta provinciale!

All' elezione di un deputato provinciale della Camera di commercio ed industria di Gorizia in luogo del dimissionario Barone Eugenio de Ritter-Záhony comparvero il 7 dicembre 1897 dei 21 membri di essa Camera 17 elettori, dei quali 16 diedero il loro voto in favore del Vicepresidente della Camera Signor Lodovico Mighetti, per cui questi risultò eletto a Deputato provinciale.

Dalle pezze annesse al protocollo che fu assunto sull' atto di elezione risulta che tutti i membri della

Camera furono regolarmente ed a tempo invitati all'elezione, risulta pure dal protocollo stesso, che l'elezione fu eseguita in perfetto ordine in conformità alle rispettive disposizioni di legge per cui l'elezione si presenta ineccepibile!

La firmata Giunta si onora quindi di proporre che all'Eccelsa Dieta piaccia di deliberare:

Viene convalidata l'elezione del sig. Lodovico Mighetti a deputato provinciale della Camera di commercio ed industria di Gorizia.

ff. di Segretario: Potrjuje se volitev gospoda Ludvika Mighetti deželnim poslancem kupejske in obrtnijske zbornice v Gorici.

Capitano: È aperta la discussione sulla proposta. (*silenzio di tutti i Signori*) Mi permetto di chiuderla, e metto la proposta ai voti. I Signori che approvano l'elezione a deputato provinciale del sig. Lodovico Mighetti, sono pregati di alzarsi dai loro seggi. (*maggioranza*)

Come ultimo oggetto abbiamo il rapporto della Giunta prov. con cui propone di approvare l'elezione a deputato prov. dell'onorevole Cavaliere D.r Camillo de Egger

Verzegnassi: (V. GN. 1078/99) Eccelsa Dieta.

Esaminati gli atti sull'elezione suppletoria di un deputato alla Dieta provinciale per la classe elettorale della città di Gorizia in luogo del dimissionario Eccellenza Conte Francesco Coronini-Cronberg, già Capitano provinciale la Giunta li trovò in piena regola.

Al Protocollo di elezione assunto nella sala del Palazzo provinciale addì 27 febbraio p. p. sono uniti tutti gli atti comprovanti l'esatta osservanza delle rispettive disposizioni di legge e risulta dal medesimo che di 1023 elettori, iscritti nella lista elettorale, 506 presero parte all'elezione.

Compiuta regolarmente e senza incidenti di sorte l'elezione e praticato lo scrutinio, si constatò che 502 voti suonavano in favore dell'avvocato Cavaliere Camillo D.r de Egger, mentre 4 erano caduti su Don Carlo Cav. D.r Baubela, dimodochè il primo riescì eletto a grande maggioranza di voti.

Vista la perfetta regolarità dell'atto, contro il quale non venne prodotto alcun reclamo, la Giunta provinciale si onora di proporre, che l'Eccelsa Dieta si compiaccia di deliberare:

Viene approvata l'elezione del sig. Cav. Camillo D.r de Egger a Deputato provinciale della città di Gorizia.

ff. di Segretario: Potrjuje se izvolitev gospoda Kamila dr. pl. Egger, za deželnega poslanca goriškega mesta.

Capitano: È aperta la discussione sulla proposta. Non si vuole la discussione. La dichiaro chiusa. Metterò ai voti la proposta pregando i Signori, i quali decidono di ritenere convalidata la nomina a deputato prov. dell'onor. Camillo de Egger, di alzarsi dai loro seggi. (*maggioranza*)

Con ciò l'ordine del giorno sarebbe esaurito. Piacesse al Cielo che noi fossimo tanto fortunati di poter fra breve riunirci di nuovo in numero completo onde adempiere agli incarichi impostici.

Il giorno della prossima seduta mi riservo di comunicarlo privatamente ed insieme all'eventuale ordine del giorno che riuscirebbe dato dalle trattative che si hanno in petto, quando fossero felicemente compiute.

Però per bene inaugurare la nostra attività ed allontanare ogni pericolo, ricorro a quell'espressione che, dando in una sincera manifestazione al sentimento di devozione e fedeltà all'Augusto nostro Imperatore, valga pure ad assicurarci un felice successo, esclamando: Evviva S. M. l'Augustissimo Imperatore Francesco Giuseppe I! Evviva! (*i deputati ed il pubblico rispondono triplicatamente: Evviva!*)

(*Alcuni deputati osservano al Capitano il procedimento della nomina del Comitato di 7 membri, suddichè risponde: Per la nomina della Commissione proposta al primo punto dell'ordine del giorno, ci metteremo d'accordo prima della prossima seduta.*)

P R E S E N T I

Il Capitano provinciale
D.r Luigi de Pajer

Il Commissario Imperiale
Consigliere aulico Cav. Luigi de Bosizio

e N. 10 deputati

(Principio della seduta a ore 5 pom.)

Capitano prov.: Onorevoli Signori!

Io sono molto dolente di dover esordire con un atto di scusa.

Lusingato dalla cortese comparsa nella prima seduta, io nutriva la speranza che il Principe della Chiesa, il quale occupa il seggio del voto virile, ci stenderebbe caritatevolmente la mano perchè fosse infusa nuova vita a questa rappresentanza provinciale, e col suo aiuto si potesse finalmente lavorare efficacemente a pro della popolazione intera della nostra Provincia che tanto sospira i frutti di una ordinata attività della rappresentanza provinciale.

Io ho fatto tutto il possibile per indurre Sua Eccellenza il Principe Arcivescovo a rendere completo il numero dei deputati onde poter tener oggi seduta; ho fatto tutto quello che era compatibile con l'alta sua posizione sociale e con la dignità del Capitano provinciale ma senza frutto. All'ultima ora ho ricevuto un dispaccio dove mi dichiarava recisamente che per ora non gli restava altro che di ritirarsi dalla vita pubblica.

Dolentissimo di non trovarci in numero e non poter sciogliere il compito nostro, devo sgomberare il campo e dichiarare che la seduta d'oggi non può aver luogo.

Eccelsa Dieta,

Essendo l'ecc. Dieta convocata pressochè all'inizio del nuovo anno, è esclusa la possibilità di stabilire a tempo il preventivo del fondo provinciale pel medesimo. La firmata Giunta reputa quindi suo dovere di proporre il disegno di deliberato dietale, concernente l'esercizio provvisorio del fondo provinciale.

L'odierna proposta è basata sul preventivo del fondo provinciale dell'anno 1896, poichè per avvenimenti generalmente noti la Rappresentanza provinciale non potè stabilire i preventivi del fondo provinciale per gli anni 1897 e 1898.

Mentre riguardo all'addizionale sul dazio consumo ed alle tasse sullo smercio della birra e delle bibite spiritose viene proposto di mantenerle inalterate come furono esatte negli ultimi anni, si dovette già pell'anno spirante aumentare in parte il tasso delle addizionali sulle imposte dirette in seguito alle modificazioni introdotte nella loro base dalla riforma tributaria e dall'avvenuta revisione del catasto fondiario, senza, per ciò maggiormente aggravare i censiti, come si ebbe a dimostrare a pag. 4 dell'ultima Relazione generale.

Dovendo nel provvedimento interinale mantenere inalterate le imposizioni, come vengono esatte per l'anno 1898, la Giunta provinciale non trova di proporre altra modificazione di quella che si ravvisa al punto c delle proposte finali atta unicamente a precisare quelle imposte sull'industria e rendita, che si intendono di aggravare coll'addizionale proposta. E perciò che essa si onora di proporre che quest'eccelsa Dieta si compiaccia di deliberare:

Dal 1.^o gennaio 1899 sino all'avvenuta votazione del preventivo del fondo provinciale per l'anno 1899, rispettivamente sino al momento della pubblicazione della sanzione Sovrana dei deliberati dietali concernenti l'esazione di sovrainposte e tasse pel fondo provinciale saranno

I. Da sostenersi a seconda del bisogno entro i limiti del preventivo provinciale stato approvato per l'anno 1896, però per conto dei crediti da stanziarsi nei relativi capitoli e titoli del preventivo del fondo provinciale dell'anno 1899 le spese ordinarie di amministrazione

II. Da riscuotersi pel fondo provinciale:

- a) l'addizionale del 10 % sulla somma complessiva dell'imposta fondiaria erariale;

Allegato N. 1.

- b) l'addizionale del 12% sulla somma complessiva delle imposte erariali, pigioni e casatico;
- c) l'addizionale del 15 % sull' imposta industria generale, sull' imposta industriale delle imprese soggette a pubblica resa di conto, sull' imposta sulle rendite fassionate;
- d) l'addizionale del 20 % sul dazio consumo del vino, del mosto e della carne;
- e) la tassa di soldi 50 per ogni ettolitro di birra smerciata al minuto, ed
- f) la tassa di soldi 18 per ogni litro venduto al minuto dei liquidi spiritosi indicati all'art. I. B II punto 1 della legge 18 maggio 1875 (B. L. I. N. 84) e di soldi 10 per ogni litro venduto al minuto dei liquidi indicati al punto 2 dello stesso articolo di legge.

Dalla Giunta provinciale

Il Capitano provinciale:

CORONINI.

Il Relatore

Dr. Verzegnassi.

Visoki zbor!

Ker je visoki zbor sklican malo pred začetkom novega leta, ni moglo, da bi se o pravem času ugotovil proračun deželnega zaloga za isto leto. Zato si smatra podpisani odbor v dolžnost predlagati, kako naj se začasno preskrbi za zalaganje potrebščin deželnega zaloga.

Današnji predlog se naslanja na proračun deželnega zaloga za leto 1896, kajti zaradi obče znanih dogodkov ni mogel deželni zastop ugotoviti proračunov za leti 1897 in 1898.

Glede doklad na užitnino in davščin na prodajo piva in žganjin predlaga deželni odbor, naj ostanejo nespremenjene, kakor so se pobirale v preteklih letih; nasprotno pa je moral že lani predlagati, da se je povikšal odstotek doklad k izravnim davkom, ker se je vsled nove davčne preuravnave spremenila njih podlaga in pa tudi zaradi dovršenega pregleda zemljarinskega katastra — kakor se je to že pojasnilo na 4. strani zadnjega glavnega poročila.

Ker se morajo v začasni naredbi nespremenjeni ohraniti deželni davki, kakor so se pobirali za leto 1898, predlaga deželni odbor edino premembo v besedilu točke c končnih predlogov v namen, da se določijo tiste vrste obrtnega in pridobitnega davka, katere se nameravajo obložiti z nasvetovano doklado.

Zato se spoštljivo predlaga, visoki zbor naj blagovoli skleniti:

Od 1. januarja 1898 do časa, ko bode sprejet proračun deželnega zaloga za leto 1898, oziroma ko se objavi cesarska potrdba deželnozbornskih sklepov zastran pobiranja doklad in davščin za deželni zalog se bodo

I. opravljali navadni upravni stroški po potrebi v mejah proračuna deželnega zaloga potrjenega za leto 1896, toda na račun kreditov, ki se določijo v dotičnih poglavjih in naslovih proračuna deželnega zaloga za leto 1898;

II. pobirale za deželni zalog

- a. doklada po 10^o/_o na skupno svoto vse državne zemljarine,
- b. doklada po 12^o/_o na skupno svoto državne najmarine, hišarine,
- c. doklada po 15^o/_o na občno obrtarino in pridobnino od podjeteb, vezanih javnemu dajanju računov in na davek od napovedanih prihodkov,
- d. doklada po 20^o/_o na užitnino mesa, vina in mošta,
- e. davščina 50^o/_o kr. od vsacega hektolitra na drobno potočenega piva, in

Priloga 1.

f. davščina 18 kr. od vsacega litra na drobno potočenih žganjin, navedenih v I. členu, B. II. 1 točka, postave 18. maja 1875 (drž. zak. šte. 84) in 10 kr. od vsacega litra na drobno potočenih žganjin omenjenih v 2. točki zakonovega člena.

Deželni odbor

deželni glavar :

CORONINI.

Poročevalec

Dr. Verzegnassi.

Deželni odbor

POROČA

DEŽELNEMU ZBORU

poknežene grofovine

GORIŠKE IN GRADIŠKE

o svojem delovanju

v dobi od 1. januarja do konca decembra

1898.



V Gorici 1899.

Nat. Seitz.

Zal. dež. odbor.



Izpolnuje določilo §. 27. deželnega reda poroča deželni odbor o tem, kar je opravljal v dobi od 1. januarja do konca decembra 1898, tako-le :

Zakon, po katerem se oprošča osebna dohodarina vseh doklad podvrženih pristojnosti deželnega zakonodajstva.

Z najvišim sklepom dne 10. novembra 1898 je Nj. Veličanstvo premilostno blagovolilo potrditi načrt zakona, sprejet v zborovi seji dne 23. septembra istega leta, o oprostitvi osebne dohodarine, ki se je uvedla po državnem zakonu z dne 25. oktobra 1896 štv. 220 d. z., vseh doklad podvrženih pristojnosti deželnega zakonodajstva.

Tržaško namestništvo nas je vsled razpisa c. kr. finančnega ministerstva z dne 21. novembra l. l. štv. 8892 obvestilo o tem z dopisom 18. decembra 1898 št. 25191 in ob enem preskrbelo, da se je zakon objavil v deželnem zakoniku.

Po določilu XIII. člena zakona z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. štv. 220, zastran osebne dohodarine gredo deželnemu zalogu primerni nakazi iz državnih zalogov in sicer po meri v dotičnem letu vplačanih posestvenih davkov.

• Gledé na to, da se bo mogel znesek takega nakaza za leto 1898 določiti šele leta 1899, in gledé na finančne stiske, v katerih se je nahajal deželni zalog, obrnil se je deželni odbor dne 29. novembra l. l. štv. 5736 do c. kr. finančnega ministerstva s prošnjo, da bi dovolilo predplačo na delež za leto 1898., ki bo utegnil po približnem računu znašati kakih 18.000 gld.

Z razpisom 16. decembra štv. 64046 je imenovano ministerstvo nakazalo vsoto 9180 gld. kot polovico deleža pripadajočega naši deželi in sprejetega v državni proračun za leto 1897 v iznosu 18.396 gld.

Deželni davki za l. 1899.

Dne 31. decembra 1898 je prejel deželni odbor brzojavno obvestilo, da je Nj. ces. in kr. apost. Veličanstvo premilostno blagovolilo potrditi sklepe deželnega zbora z dne 28. istega meseca zastran pobiranja deželnih davkov v dobi od 1. januarja 1899. do tistega dne, ko se končno potrdi proračun deželnega zaloga za leto 1899.

Deželni odbor pa je bil že poprej preskrbel, kako se bodo pobirale deželne doklade in davščine, da ne bi zakesnele naredbe zaradi pobiranja užitninskih doklad in davščin provzročile škode deželnemu zalogu.

Deželna doklada po 20% na užitnino vina in mesa bo dala približno toliko dohodka, kolikor lansko leto. Za zakup užitnine v okrajih goriškega mesta, goriške okolice, Tolmin, Bovec, Cirkno, Sežana in Komen ostanejo v veljavi pogodbe leta 1898. V ajdovskem,

kanalskem in červinjanskem okraju se je užitnina vnovič dala v zakup in sicer dotičnim društvom, samo da se je zakupnina zmanjšala skupaj za 766 gld.

Pričakuje se pa, da se več dohodkov nabere v gradiškem, korminskem in tržiškem okraju, kjer bo državni erar v lastni upravi pobiral užitnino.

Pobiranje deželnih davščin na pivo in žganjine smo na javni dražbi oddali podjetniku gospodu Gorup-u. Zakupnina znaša za celo deželo za pivo 5200 gld. in za žganjine 21.805 gld, torej skupaj 27.005 gld.

Razdelitev občinskih zemljišč.

Med onimi načrti zadevajočimi razdelitev občinskih zemljišč, s katerimi smo ravnali po deželnem zakonu z dne 14. decembra 1896 št. 16 dež. zak., dosegli so med letom cesarsko potrdbo: načrt zastran razdelitve zemljišč davčne občine Vrh nad Kanalom dne 24. julija in načrta za Preserje in Volčjigrad v komenski županiji dne 29. avgusta 1898.

Popravljeni načrt zastran razdelitve občinskih zemljišč davčne občine Renče smo poslali namestništvu z dopisom 28. septembra 1898 št. 3855, da ga predloži cesarski potrdbi, a do sedaj še ni rešitve. Zastran razdelitve občinskih zemljišč na Šent viški gori in v oddelku Stopnik smo z dopisom 13. julija 1898 št. 3313 pojasnili namestništvu, kar je zahtevalo in prvi načrt nekoliko popravili, tako da se je sedaj nadejati v kratkem ugodne končne rešitve.

Nekateri načrti so še v razpravi, tako oni zastran razdelitve občinskih zemljišč v občinah Lokovec na Kanalskem, Trnovo na Bovškem, Orehek na Cerkljanskem i. d.

Namakanje tržiške ravani.

Namestništvo nam je poslalo s svojim dopisom 7. marca 1898 št. 4810 načrt nove pogodbe zastran podjetja zadevajočega namakanje tržiške ravani, da končno privolimo vanj.

Z dopisom 1. junija 1898 št. 1695 smo izjavili, da se ujemamo z načrtom, opazivši, da spoznavamo za pravično, da se ne dopusti deželi, deležiti se morebitnih ostankov stavbenega zalog, morali smo pa trditi pogoj, da se nam ohranijo neokračene vse pravice, ki nam gredó po namestništvenem razglasu z dne 20. novembra 1887 št. 36 dež. zak. in oziroma po pogodbi z dne 27. avgusta 1887, potrjeni z razpisom ces. kr. ministerstva za poljedelstvo z dne 16. oktobra 1897 št. 12296.

C. kr. ministerstvo je povrnilo z razpisom 12. aprila 1898 št. 6337 razkaz stroškov, ki jih je plačal stavbeni zalog v IV. četrtletju 1897, z naslednjimi opombami:

Osnutek nove pogodbe zastran izvršitve namakanja tržiške ravani ne more stopiti v veljavo, dokler se končno ne zavrnejo podani utoki, ker bo še le tedaj mogoče uravnati denarno stran podjetja na podlagi zgoraj navédene pogodbe. Do takrat treba se gledé uporabe stavbenega zalog po vsakem načinu ravnati po pogodbi z dne 23. novembra 1887 št. 36 dež. zak., katera do zdaj še ni razveljavljena. Po tej pogodbi pa ni dopuščeno, da se plačujejo deželi pristoječe posojilne obresti iz stavbenega zalog.

Po 1. točki črka e iste pogodbe ne spadajo posojilne obresti med tiste denarje, katere ima preskrbeti zadruga, ki pa niso zapopadeni v vsoti, katero mora ona vplačati v stavbeni zalog, mariveč jih mora ona samostalno založiti. To je tudi v soglasju s prvim odstavkom §. 4. zakona z dne 6. junija 1887 dež. zak. št. 18, v katerem se je prav za to posebe določilo, kako se imajo nabavati te obresti, ker niso bile posojilne obresti zapopadene v takrat za podjetje preudarjeni vsoti, katero je založiti iz stavbenega zalog. Okrajno glavarstvo v Gradišči ni imelo torej oblasti privoliti v to, da so se posojilne obresti plačale iz

stavbenega zaloga in zato se mora ukreniti, da se ta po pomoti iz stavbenega zaloga plačani znesek povrne.

Potreba te naredbe izvaja se tudi iz tega, da se mora brezpogojno na to delati, da se v dobi, ki poteče še do eventuelne nove uravnave podjetja, tekoči izdatki zadruga kolikor možno v enakotežju ohranijo z obrestmi, ki naraščajo stavbenemu zalogu; kajti, če se ta zelo zmanjša, bi premenilo to ves račun, na katerem sloni nova vredba podjetja; račun se je namreč opiral na stanje stavbenega zaloga o začetku leta 1897. in pa na izvršitev finančne operacije tekom istega leta. — Tako zmanjšanje stavbenega zaloga bi tudi lahko zakrivilo, da bi skupna potrebščina presegala razpoložljiva sredstva.

Iz teh razlogov nas je namestništvo vabilo z dopisom 21. aprila 1898 štv. 8243/II, naj povrnemo stavbenemu zalogu prejeta vsoto 9560 gld.

Na to vabilo smo se odmeli z dopisom 11. maja 1898 št. 2222 tako-le :

Kakor v poprejšnjih letih, smo tudi leta 1897. neposredno od vodne zadruga tržiške ravani prejeli plačilo 9560 gl. na ime obresti, katere nam je zadruga poslala s checkom izdanim od kreditne podružnice v Trstu, ki ga je tudi odbitkovala. Zato nam je težko povrniti ta znesek, kakor zahteva namestništvo in to tem več, ker, če pripoznamo, da je bilo plačilo za leto 1897 slabo opravljeno, pripoznamo s tem, da smo dolžni za neveljavna imeti tudi vsa druga plačila.

Pozvana po c. kr. okrajnem glavarstvu v Gradišči je zadruga prosila z vlogo dne 8. junija 1898 štv. 6969, naj se ji dovoli odlog za plačilo doteklih obrestij deželnega po sojila (zakon z dne 6. junija 1887 d. z. štv. 18) do nove uravnave podjetja.

Z dopisom dne 15. junija 1898 štv. 2942 smo odgovorili, da, ker je zadruga poravnala obresti deželnega po sojila do konca 31. decembra 1897, jej ne moremo že naprej dovoliti odloga za plačilo pozneje doteklih obrestij, ampak da si pridržujemo, da sklenemo o tem od slučaja do slučaja. Spoznali smo pa za potrebno, da se pristojna oblastva, kolikor se da, potrudijo pospešiti razsodbo podanih utokov ter zaprečiti, da se ne bo dalje odlašalo skleniti pogodbo z zadrugo, kajti od rešitve obstoječih spornosti zavisi osoda celega namakalnega podjetja in čim brže se posreči doseči ugodno rešitev, tem brže bo tudi zadruga v položaju, da bo mogla brez nadaljnjih žrtev stavbenega zaloga zadoščati svojim obveznostim do dežele.

S poročilom 18. avgusta 1898 štv. 7018 nam je zadruga poslala 24 iztisov razsodbe z dne 9. julija 1897 štv. 1142/628, s katero je ministerstvo zavrnilo prošnjo pl. gospoda Josipa Tullio in tovaršev, da se njih lastnina izloči iz obsega zadružnih, za namakanje tržiške ravani odkazanih zemljišč. Te iztise smo razposlali gg. deželnim poslancem.

Uravnava hudournika Mondine.

Namestništvo je sé svojim dopisom z dne 29. decembra 1898 štv. 27506/II priobčilo prošnjo zadruga za uravnavo in odpeljavo hudournika Mondine, naj se ji dovoli odlog do konca leta 1900 za dovršitev dela, katero bi se bilo moralo po pogodbi z dne 30. marca 1897 števil. 9. dež. zakonika dokončati do konca leta 1898. in želelo je izvesti menenje deželnega odbora o zaprosenem odlogu.

Namestništvo je opomnilo, da so zakesnitev zakrivali pritožniki, kateri so se pri komisijskem ogledu na licu mesta dne 31. maja 1897 oglasili z ugovori izrazujočimi bojazen, da bi utegnili izvršitev nameravanega dela občutljivo škodo prizadeti poblížnim nižinam.

Zato je dovolilo c. kr. ministerstvo za poljedelstvo z razpisom 25. decembra 1897 štv. 2627/4347, da se na račun vodne zadruga ukrenejo nove tehniške poizvedbe, kojih glavni namen bi bil ta, da se določijo gladinske razmere voda „Isonzato“ in „Canale morto“, da se bo moglo zanesljivo soditi, kakšen učinek bo imela vpeljava hudournika Mondine v Isonzato. Kadar bo znan izid teh poizvedeb, moglo se bo šele razsoditi, ali je

načrt, na katerem sloni zakon z dne 26. februarja 1897 d. z. št. 8, sposoben za to, da se izvrši ali ne.

Deželni odbor je sicer obžaloval, da se tako mudno vrše tehniške poizvedbe glede tega podjetja, a spoznati je moral vendar, da je zahtevani odlog potreben in zato je privolil.

Oskrba blaznih.

Nobena naloga, kar smo jih imeli v preteklem letu, ni prizadevala toliko težav, kakor oskrba umobolnih deželanov. Ni bilo tedna, v katerem bi ne bila ena ali druga občina zaprosila za vsprejen kaknega blaznega v naše bolnišnice, a kljub vsemu prizadevanju nam ni bilo mogoče ugoditi tem opravičenim prošnjam, ker so bili skozi celo leto vsi oddelki za blazne popolnoma natlačeni.

Temu žalostnemu nedostatku smo opomogli s tem, da smo pustili prevažati svoje blazne, za katere ni bilo več prostora v tukajšnjih zavodih, v norišnici v S. Danjelu in Sottoselvi v Italiji, sprejemši dotične prehranitnine na račun deželnega zaloga.

Zdaj je v oddelku za blazne v bolnišnici milosrčnih bratov 93 blaznih, v oddelku mestne ženske bolnišnice 101, v norišnici v Sottoselvi pri Palmanovi 27, v oni v S. Danjelu 6 in v drugih norišnicah skupaj 13 blaznih. Z dopisom z dne 19. januarja 1898 št. 6353 smo se obrnili na c. kr. namestništvo v Trst s prošnjo, da bi se isto izreklo, ali nam je voljno dati potrebnih denarnih sredstev za razširjenje poslopij dveh domačih bolnišnic, da bo mogoče oskrbeti one blazne, ki se radi pomanjkanja prostora ne morejo sprejeti, oziroma za nakup v to sposobnega poslopja. Omenjena denarna sredstva naj bi se namreč preskrbela iz deleža pripadajočega Goriško-Gradiški kronovini onih 100.000 gl., ki so bili prvotno določeni za gradbo skupne norišnice za vse tri primorske dežele.

C. kr. namestništvo v Trstu je odgovorilo na to z dopisom 30. januarja 1898 št. 1707, da ne more ugoditi tej prošnji, ker so vsa določila glede razdelitve in porabe omenjene vsote pridržana c. kr. ministerstvu za notranje zadeve.

Vsled tega smo se obrnili potem c. kr. namestništva v Trstu z enako prošnjo z dne 9. februarja 1898 št. 789 na c. kr. ministerstvo za notranje zadeve; tej prošnji smo priložili tudi vse načrte in preudarke, tičeče se razširjenja bolnišnice milosrčnih bratov, pridržavši si, da odpošljemo tudi one načrte in preudarke, ki se tičejo razširjenja ženske bolnišnice, precej, ko jih predloži goriško mestno županstvo.

Ko je predložilo županstvo s poročilom dne 21. julija 1898 št. 7273 vse omenjene tehnične operate, odposlali smo jih z dopisom 4. avgusta 1898 št. 3657 namestništvu v Trst ter poročali tako-le:

„Iz poročila, s katerim je predložilo goriško županstvo načrte in preudarke v svrhu razširjenja mestne ženske bolnišnice, se posnema, da bi bili troški, ki bi jih imel trpeti deželni zalog, precej veliki in sicer

a) za nakup zemljišča in kmečke hiše, ki je lastnina Terezije Mosettig-Kürner, kjer bi se napravil paviljon	gl. 7.040
b) za gradbo istega	„ 20.000
	skupaj gl. 27.040

kateremu znesku bi bilo prišteti še 4000 gl. za nabavo dotičnega pohištva, perila in dr.

Za slučaj pa, ko bi se kedaj deželni odbor odločil za gradbo deželne norišnice, ostati bi moralo gori omenjeno zemljišče izključna last, goriške občine, ne da bi imel deželni zalog kakoršnokoli pravico do tega, da dobi kaj odškodbe za kupno ceno omenjenega zemljišča in paviljona, oziroma pravico do uživanja istih.

Z malimi izjemami imelo bi veljati to določilo tudi za slučaj, ko bi se zvikšala jedna stran bolnišnice milosrčnih bratov.“

Sè zgoraj navédenim dopisom smo poslali namestništvu še drugo na c. kr. ministerstvo

za notranje zadeve naslovljeno prošnjo, da nam izroči naši deželi pripadajoči delež onih 100.000 gl. s pripadki, ki so bili vsled najvišjih naredeb od 3. aprila 1883 in 27. julija 1885 prvotno določeni za gradbo skupne blaznice za vse tri dežele na Primorskem.

Ker bi deželni odbor z deležem onih 100.000 gl. na en ali drug način prej ko mogoče preskrbel nekatere blazne (in sicer z nakupom za to sposobnega poslopja) in ker je skrajni čas, da se v tem oziru kaj ukrene, naproša se c. kr. namestništvo, da izposluje pri c. kr. ministerstvu notranjih zadev omenjeno svoto za nakup poslopja, ki bi bilo sposobno za blaznico, oziroma za razširjenje domačih dveh bolnišnic v to svrhu. C. kr. ministerstvo pa se do danes še ni izreklo o tej zadevi.

Med tem časom pa smo iztaknili še dve drugi poslopji, ki bi bili za silo sposobni za norišnico. Jedno teh je palača g. Josipa pl. Degrazia v Renčah, a drugo bi bilo poslopje Werdenberskega semenišča, katero se preseli v kratkem v drugo poslopje.

Tukajšnja zdravniška zbornica, katero smo naprosili, da izreče svoje mnenje o tej zadevi, spoznalo je omenjeno palačo v Renčah enoglasno za nesposobno za oskrbovanje umobolnih.

Po deželnem odboru sestavljena komisija, kateri sta prisostovala g. dr. Ernest Fratnik in dr. Aron Luzzatto, se je izrekla o posloppju Werdenberskega zavoda v obče povojno.

Iz poročila komisije navedemo naj sledeče glavne točke:

I. Ogledano poslopje semenišča „Andreanum“ v ulici Vetturini je sposobno za uporabo kot začasna norišnica.

II. Da bode odgovarjalo temu namenu, treba kake male premembe, kakoršno zahteva psihiatrična znanost.

III. Ker je oddaljeno od drugih bolnišnic in po vredbi prostorov, iz katerih je sestavljeno, odkazalo bi se to poslopje samo mirnim blaznikom.

Uvažuje te ugodne izjave, ukrenil je deželni odbor potrebno, da se morda to poslopje nakupi, oziroma najme.

* * *

Kaki, obžalovanja vredni odnosi vladajo v naši deželi, kar se tiče oskrbovanja umobolnih, katerih število se množi od dne do dne, razvideti je iz sledečega:

Tukajšnje c. kr. okrajno glavarstvo je tožilo v svojem dopisu z dne 14. junija 1898 št. 8754 poslanem goriškemu županstvu, da so primorane javne straže, ko se polastè nevarnih blaznikov, katerih prav mnogo razsaja v okolici, vkleniti jih in v zapor odvesti in to radi tega, ker bolnišnice nočejo sprejemati takih blaznih, kateri nimajo od deželnega odbora ali od županstva za to posebnega dovoljenja.

V tem dopisu prosi nadalje c. kr. okr. glavarstvo, da bi se taki blazniki sprejemali vsaj začasno v bolnišnico in to vselej, kadar zahtevajo to javni stražniki.

Mestno županstvo je predložilo ta dopis deželnemu odboru s poročilom 17. junija 1898 št. 6734 ter dostavilo:

„Če ima zdravnik pravico soditi, je-li ta ali oni resnično umobolen, se ta pravica pač nikakor ne more prisojati tudi javnim stražam.

Izključeni pa so po vsem slučajih postopanja blaznih po ulicah, ne da bi bilo mogoče pozvati občinskega zdravnika, kateri bi takoj ukrenil potrebno, da se pospravi bolnik.

Po drugi strani pa ni dvoma, da zdravniki poznajo svoje dolžnosti in jih tudi izpolnjujejo.

To poročilo sklepa municipij s prošnjo, naj bi se pooblastile bolnišnice, da smejo v izvanrednih slučajih začasno sprejemati bolnike, katerih blaznost pa bi morala biti konstatovana od enega ali drugega občinskega zdravnika.

V tem slučaju bi potrebovali umobolni zdravniškega spričevala, ki bi potrjevalo neobhodno potrebo in silo sprejema.

Deželni odbor je na to odgovoril, kakor sledi :

„Pravica (kakor se glasi v omenjenem poročilu) soditi bolnika, ali je umobolen ali ne, gotovo ne pristaja in se ne more prepuščati javnim stražam.

Vendar tudi take straže lahko sodijo po očitidnih znamenjih dotičnika, kateri se na javnih trgih ali ulicah nenaravno obnaša, ali si je v svesti zdrave razsodnosti ali ne.

Da pa celó zdravniki, posebno če niso psihijatri, ne morejo s *popolno gotovostjo* soditi in spoznati dotičnika blaznim, ne da bi ga popred kak teden časa opazovali, to posnemamo iz dotičnega določila, katero velja tudi za oddelka blaznikov v tukajšnjih bolnišnicah.

Podpisanemu se torej zdi, da naj se le podučé organi javne varnosti, kako odpravljati v javne norišnice tiste osebe, katere po javnih ulicah in trgih očitno kažejo, da so izgubile dar razuma, ter povzročajo nevšečne in hrupne prizore; da pa ni niti potrebno, niti namenu primerno, da se naroči organom javne varnosti, naj vsakrat, kadar zasačijo kakega blaznika ter ga vidijo pohajkovati po okolici ali potikati se po mestu, najprej poiščejo kakega mestnega zdravnika, in šele tedaj, kadar je on izjavil, da je nesrečnež blazen ter to sé spričevalom potrdil, sprejmejo ga v javno norišnico. Če bi se tako postopalo, bi se nevšečni prizori na ulicah brez potrebe zavlačevali in blaznik, kateri potrebuje mirnih prostorov, bi bil razpostavljen zasmehovanju pouličnih paglavcev, ali bi se morda še huje razburil, ko bi ga stražniki, iskaje zdravnikov, vodili po mestu in mu pri tem morda še silo delali. Zdravnik pa bi ga površno preiskal, kaj poprašal in ga s tem, mogoče, še bolj zbegal in slednjič šele bi se nesrečnež sprejel v norišnico, ali pa prepustil svojej osodi in to od tistega, kateri je dolžan, prihiteti mu na pomoč.

Zato je bolje, da se kolikor mogoče točno izvaja to, kar je naročilo c. k. namestništvo ter prepusti norišničnim oskrbníštvom, naj se ona prepričajo, ali je oseba, katero so jim v varstvo izročili organi javne varnosti, res tako blazna, da je sebi in drugim nevarna ali ne.

Namestništvo je tudi opozorilo z dopisom 30. junija 1898 št. 12980, da je oskrbníštvo bolnišnice milosrčnih bratov v Gorici že v nekaterih slučajih odreklo sprejem občno nevarnim blaznikom, češ, da mora poprej deželni odbor privoliti v to. Zato je prosilo namestništvo, naj se preskrbi, da se bodo umobolne osebe v interesu javne in zasebne varnosti, če tudi le začasno, pa brez okladanja, izročevale bolnišničnemu oddelku za blazne.

Na to smo z dopisom 6. julija 1898 št. 3334 povabili oskrbníštva tukajšnjih bolnišnic, naj, kolikor mogoče, saj začasno sprejemajo tiste blazne osebe, katere se jima privražajo od raznih strani naše dežele, tudi če nismo poprej dali svoje privolitve, samo da nas o takem začasnem sprejemu takoj obvestijo in da se nam določijo ona redna spričevala, katerih treba za sprejem v norišnico.

Namestíštvu smo sporočili izstočasno, da sta oddelka za blazne obeh tukajšnjih bolnišnic tako natlačena z bolniki, da že dalje časa ni več možno sprejemati novih in da moramo, ker nimamo svoje deželne norišnice, pospravljati svoje blazne ženske v pomožno norišnico v Sottoselvi pri Palmi, svoje blazne moške pa v pomožno norišnico v S. Danjelu pri Vidmu, v katerih dveh zavodih je bilo takrat vsega skupaj 32 naših bolnikov.

Deželni odbor je odredil svojega poročevalca D.ra Verzeznassi-ja, da se je v pomožni norišnici v Sottoselvi osebno prepričal, kako ravna tam z našimi bolnicami. Njegovo ustno poročilo je bilo po vsem ugodno. Milosrčne sestre oskrbujejo prav vestno uboge nesrečnice, katere stanujejo v obširnem, čednem poslopju, oskrbljenem s prostornimi dvorišči in primerno kmetijo.

Oskrbníštvo bolnišnice milosrčnih bratov je odvrnilo na zgoraj navedeni dopis, da ne bo moglo sprejeti še dolgo nobenega novega bolnika na svoj oddelok, za blazne, ker jih je tam že zdaj 110, med katerimi več togotnih in nevarnih, tako da ni možno nobenega odpustiti. Da se bo pa moglo zadostiti zahtevi, naj bi deželni odbor pred vsem preskrbel tak začasen prostor, kamor se bodo mogli začasno sprejemati blazniki.

Doznaveši, da se ustanovi v najkrajšem času akcijsko društvo za železnico Gorica-Ajdovščina, obrnili smo se, da tako izvedemo deželno-zborski sklep z dne 12. aprila 1892, do različnih kreditnih zavodov, vabeč jih, naj nam naznanijo, ali in pod kakšnimi pogoji bi bili pripravljeni, dovoliti deželi posojilo od 100.000 gl. za nakup osnovnih akcij namera-vane te železnice.

Došle so štiri ponudbe. Pridržali smo si, ob pravem času sprejeti tisto teh ponudb, o kateri bomo prepričani, da je za deželo najkoristnejša.

Akcijsko društvo za železnico po vipavski dolini se je ustanovilo pri občnem zboru obdržavnem na Dunaju dne 16. junija 1896 V zmislu §. 28. dotičnih pravil smo odločili deželnega odbornika dr. Henrika Tuma za člana upravnega sveta te železnice. Od strani c. kr. ministerstva za železnice sta bila imenovana v isti upravni svet gospoda dr. Klement Seshun odvetnik na Dunaju in pa sekcijski načelnik gosp. baron dr. Ferdinand Pascotini-Juriskovič na Dunaju.

Od 4. pa do 9. julija 1898 se je vršil polit. obhod proge in sicer od kil. 0 do 30 obsezajočih goriško, štandreško, vrtojbsko, mirnsko, orehovljsko, biljensko, bukoviško, prva-čensko, dornberško, batujsko in selsko občino. Odbornik dr. Tuma je zastopal deželo.

Z odpisom z dne 17. julija 1888, št. 32616 nas je pozvalo namestništvo, da čim prej vplačamo pri c. kr. priv. avstrijskem kreditnem zavodu za trgovska podjetja in za podjetja javnih del na Dunaju deželni prispevek od 100.000 gld. v korist lokalne vipavske železnice, ter za katere dobimo enaki nominalni znesek v osnovnih akcijah te železnice.

Vsled tega poziva smo začeli nadaljevati dogovore z avstrijskim kreditnim zavodom v Trstu in pa s tukajšnjim „Monte di Pietà“, katera dva denarna zavoda sta podala naj-ugodnejši ponudbi za dosego posojila od 100.000 gl.

Kreditni zavod v Trstu je bil namreč pripravljen dovoliti zaproseno posojilo, ako se dež. odbor obveže, da bode kasneje preskrbel deželnozborsko odobrenje in pa cesarsko sankcijo, dočim se je izreklo prečastito oskrbnništvo „Monte di Pietà“ pripravljenim, dovoliti zaproseno posojilo, samo naj dež. odbor dokaže, da je pooblaščen najeti omenjeno posojilo.

C. kr. namestništvo v Trstu je priobčilo z dopisom dne 19. avgusta 1898 št. 14047/III komisijski zapisnik o polit. obhodu, ki se je vršil na progi od Gorice do Sela od 4. pa do 11. julija 1898.

Ob enem je isto priposlalo tudi jeden prepis rešitve, katero so dobili koncesionarji v tej zadevi. Iz te rešitve je razvidno, da je namestništvo na podlagi polit. obhoda dovolilo vse zgradbe, ktere se imajo izvršiti po podrobnem načrtu pregledanem od c. kr. železničnega ministerstva in pa po komisijsko dogovorjenih določilih na zgoraj omenjeni progi, izvzemši dela od kil. 0 do 20. Sicer si je pa omenjeno ministerstvo pridržalo rešitev nekaterih prošenj občin in drugih interesentov gledè zgradbe postaj in njihovega imenovanja, gledè zgradbe dovoznih poti i. t. d.

C. kr. ministerstvo za železnice je zopet pospešilo z dopisom z dne 9. novembra l. leta šte. 50188 vplačilo deželnega prispevka 100.000 gld. z opazko, da ni več zaprek, ki bi to ovirale, posebno pa zato, ker se je že ustanovilo akcijsko društvo in je tudi že pri-pravljeno vse potrebno za izdavanje akcij.

Na to smo odgovorili dne 16. novembra l. leta šte. 5400 tako-le :

„Podpisani deželni odbor si usoja opazati, da so se odnošaji tičoči se vipavske želez-nice v novejšem času popolnoma premenili.

Deželnozborski sklep, na kateri se nanaša cenjeni dopis, je meril na to, da bi se gradila železnica od kolodvora južne železnice v Gorici po vipavski dolini do Ajdovščine.

S tem soglašajo popolnoma točka 9. člena I. zakona z dne 1. julija 1896 dr. zak

štev. 141 tikajóča se podredjenih železnic, ki se imajo zagotoviti v letu 1896, koncesija z dne 26. oktobra 1897 drž. zak. štev. 254 za železnico Gorica-Ajdovščina, kakor tudi potrjena pravila za vipavsko železnico.

Zadnja dva spisa obsegata zraven tega še nadaljno določbo, ki ni majhnega pomena, namreč da bode morala železnica peljati skozi Bilje.

Sedaj se pa govori v obče, da se namerava sezidati železnica popolnoma različna od te.

Da niso te govorice prazne, dokazujejo državni tehniki, katere opazujemo že več tednov, da proučujejo in merijo novo železniško črto, ki se ne loči od južne železnice pri kolodvoru v Gorici, tudi ne pelje skozi Bilje, in na prav verjeten način dokazuje vse to okolnost, da se je podelilo akcijskemu društvu za železnico po vipavski dolini dovoljenje za zgradbo samo dela proge od km. 20-30 nameravane železnice.

Uvažujé, da niso izpolnjeni predpogoji zgoraj omenjenega deželnozborskega sklepa, se ne more smatrati deželo za obvezano k plačilu prispevka od 100.000 gl. proti temu, da prevzame osnovne akcije vipavske železnice v enakem nominalnem znesku.

Ne gledé na to prav posebno vprašanje, menimo, da se ne bo zdelo visokemu ministertvu neopravičeno, če ga prosimo, da nam blagovoli pojasniti, kako stojé zdaj stvari zaradi železnice po vipavski dolini, — katera je za deželo posebnega pomena“.

Do tu je dospelo dogovarjanje do konca leta 1898.

Pogozdovanje Krasa.

Dotacija 2000 gld. za pogozdovanje Krasa se je za leto 1898. do cela izplačala iz gozdorejskega zaloga. Prispevk od 150 gld., katerega je visoki deželni zbor dovolil za leto 1898, da bi se povspešila pogozdovalna dela na zemljiščih v obližji potoka Lokavščka, se je nakazal dne 11. aprila 1898 št. 1784 komisiji za pogozdovanje.

Ta komisija je predložila z dopisom z dne 31. maja 1898 št. 157 poročilo o svojem delovanju v teku leta 1897, ki je pridjano temu poročilu kot 7. priloga.

Cesta Kanal-Avče.

Delo na novi cesti Kanal-Avče-Sv. Lucija napreduje v razmerju denarnih sredstev, ki jih ima na razpolaganja cestni odbor. Tisti del ceste, ki se nahaja med Kanalom in med potokom Avščkom, je že odprt javnemu prometu.

Zdaj gre za to, da se napravi čez omenjeni potok železni most, ki bode stal nad 40.000 gld.

To delo se namerava izvršiti prihodnje pomladi. Obrok deželnega prispevka za leto 1898 v znesku 5000 gld., ki je bil dovoljen iz deželnega zaloga v deželnozborski seji dne 12. februarja 1896, se je nakazal dne 13. junija 1898 št. 1824.

Ustanove in podpore dovoljene za izobraženje v umetnostih in v rokodelstvih.

Na priporočilo ravnateljstva c. kr. obrtne šole v Marijanu se je dovolila ustanova od 400 gld gojencu Ivanu Krst. Fornasarig-u iz Romansa, ki je dovršil to šolo, v svrhu, da se poda na Dunaj in tam obiskuje dekorativni risarski tečaj c. kr. šole za umetnosti in rokodelstvo.

Gojencu Josipu Čopi-ju, ki je dovršil obrtni šoli v Marijanu in v Ljubljani, se je istotako nakazala ustanova 400 gld. in to, da si popolni svojo izobrazbo v tečaju za mizarje na c. kr. tehnologičnem muzeju na Dunaju, izobrazbo, ki se tiče lesnih stavbinskih del in pa del za pohištvo.

Za obiskovanje tečaja za rokodelske mojstre na c. kr. tehnično-obrtnem muzeju na Dunaju so se nakazale podpore po 70 gld. in sicer: Antonu Zanetti-ju iz Marijana za to,

da obiskuje tečaj za mizarske mojstre, Mateju Hrast-u iz Livka in Antonu Krusič-u iz Črnič, bivajočemu v Gorici, pa za to, da obiskujeta tečaj za krojaške mojstre.

Vrhu tega se je dovolila podpora 75. gld. gluhonememu Alfonzu Kofol-u iz Kanala, da se mu je olajšalo obiskovanje c. kr. obrtne šole za lesna dela v Cortina d'Ampezzo.

Učitelju ljudske šole v Škocjanu Albinu Štrekelj-u se je dovolila podpora 60 gld. za to, da se je mogel deležiti tečaja za ročna, posebno pa pleteničarska dela. Tečaj se je vršil julija meseca v Gradcu in gospod Štrekelj je podal o njem prav zanimivo poročilo, iz katerega se posnema, da se je deležil poduka v veliko korist.

Štirje deželni štipendiji, ki so ustanovljeni za potrebne in pridne vsenčiliščne prvoletnike, so se podelili za leto 1898-1899 Emilu Turus-u, slušatelju filozofije v Gradcu, Edvardu Traversa, slušatelju filozofije na Dunaju, Valeriju Černic-u istotako slušatelju filozofije na Dunaju in pa Dragotinu Miliču, slušatelju prava v Gradcu.

Jeden izmed štipendij letnih 300 gld., katere je ustanovil visoki deželni zbor ob priliki 40. letnega vladarstva Nj. c. k. Veličanstva našega premilostivega cesarja Franca Josipa I., podelil se je slušatelju filozofije na c. k. vseučilišču na Dunaju, Josipu Srebernic-u iz Solkana.

Nj. Prezvzišenost gospod grof Franc Coronini, deželni glavar, je podelil jednega izmed štipendij, katere je sam ustanovil, slušatelju filozofije Egidiju Violin-u iz Ogleja.

Slednjič je podelil deželni odbor Dragotinu Marinig-u iz Gorice, slušatelju na c. k. politehničnem zavodu na Dunaju, štipendij Prokopove ustanove v letnem znesku 250 gld.

Ameriške trtnice.

Deželni zbor nam je naložil v svoji seji dne 12. februarja 1896, da se obrnemo do c. kr. ministerstva za poljedelstvo s prošnjo, naj bi se napravile trtnice za ameriške trte, katerih ne uniči trtna uš. Ta nalog se je izpolnil s prošnjo z dne 27. aprila 1896 št. 1998. Nanašaje se na to prošnjo, nam je priobčilo c. kr. namestništvo z dopisom z dne 15. marca 1898. št. 5406/II., da so se že v letu 1896. podelile v ta namen podpore iz državnih zalogov, oziroma da so se na državne stroške napravile trtnice v Dornbergu, v Tomaju, v Rihenbergu in da se v novjšem času dovoljujejo podpore za trtnici v Kanalu in Kamnjah v ajdovskem okraju in slednjič, da se namerava napraviti na državne stroške trtnica v Arisu pri Trziču.

C. kr. namestništvo nam je priporočilo, naj obračamo potrebno pozornost na to zadevo, ki je za kmetijstvo v deželi največje važnosti, s tem, da dovolimo znatno podporo za razširjenje ameriških trt. C. kr. namestništvo je izreklo ob enem željo, da bi rado izvedelo, kolika bo ta podpora in na kak način se misli porabiti.

Mi smo na to odgovorili z dopisom z dne 30. marca 1898. št. 1647., da, če smo tudi popolnoma prepričani o velikem pomenu in važnosti ukrepov, ki naj bi se storili, da bi se preprečile nevarnosti, ki pretè po trtni uši, vendar nam niso na razpolago denarna sredstva, s katerimi bi zamogli podpirati dobrohotne namene visoke vlade, kajti sklepati o tem, ali in v koliki meri naj bi se dovolile podpore, je stvar deželnega zbora.

Izražuje ob enem svojo zahvalnost za vse to, kar se je vse v tem pogledu do zdaj storilo, smo naprosili c. kr. namestništvo, naj bi ono pri visokem ministerstvu posredovalo, da bi isto v tem pogledu še nadalje skrbelo, če tudi nedostaje prispevkov od strani dežele.

*
* *

Osobje deželnih uradov in zavodov.

Računski asistent gosp. Jožef Matteuz nadomestuje bolnega deželnega blagajnika od 10. novembra 1898. — Z odlokom z dne 23. februarja 1898 št. 5412 je bil stalno v

službi potrjen gosp. Viljem Dominko, vodja slovenskega oddelka deželne kmetijske šole. — Gosp. začasnemu učitelju na istem oddelku, Milanu Ivančiču, se je dovolil na njegovo prošnjo trimesečni dopust, započeni s 1. junijem, da potuje na Švedsko in Norveško ter proučuje tam mlekarstvo. V tem času je podučeval elementarne predmete gosp. nadučitelj iz Št. Petra Matija Lavrenčič.

Po nalogu c. kr. ministerstva za poljedelstvo nam je sporočilo c. kr. namestništvo v Trstu z dopisom z dne 22. avgusta 1898. št. 17866, da je učitelj Ivančič podal ustmeno izjavo, da je pripravljen sprejeti ponujeno mu službo potovalnega kmetijskega učitelja za tolminski politični okraj in da hoče nastopiti službo dne 1. oktobra l. l. Vprašani, naj se izjavimo, ali nam je znana kaka zapreka, ki bi ovirala to imenovanje, smo z dopisom z dne 25. avgusta t. l. št. 4095 izrazili svoje zadovoljstvo na tem, da se je ustanovilo to novo mesto s pristavkom, da nimamo nič proti temu, da se je izbral gosp. Ivančič za to službo. Ko smo njegovi prošnji za odpust iz službe ugodili, smo razpisali dne 24. avgusta 1898. št. 4059 to izpraznjeno mesto. Po preteku razpisnega roka se je podelilo mesto začasno gosp. Miltonu Klavžarju. Ta je bil po dovršenih študijah na c. kr. enologičnem in pomologičnem zavodu v Klosterneuburgu in na višji kmetijski šoli v Teschen-Liebwerdu, ekonomijski vežbanec na posestvih grofa Ielačiča v Novih dvorih na Hrvaškem in je tudi dovršil ednoletno prostovoljno vojaško službo.

C. kr. deželni šolski svet je priobčil z dne 31. oktobra 1898 št. 1110, da je Nj. Prevzv. gosp. minister za poduk in bogočastje dovolil, da se sme v potrebi poklicati gosp. Antona Rudeža, učitelja na zavodu gluhonemcev v izpraševalno komisijo za javne ljudske in meščanske šole, da tam izprašuje o metodi poduka gluhonemcev.

Sožalje.

Precej, ko je dospela vest o strašnem zločinu, izvršivšem se dne 11. septembra 1898. v Genevi na osebi naše preljubljene cesarice in kraljice, smo odposlali Nj. Prevzv. gosp. ministerskemu predsedniku grofu Thun-u sledečo brzojavko:

„Deželni odbor poknežene grofije goriške in gradiške, zgražajoč se nad strašno vestjo o ostudnem zločinu, ki se je izvršil na Najvzvišenejši osebi Nj. Vel., preljubljene naše cesarice, prosi Vašo Prevzvišenost, da blagovoli izreči Nj. Vel. cesarju v imenu vsega prebivalstva te dežele, ki je globoko ginjeno in užaljeno, preudani izraz največjega sožalja nad grozno nesrečo, ki je zadela Nj. Vel., našega preljubljenega cesarja, vso Prejasno cesarsko družino in celo avstro-ogersko državo“.

Nj. Prevzv. gosp. ministerski predsednik je priobčil dne 15. septembra cesarsko zahvalo za izraženo sožalje.

Pri pogrebu Nj. Vel. cesarice jo zastopal deželni odbor prevzvišeni gospod deželni glavar grof Franc Coronini.

Jubilej Nj. Velič. cesarja.

Ker je Nj. Veličanstvo presv. cesar odklonil vsprejem deputacij o priliki Svojega jubileja, smo odposlali namestništvu predsedništvu udanostno adreso, katero je sklenil deželni zbor v svoji seji dne 21. septembra l. l. s prošnjo, da jo predloži na Najvišjem mestu.

Spoznali smo za dobro, odrediti, da so bili dne 2. decembra l. l. zaprti vsi deželni uradi. To pa za to, da je bila dana prilika deželnim uradnikom, pisarjem in slugam, da so se mogli ta dan, ko je vse prebivalstvo celega avstrijskega cesarstva praznovalo veseli dogodek jubileja Nj. Velič. našega presvetlega cesarja Franca Iosipa I., tudi oni udeležiti se tega splošnega veselja, teh javnih izrazov radosti in ob jednom tudi odkritosrčne uda-

nosti, ter korporativno iti k slovesni sv. maši, ki se je z zahvalno pesmijo vred pela v tukajšnji stolni cerkvi.

Vodstvu deželne gluhonemice ter onima obeh oddelkov deželne kmetijske šole smo naročili, da dajo ta dan svojim gojencem prosto, da se udeležijo isti, spremljani po svojih učiteljih, službe božje ter da se jim drže pred ali po službi božji, primerni govori, v katerih se jim razloži veliki pomen tega dne za slehernega podanika našega cesarja. Ob enem smo naročili omenjenim vodstvom, da prirede oni dan svojim gojencem boljši obed, nego ga imajo po navadi ter da se jim da tudi vina.

Da smo s tem preveselim dogodkom združili tudi dobrodelnost, smo razdelili ob tej priliki iz prebitkov zaloga za ranjene in bolne vojake 17 podpor, vsaka po 10 gold. Te podpore so dobili oni, ki so dokazali, da so služili pri vojaki ob času vojske ter da so, vsled zadobljenih ran ali pa prestanih težav v vojski nesposobni za zaslužek.

Dne 30. novembra l. l. se je v c. kr. državnem muzeju v Ogleju slovesno otvorila nova galerija za spominske plošče ter se je istodobno slovesno odkrila tudi spominska plošča, ki bode spominjala na veseli dogodek jubileja Nj. Velič. cesarja Deželo je pri tej slovesnosti zastopal Nj. Prevzv. gos. deželni glavar grof France Coronini.

Imenovanje jednega uda v deželni zdravstveni svet.

Ker je potekla triletna poslovna doba c. kr. deželnega zdravstvenega sveta in ž njo tudi triletna poslovna doba našega zastopnika pri istem svetu, smo imenovali na povabilo c. kr. namestništva v Trstu z dne 9. aprila 1898 št. 7757/IV za nadaljno triletno dobo omenjenega sveta t. j. za čas od dne 1. maja 1898 pa do 1. maja 1901 za svojega zastopnika zopet gosp. dr. Ernesta Fratnich-a, predsednika deželne zdravniške zbornice naše poknežene grofovine.

Imenovanje jednega uda v obrtniški in kmetijski svet.

C. kr. ministerstvo za poljedelstvo nam je naznanilo z dopisom z dne 6. junija 1898 št. 12905, da je Nj. c. in kr. Apostolsko Veličanstvo s cesarskim sklepom z dne 6. junija l. l. milostno blagovolilo dovoliti, da se osnuje obrtniško-kmetijski svet ter da je istodobno tudi potrdilo pravila, o katerih govori okrožnica ministerstev za trgovino in za poljedelstvo s dne 6. junija 1898 drž. zak. št. 91.

Po določbah teh pravil ima ta obrtniško-kmetijski svet za nalogo, izrekati svoje mnenje ter staviti predloge, bodisi vprašan za to od strani zgoraj imenovanih ministerstev, ali pa, da stori to tudi po lastni inicijativi in sicer o stvareh tikajočih se trgovine, rokodelstev, obrti, poljedelstva, gozdnarstva in rudarstva.

Obrtniško-kmetijski svet se mora zategadelj smatrati kot ustanova, kateri je namen, da omogoči v prvi vrsti prvotni produkciji, da zastopa svoje koristi po lastnih zastopnikih neposredno pri ministerstvu za poljedelstvo ter da poleg tega oblastva sodeluje pri reševanju nalog, ki so mu izročene.

Uvažuje pristojnost, ki je po ustavi odkazana deželnim zastopom v kmetijskih zadevah dotične dežele in pa z ozirom na to, da je bolje, da se dela v sporazumljenju z deželnimi zastopi, ko se rešujejo pri c. kr. ministerstvu za poljedelstvo kmetijska vprašanja, spoznalo se je za prav, da se tudi deželni odbori pozovejo, da sodelujejo pri reševanju zadev tikajočih se kmetijstva, gozdnarstva in pa rudarstva.

Ker je šlo za to, da se čim prej osnuje oddelek za kmetijstvo, gozdnarstvo in rudarstvo, nas je c. k. ministerstvo za poljedelstvo v zmislu §. 8, I. odd. pravil povabilo, da imenujemo jednega uda in njegovega namestnika ter da mu naznamo nju imeni v teku meseca junija.

Z odlokom z dne 27. junija l. l. št. 2956 smo imenovali za uda obrtnijsko-kmetijskega sveta Nj. Prevzv. gospoda deželnega glavarja grofa Franca Coronini-ja, a za njegovega namestnika gosp. Josipa Fabiani-ja iz Kobdilja, koja sta sprejela izvolitev.

Imenovanje jednega uda v c. k. okr. šolski svet v Gradiški.

Dne 16. septembra 1898 je umrl v S. Vidu mnogozaslužni tamošnji župan grof Rudolf Pace, ki je vsled splošnega zaupanja poleg drugih važnih dostojanstev zasedal tudi mesto uda c. k. okrajnega šolskega sveta v Gradiški.

Vsled tega smo imenovali z odlokom z dne 19. oktobra 1898 gospoda Josipa Chiozza posestnika v Škodovaki za njegovega naslednika.

Načrt odredbe glede določil ob izvrševanju §. 48 lovskega zakona

Uvažujè nedostatke, ki se tičejo prodaje divjačine na goriškem trgu, na katere je opozorilo primorsko društvo za varstvo lova, ribarstva in ptic v neki svoji pritožbi, je naložilo c. kr. ministerstvo za poljedelstvo z razpisom z dne 21. januarja 1898, št. 25074 namestništvu, da izdela v soglasju z nami odredbo gledè izvrševanja §. 48. lovskega zakona z dne 16. februarja 1896 dež. zak.

Uvidevši c. k. namestništvo, da je potrebno, da se nazori, po katerih naj bi se izdelala to odredba določijo pri skupnem posvetovanju, nas je pozvalo z dopisom z dne 3. februarja 1898 št. 2349, naj odpošljemo k temu posvetovanju, h katerem bode povabljen tudi društvo za varstvo lova, ribarstva in ptic, jednega lovskega izvedenca.

Mi smo odposlali gospoda dr. vit. Kamila Egger-ja, odvetnika v Gorici.

Z namestništvenim dopisom z dne 21. marea 1898 št. 6397 nam je bil priobčen načrt, katerega sta izdelala izvedenca gg. dr. Kamilo vit. Egger in pa Juri vit. Boeckmann, da se o njem izrazimo, oziroma da ga odobrimo.

Ko smo proučili načrt, so se nam zdele v njem navedene določbe preveč zmedene; zato smo odgovorili c. k. namestništvu dne 5. oktobra 1898 št. 1922 tako-le:

„Rešujè cenjeni dopis z dne 2. marea t. l. št. 6397 si usoja podpisani odbor opomniti, da merijo določila predložene odredbe gledè izvrševanja §. 48 lovskega zakona od 15. februarja 1896 št. 21. skoro samo le na varstvo koristij lastnikov lova in pa lovcev. Dočim bi one stavile vsakovrstnih ovir konsumu divjačine, so pa na drugi strani tako zamotane, da je njih izvršitev zelo nadležna in skoro da neizpeljiva.

Prepričani o tem, da bi morala, ako bi se hotela ta odredba strogo izvrševati, najhujše posledice občutiti trgovina z divjačino, česar pa pri nas v deželi ne smemo želei, ko se vendar na vse kriplje dela, kako bi se k nam čim več tujcev privabilo. Za to se pa tudi nikakor ne moremo izreči za tako odredbo“.

Uravnavo potoka Šijaka pri Kobaridu.

C. kr. namestništvo nam je z dopisom z dne 9. maja 1898 št. 5503 priobčilo spise zadevajoče obravnavo glede uravnave potoka Šijaka, ki je postala zaradi tega potrebna, da se obvarujejo osuševalna dela, ki so se izvršila na močvirju med Kobaridom in Starim selom ter nas je povabilo, da se izjavimo, ali in kolik prispevek bi se smel pričakovati iz deželnega zalog za nameravano delo, ki bi stalo okoli 3800 gld., za katero bi občina Kobarid prispevala z 1400 do 1500 goldinarji, cestni erar pa z 400 do 500 goldinarji.

Mi smo dne 10. avgusta 1898 št. 3863 odgovorili, da ne moremo obljubiti zaradi znanih razmer, v katerih se nahaja deželni zastop ter katere ne le, da ne dopuščajo nobenega skupnega delovanja, marveč zavirajo tudi vsako še tako silno in za celo deželo važno podjetje, iz deželnega zalog nikakega prispevka za uravnavo potoka Šijaka. Ker pa nam ni na razpolago nobeden zalog, iz katerega bi zamogli nakazati prispevek, nam v lastnem

delokrogu ne preostaje drugega, nego da c. k. vladi toplo priporočamo, da ona podpira omenjeno podjetje s sredstvi iz melioracijskega zaloga ter da se obrne neposredno do prizadetih občin, da iz lastnih sredstev določijo potrebne prispevke.

Če tudi bi bile občine preobložene z dokladi, bi se vendar ne branile teh novih stroškov, ki jih zahteva nameravano delo. Mi bi pa v svojem delokrogu vse potrebno ukrenili, da bi se določeni prispevki pokrili na podlagi letnih proračunov.

Podpira se prošnja občine Fara zaradi utrditve Sočinih bregov

Z dopisom z dne 31. avgusta 1898 št. 4173 smo toplo priporočili prošnjo županstva občine Fara, ki meri na to, da bi se začela nadaljevati obrambena dela pri Soči do popolne porabe vže dovoljenega državnega kredita v znesku 22.590 gld., da se zabrani nevarnost, katera je vsled razjedanja vode še vedno velika, kajti občina se nahaja popolnoma brez sredstev.

Ob isti priliki smo dovolili občini Fara, da sme najeti posojilo od 800 gl., kasneje pa in sicer z odlokom z dne 14. decembra l. l. št. 5868, da si sme izposoditi 400 gl. za nujna dela gledé utrditve Sočinih bregov.

Zavarovanje požarnih stražnikov proti nezgodam.

C. kr. ministerstvo za notranje zadeve je s svojim razpisom z dne 15. novembra p. l. št. 27708 priobčilo, da je voljno izdati ukaznim potom primerna določila v zmislu zadnjega odstavka VI. člena zakona z dne 20. julija 1894 drž. zak. št. 168, po katerih bi se vredilo prostovoljno zavarovanje požarnih stražnikov, oziroma njihovih društev proti nezgodam, to pa samo tedaj, če se posreči, da se določijo taki pogoji zavarovanja, da bo po njih zagotovljena zadostna deležba dotičnih društev na tej ustanovi.

Da se pa doseže ta namen, spoznalo je ministerstvo za potrebno, da posamezni deželni odbori sodelujejo pri tej stvari in jo podpirajo v svojem delokrogu.

Na povelje omenjenega ministerstva nas je namestništvo z dopisom 26. novembra 1897 št. 5981 povabilo, naj mu razodenemo svoje menenje o tej zadevi ter preskrbimo potrebnih podatkov o številu, kakovosti in naslednjih nezgod, ki so se v zadnjih letih dogodile stražnikom pri gašenju požarov in pa o številu djanskih udov požarnih straž.

Na to smo podali namestništvu z dopisom 8. junija 1897 št. 5981 naslednja pojasnila:

V pokneženi grofovini goriški in gradiški imamo zdaj naslednje požarne straže in sicer

a. občinske

1. v Gorici s 43 gasilci
2. v Ajelu z 10 "
3. v Tolminu z 48 "

b. prostovoljne

1. v Červinjanu z 28 gasilci
2. v Kanalu s 13 "
3. v Trziču z 31 "
4. v Ronkah z 28 "
5. v Sežani z 32 gasilci, torej so 3 občinska društva s 101 članom in 5 prostovoljnih straž s 132 člani.

Med temi so zavarovani proti nezgodam samo gasilci v Gorici in Trziču.

Po tem, kar so nam sporočila dotična županstva, ni še nobena nezgoda zadela požarne stražnike v izvrševanju njih službe.

Po določilu VI. člena zakona z dne 20. julija 1894 drž. zak. št. 168 smejo tudi prostovoljne gasilne straže zavarovati svoje gasilce proti nezgodam v zmislu zakona z dne

28. decembra 1897 št. 1 drž. zak. iz leta 1898, toda zavarovalnino bi morale plačati dotično društvo samo.

Da se izvrši deželni zakon z dne 13. avgusta 1896 št. 23 dež. zak., se je ustanovil poseben kataster zavarovalnih društev, katera morajo doprinalati letne prispevke po 2% od vseh kosmatih zavarovalnin za ustanovitev in vzdrževanje požarnih straž.

Ti prispevki bodo znašali za 1897. leto 2831 gld. 09 kr.; od teh se uporabi v zmislu §. 7. omenjenega zakona 90%, to je 2547 gld. 99 kr. v podporo požarnih straž, oziroma občin, ki vzdržujejo take straže, 10% pa, to je 283 gl. 10 kr. za podpiranje potrebnih gasilcev, katere so zadele nezgode in njihovih družin.

Od leta 1899. naprej se skrečijo ti dohodki za 5 odstotkov v založbo upravnih stroškov, če privoli v to visoki deželni zbor, kadar bo razpravljajal dotični proračun.

Omenjeni znesek 283 gl. 10 kr. utegne za zdaj zadostovati v to, da se plačajo zavarovalnine dosedanjih prostovoljnih gasilcev. Ako bi se pa pozneje pomnožilo njih število, bi se ne moglo več opraviti plačilo iz tega zaloga. Deželni odbor se torej ne more načeloma izraziti v tem zmislu, da bi se vse take zavarovalnine prevzele na račun omenjenega zaloga in to tem manj, ker so nezgode pri požarih zelo redke (v zadnjih petih letih se ni dogodila nobena).

Mnenje zastran
ogledavanja v najem
danih nepremičnin.

Z dopisom 27. maja 1898 št. 8645/I je c. kr. namestništvo v Trstu priobčilo osnutek odredbe dogovorjene med c. kr. nadsodnijo in c. kr. namestništvom zastran določitve časa za ogledavanje v najem danih nepremičnin, proseč, naj izrazimo o njej svoje mnenje. Po tem načrtu bi bil najemnik po dani odpovedi najemne pogodbe, zadevajoče poslopja ali druge nepremičnine ali kot take izjavljene stvari, obvezan, dovoliti, da jih smejo tisti, kateri jih želé za naprej najeti, priti ogledavati do časa novega najema ali do dne, ko neha veljati pogodba.

Mi smo odgovorili z dopisom 8. junija 1898 št. 2828, da smo po pregledanju osnutka spoznali, da se ni namestništvo oziralo na to, kar smo mu nasvetovali v svojem dopisu z dne 20. oktobra 1897 št. 5010 (glej lansko poročilo stran 39!), da so po naših mislih določila predložene odredbe zelo nadležna najemnikom, ker bi morali svoje prostore tujim ljudem odpirati od dne odpovedi naprej, da si se odpoved lahko tudi poprej da, kakor v zakonitem ali v pogodbi določenem roku.

Da se to določilo olajša tistim najemnikom, katerim bi pretežavno bilo, menili smo, naj bi se v odredbo sprejel vsaj pridržek, da sme najemnik določiti tudi različne čase za ogledavanje stanovanj ali poslopij, koje ima v najemu.

Ker je namestništvo dogovorno z nadsodnijo primerno popravilo osnutek svoje odredbe, naznanili smo mu z dopisom 7. septembra l. l. št. 4219 svojo privolitev.

Razsodba c. kr.
upravnega sodišča o
spremembi občinskih
mej.

Vredno se nam zdi priobčiti zanimivo razsodbo, s katero je c. kr. upravno sodišče drugače tolmačilo določilo §. 4. našega občinskega reda, kakor se to navadno godi, kadar se rešujejo prošnje za premembo katastralnih mej posameznih občin.

Na podlagi sklepa občinskega starešinstva z dne 17. januarja 1893 je bila občina Bilje naprosila c. kr. okrajno glavarstvo v Gorici, naj preskrbi, česar treba, da se zemljišni obseg „Globoko“, ki je v davčini občini Bukovica zaznamovan s parcelnimi številkami 187/1—127 in 188/1—50, in zemljišni obseg „Pri Plumi“, ki je v katastru dolanje Vertojbe zaznamovan s parcelnimi številkami 715/238—429, izločita iz imenovanih davčnih občin, oziroma iz zveze z vertojbansko županijo ter pridružita davčni občini oziroma županiji biljenski.

Dasi se je občinsko starešinstvo vertojbanske županije po svojem sklepu z dné 22. februarja 1893 upiralo nameravani premembi občinskih mej je deželni odbor, kateremu je bilo c. kr. namestništvo z dopisom 6. maja 1896 štv. 7054 izjavilo, da nima iz javnih ozirov nobenega nasprotstva, vendar dovolil premembo občinskih mej, kakoršno je zaprosila biljenska občina

Upravno sodišče pa je spoznalo, da je tožba, ki jo je podala vertojbanska občina proti razsodbi deželnega odbora, utemeljena in to iz sledečih vzrokov:

Paragraf 4. občinskega reda, po katerem je soditi izpodbijano razsodbo, določuje, da za premembo v mejah kake županije treba, da jo deželni odbor dovoli in pa da namestništvo izreče, da ni proti temu iz javnih ozirov nikakega napotja. Že iz besedila te določbe se razvida, da dejanje deželnega odbora in namestništva, koje ima v misli ta odstavek zakona, ne obsega pravice razpolaganja ali določevanja, ampak se kaže samo kot dejanje privolitve, oziroma potrdbe.

Res je sices, da zakon ne izraža izrečno, kako se morajo taka dejanja zahtevati od omenjenih oblastev, toda iz dejstva, da §. 87 občinskega reda, naštevaje sklepe občinskega starešinstva podvržene potrdbi deželnega odbora, navaja tudi § 4., se mora sklepati, da deželni odbor sme dovoliti premembo županijskih mej samo s tem, da potrdi v tem zmislu sprejet sklep občinskega starešinstva.

Gledé pa na to, da se delokrog občine po §. 27. občinskega reda razteza samo na njeno ozemlje in da obsega pred vsem to, kar meri na koristi občine in se more izvršiti *v njenih mejah*, in uvažujé od druge strani, da prememba meje, katera je skupna dvema občinama, zadeva prav gotovo koristi *obeh* občin in se naravno ne more izvršiti v mejah *ene* same občine, sledi iz tega, da privolitev deželnega odbora in namestništva, o kateri govori §. 4. občinskega reda, zavisi od soglasnih sklepov *obeh*, po premembi mej prizadetih občin.

Glede pa na to, da tacega soglasnega sklepa ni bilo, da se je mariveč vertojbanska občina oglasila sè svojimi ugovori in da je deželni odbor odredil premembo mej samo na enostransko prošnjo biljenske občine, menilo je upravno sodišče, da mora razveljaviti odbo-rovo razsodbo kot neutemeljeno v zakonu.

Cesta ob Lijaku.

Na prošnjo cestnega odbora za goriško okolico je izjavilo c. kr. ministerstvo za no-tranje zadeve z razpisom 6. junija 1898 štv. 16222, da je voljno dovoliti iz izredne dotacije za ceste leta 1899 in v naslednjih letih za gradbo ceste ob Lijaku, katera bi vezala državno cesto pri Ozeljenu z okrajno pod Vogerskem, državni prispevek v iznosu 24.000 gl., seveda s pridržkom ustavne potrdbe in s pogojem, da pusti cestni odbor po stavbenih pravilih zgraditi cesto, ki bo od enega roba do drugega vsaj 6 metrov široka in da se, predno se začne gradba, primerno zagotovi vzdrževanje ceste.

Potrebščina za izvršitev tega dela znaša po proračuni 45.000 gld.; to pa, če bo cesta 8 do 9 metrov široka. Če se pa skrči širjava na 6 metrov, zmanjša se primeroma tudi skupni potrošek, tako da bo državni prispevek presegal 60% skupne potrebščine, kolikor se je prosilo, da bi dala država.

Cestnemu odboru za goriško okolico bo preskrbeti podrobni načrt in pa doseči, predno se začne delo, da se cesta v zmislu §. 2. zakona z dne 21. maja 1894 dež. zak. štv. 13 po deželnem zakonu uvrsti med okrajne.

Podaljšana dovo-litev mitnice na cesti Škoflje-Lokev-Bazo-vica.

Tržaško namestništvo je dogovorno z deželnim odborom in c. kr. finančnim ravna-teljstvom z dopisom 16. junija 1898 štv. 12.488 dovolilo v zmislu §. 20. cestnega zakona z dne 21. maja 1894 št. 13 dež. zak. cestnemu odboru za sežanski okraj, da sme še nadalj-

nih pet let in sicer od 1. julija 1898 do 30. junija 1903 ohraniti mitnico v Lokvi in pobirati mitnino po dosedanji tarifi.

Podpore dovoljene
obrnim šolam.

Kakor nam je sporočilo tržaško namestništvo z dopisom 12. julija 1898 štv. 13.399/III, so se nakazali za leto 1898 naslednji prispevki iz državnega zaloga:

Italijanski nadaljevalni obrtni šoli v Gorici 1200 gld., slovenski 1100 gld., obrtni šoli za kamnoseke v Nabrežini 700 gld. in obrtni šoli za zidarje v Renčah 350 gld.

Prispevki iz deželne zaloga so se nakazali istim obrtnim šolam v zneskih, kakor so ustanovljeni v proračunu.

Z odlokom 8. novembra p. l. štv. 5238 smo nakazali tudi obrtni šoli za košarje na Žagi letni prispevek po 200 gld. za leta 1896-1898 v skupnem znesku 600 gld.

Državne podpore
za kmetijski poduk.

Z dopisom 14. novembra p. l. štv. 20.219/VII je naznanilo namestništvo, da je c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje z razpisom 27. maja l. l. štv. 8892 podelilo 400 gld. podpore za pospeševanje kmetijskega pouka na tistih javnih ljudskih šolah na Goriškem, katere imajo svoje šolske vrte.

Po namestništvenem predlogu, kateremu smo dogovorno s c. kr. kmetijskim društvom radovoljno pritrdili, razdelila se je podeljena vsota tako-le:

Za šolski okraj goriške okolice	.	.	.	.	.	.	.	.	gld.	140:—
" " " gradiški	.	.	.	.	.	.	.	.	"	100:—
" " " sežanski	.	.	.	.	.	.	.	.	"	70:—
" " " tolminski	.	.	.	.	.	.	.	.	"	90:—
Skupaj									gld.	400:—

Kakor za poprejšnja leta je dovolilo visoko c. kr. ministerstvo za poljedelstvo tudi za leto 1898 podporo 500 gld., da so se obema oddelkoma deželne kmetijske šole nakupila potrebna učila.

Italijanski oddelek je iz svojega deleža nakupil občni Sachov plug, cel iz jekla, Sachov sejalni stroj, zemljemersko pripravo z dinamometrom, stiskalnico, — slovenski oddelek pa ročni Pfannhauserjev Separator Alfa za mlekarnico, ročno mlatilnico po najnovejši iznajdbi, plug za izkopavanje krompirja in telurij.

Mnenje o vzajemnem pobotavanju bolnišničnih prehranitnin med Avstrijo in Bulgarijo.

Ko je tržaško namestništvo prašalo, naj izrazimo svoje mnenje o načrtu pogodbe, ki bi se imele skleniti med Avstrijo in Bulgarijo zastran vzajemnega pobotavanja bolnišničnih prehranitnin, smo z dopisom 6. julija 1898 štv. 3181 odgovorili, da bi ugajalo interesom naše dežele, ako bi se med imenovanima državama sklenila taka pogodba.

To mnenje se naslanja na sledeče razloge:

Stroške, ki jih prizadevajo naši deželani v bulgarskih bolnišnicah, terja bulgarska vlada po diplomatičnem potu od naše dežele, katera jih plačuje na račun tistih občin v kateri imajo dotični bolniki svojo domovno pravico.

Če se sklene nameravana pogodba, bode bulgarska država plačevala prehranitnine, ki se naberó za nepremožne avstrijske podanike v tamkajšnjih javnih bolnišnicah, iz svojih zalogov in to, kar se takih stroškov nabere v naših bolnišnicah za bulgarske podanike, poravnajo pa dotični deželni zalogi.

Glede pa na to, da se skoro nič bulgarskih podanikov ne izseluje v naše pokrajine, ko si nasprotno mnogo naših delavcev zaslužka išče na Bulgarskem, od koder prihajajo

pogostoma bolnišnični računi, katere mora naša dežela poravnati, ni nikakor dvomiti, da bi bila nameravana pogodba naši deželi le v korist.

Postaja za izročevanje blaznikov, ki se pošiljajo s Francoskega domov.

Tržaško namestništvo nas je obvestilo z dopisom 20. aprila l. l. štv. 6904 vsled razpisa c. kr. ministerstva za notranje zadeve z dne 24. marca štv. 8441, da se je po predlogu francoske vlade odločilo mesto Feldkirch v postajo za sprejemanje blaznih avstrijskih in ogerskih podanikov, katere pošiljajo s Francoskega na dom in da treba vsakrat tri tedne poprej naznaniti prihod oblastvu ali bolnišničnim oskrbnikom tiste dežele katerej pripada bolnik.

Pritožba tržaške občine zastran italijanskih podanikov, ki se pošiljajo v tržaško bolnišnico.

Tržaško namestništvo nam je z dopisom 23. decembra 1897 štv. 26.690/VIII doposlalo naslednjo pritožbo mestnega županstva v Trstu :

„Večkrat se je že zgodilo, da so goriške in isterske občine poslale v našo mestno bolnišnico italijanske državljane, pripadajoče takim deželam, za katere velja pogoj uzajemne, brezplačne oskrbe; te občine se potem branijo povrniti narasle prehranitnine, sklicevaje se na državljanstvo bolnikov in na dotično vzajemnost.

Iz tega pa nastaja precejšnja škoda občinskemu zakladu, kateri mora prevzeti bolnišnične stroške, kateri bi bili drugače obremenili druge dežele ali občine, ako bi se bili bolniki namesto v Trstu in tedaj zvnaj dežele, prevzeli v oskrbo v goriških ali pulških bolnišnicah. Razume se po sebi, da mestna bolnišnica kot javna ne more zavrniti bolnikov ter jih napotiti na bolnišnice njihovih dežel; pač pa bi bila dolžnost tistih občin, katere izdajo potrebna spričevala za sprejem v bolnišnico, preskrbeti, da se taki bolniki sprejmó v bolnišnico dotične dežele.

To okoliščino priobčujemo c. k. namestništvu v namen, da pouči občine, naj nehajo pošiljati take bolnike v mestno bolnišnico in s tem obkladati že preveč obložene bolnišnične finance“.

Na to smo z dopisom 12. januarja 1898 štv. 35 izjavili tako-le :

„V zmislu obstoječih mednarodnih pogodb in zakonov, veljavnih v bolnišničnih zadevah, gredó prehranitnine za osebe, ki so pristojne takim državam oziroma deželam, za katere velja pogoj vzajemne brezplačne oskrbe, na račun tiste dežele, kjer se nahaja bolnišnica, v kateri se zdravi bolnik.

To bi bilo pa nepravilno in nasprotno najprvotnejšim načelom človečanstva, ako bi morale občine vse inozemske bolnike pošiljati v goriške bolnišnice tudi tedaj, kadar bi dolgo in mučno potovanje zaviralo njih ozdravljenje. V tem se pač ne morejo podpirati nazori tržaškega mestnega magistrata.

Občine se ne smejo ozirati na to, v kateri deželi se nahaja bolnišnica, ampak morajo pošiljati bolnike, kateri nujno potrebujejo bolnišnične oskrbe, v najbližjo bolnišnico.

Po tem takem ne kaže ugoditi prošnji tržaškega mestnega magistrata z dne 3. decembra 1897 štv. 61.954“.

Zakleselo obveščanje občin o sprejemu bolnikov v javne bolnišnice.

Nekatera županstva, med njimi červinjansko in ono v Fari, so se pritoževala, da jim zlasti oskrbnik tržaške mestne bolnišnice cele mesece prepozno doloži zapisnike o sprejemu bolnikov v dobrodelni zavod in da se godi občinam vsled tega občutljiva škoda.

To nam je dalo povod, da smo poslali oskrbnik tržaške mestne bolnišnice dopis z dne 16. februarja 1898 štv. 844, ki se glasi tako-le :

„Po določilih ministerskih razpisov z dne 6. marca 1855 štv. 6832, 4. decembra 1856 štv. 26.641 in 17. junija 1869 štv. 1713 se mora najkeseje v dobi treh mesecev ukreniti vse to, česar treba, da se poizve pristojnost in ubožnost bolnikov, ali pa njih pristojnost in premožnost in pa eventuelna dolžnost udom biti kakej bolniški blagajnici.

Zapisnik pa, ki se spiše o sprejemu kacega bolnika, treba v prvih treh dneh po sprejemu poslati dotičnemu županstvu.

Iz poročil, ki so jih podala nekatera županstva, kakor červinjansko, farsko in druga, se pa posnema, da potrebuje slavno oskrbnništvo več kakor tri mesece za one poizvedbe in da ne pošilja zapisnikov v predpisanem roku.

Ker spada natančno izpolnovanje navedenih razpisov med najbistvenejše pogoje, po katerih zamore bolnišnica ohraniti podeljeno jej pravico javnosti, vabi se slavno oskrbnništvo, naj se v ogib zakonitih nasledkov natančno drži navedenih predpisov“.

Na to smo prejeli naslednji odgovor:

„Podpisano oskrbnništvo priznava, da se včasih nekoliko zakesni odpošiljatev sprejemnih zapisnikov, zanikuje po odločno, da je to pripisovati zanemarjanju obstoječih predpisov.

Navadno se odpošiljajo sprejemni zapisniki v obroku odločenem po ministerski odredbi z dne 4. decembra 1856 štv. 26.641, a v raznih slučajih se zakesni pošiljatev zaradi mnogovrstnih zahtev, ki jih stavijo domovne občine na Goriškem, katere terjajo, naj se v zapisnikih navajajo podrobni podatki o družini bolnika, o njegovih službenih razmerah i. t. d.

Zapisovanje vseh teh podrobnosti pobira mnogo časa in tudi ni vselej mogoče, ker ima bolnik o hudi bolezni oslavljen spomin in ne more odgovarjati na vse, kar se ga praša; zato treba počakati, da bolezen odneha, ali pa, da pride kak njegov sorodnik, od katerega se poizvedó vsi zahtevani podatki:

Zraven tega je večji del bolnikov brez vseh dokazil o domovju; mnogi sami ne vedo, kateri občini so pristojni ali pa se smatrajo pristojnim v Trstu, ker so se tu rodili.

Na podlagi zadnje omenjene napovedbe, mora podpisano oskrbnništvo poizvedavati pri tukajšnjem statistično-popisnem uradu, kateri mora zaradi napačne napovedi zgubljati mnogo časa, predno stvar razjasni.

Še drug razlog, kateri mnogokrat zakrivlja kesno odpošiljatev zapisnikov, je ta, da se mora za odvisne osebe tudi na korist občinam pravočasno poizvedavati, ali niso morda bolnišnične blagajnice, ali — pri poslih — gospodarji dolžni povrniti bolnišnične prehranitnine.

Take poizvedbe treba ukreniti, predno se odpošlje zapisnik, da se zadosti zahtevam občin, oziroma c. kr. okrajnih oblastev na Goriškem, katera ob pomanjkanju takih podatkov, vrnejo zapisnik v dopolnitev, ne da bi ga končno rešili.

Iz vsega, kar smo do zdaj razložili, je lahko umeti, kako je bolnišnično oskrbnništvo premnogokrat v zadregi, da ne ve, kaj storiti: Če odpošlje zapisnik, v katerem ni vseh zahtevanih podatkov, mu ga vrnejo; če ga ne odpošlje, se pa stvar zakesni.

Kar pa zadeva obrok, v katerem se mora doznati pristojnost in nepremožnost katerega bolnika, mora deželni odbor priznati, da so le domovne občine same krive, če se v tem kaj zakesni, ker se ne brigajo za to, da bi, kakor je predpisano, točno vračale zapisnike napolnjene z vsemi potrebnimi podatki, ampak jih je treba prav mnogokrat h temu priganjati ter se v to posluževati posredovanja okrajnih glavarstev in pri vsem tem izpolnijo morda prejeto povelje eno ali dve leti pozneje.

Tu pač ni treba dokazovati, da take zakesnitve škodujejo edino le bolnišničnemu gospodarstvu in pa deželnemu zalogu goriškemu, a ne občinam.

Kar se tiče tožeb červinjanskega, farskega in drugih županstev, bilo bi oskrbnništvo jako hvaležno slavnemu odboru, ako bi hotel navesti konkretne slučaje, da bi moglo z dokumenti dokazati, kaj je zakrivilo zakesnitve, zaradi katerih se pritožujejo županstva.

S temi pojasnili meni oskrbníštvo, da je ustreglo cenjenemu dopisu z dne 16. t. m. štv. 844^a.

Ta dopis smo priobčili županstvoma v Červinjanu in Fari.

Odredbe in določila v korist konjereji.

Vsled predlogov in sklepov poizvedovalne komisije, ki se je dne 25. avgusta 1897 posvetovala pri c. kr. namestništvu v Trstu, kako in s kakimi sredstvi naj bi se pospeševala konjereja v avstrijskem Primorju, je c. kr. ministerstvo za poljedelstvo z razpisom 11. februarja 1898 izdalo odredbe in določila, katera ustanavljajo gledé naše dežele to-le :

V pokrajini glavarstvenega okraja tolminskega ohraniti je rejo mrzlokrvne pasme in sicer bode uporabljati izključno noriške žrebce.

V drugih deželnih delih naj se bode prestopalo polagoma, kakor se spremene in zboljšajo konjerejske razmere, k reji konj srednje velikosti za ježo in za vožnjo.

Predlog, da se pomnoži število žrebcev na tolminski postaji od 3 na 4 in da se za červinjansko postajo določijo 3 žrebci, odkaze se c. kr. žrebčarnici v Gradcu, da poda o njem svoje poročilo in predloge dogovorno z gospodi delegati za Primorsko.

Preskrbelo se je že, da se odkaze en ameriški žrebec dirjavec za Goriško in Gradiško in sicer da se izroči gradiški postaji.

Predlog, da bi imel konjerejski odsek c. kr. kmetijskega društva vkupiti mlade kobile in pod nekakimi pogoji razdeliti jih brezplačno med konjerejce, spoznal se je primernim, toda društvo bi ga moralo izvršiti brez državnih podpor, ker nima ministerstvo za poljedelstvo nobenega zaloga za take namene na razpolago.

Predlogi, ki merijo na premembo obstoječih določil zastran premovanja konj, se vzamejo posebe v razpravo, ker namerava ministerstvo za poljedelstvo to stvar splošno preuravnati.

Da bi se za Primorsko ustanovil odbor za konjerejo, v katerem bi imeli pravico glasovati zraven nekaterih, od ministerstva odrejenih izvedencev, tudi zastopniki društev za konjske dirke, deželnega odbora, kmetijskih društev in pa državne žrebčarnice, — ta predlog se ni sprejel, ker bi tako zložen organizem zaviral poslovanje in bi tudi prav gotovo preveč stal. Namesto njega se ustanovi pri c. kr. namestništvu v Trstu konjerejski odbor 5 udov z enakim delokrogom, kakoršen ima oni, ki se je ustanovil pri deželni vladi v Celovcu. V ta odbor pa bi se vsakrat povabila tudi gospoda delegata, katera že do sedaj sodelujeta v zadevah, ki se tičejo konjereje na Primorskem.

Ukaz korminski občini, da popravi obč. zapore za odgonce.

Namestništvo je vsled prošnje c. kr. policijskega ravnateljstva v Trstu prosilo z dopisom 14. junija l. l. štv. 11484/I, naj uplivamo tudi od svoje strani na korminsko občino, da popravi svoje odgonske zapore, kateri so tam na mejni postaji posebne važnosti. Zato smo naročili korminskemu županstvu z odlokom 20. julija 1899 štv. 3106, naj čim brže preskrbi, da se popravijo in razširijo dotični prostori.

To povelje je opravičeno po okoliščinah, da mora vsled premembe zakona z dne 27. julija 1871 drž. zak. štv. 88 (§. 14), dovršene po deželnem zakonu z dne 14. maja 1896 štv. 20, deželni zalog plačevati davščino 20 kr. na dan od vsacega gnanca, ki se pridružuje v zaporu in da je prejela korminska občina leta 1897. na to ime iz deželnega zaloga 127 gld. 60 kr., kakoršno odškodbo sme pričakovati približno vsako leto.

Pomnožitev orožnikov.

C. kr. ministerstvo za deželno bran je z razpisom 20. junija 1898 štv. 17285/2610 zapovedalo, da se ima pomnožiti orožniško moštvo v naši deželi in sicer z enim postajovodjo

in devetimi orožniki. Ti orožniki so se porazdelili po že obstoječih postajah v Ogleju, Ajdovščini, Breginju, Dolenji, Podgori, Rihembergu, na Slapem in na Grahovem.

Za nakup potrebne hišne oprave za 10 mož smo nakazali c. kr. deželnemu orožniškemu poveljništvu št. 7 v Trstu 508 gl. 83 kr. Deželni zalog je namreč dolžan prenašati take stroške po določenih reda ob orožniškem nastanjanju od leta 1851, poznejega cesarskega sklepa z dne 10. januarja 1859 in zakona z dne 25. decembra 1894 drž. zak. št. iz leta 1895. Pohištvo c. kr. orožništva ostane vedno deželna lastnina.

Odgovor na prasanje, ali se ima davk na više službene dohodke oprostiti občinskih doklad.

C. kr. finančno ravnateljstvo v Trstu je prašalo z dopisom 17. novembra p. l. št. 33129, ali je temu kaj na poti, da se davki uvedeni po zakonu z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 na više službene dohodke dvornih in državnih uradnikov, potem uradnikov javnih zalogov, vojaških, mornarskih brambovskih in pa deželnih uradnikov, pa tudi kongrua dušnih pastirjev, oprosté občinskih doklad.

Z dopisom 23. istega meseca št. 5522 smo odgovorili, da nismo pooblaščenih dovoljevati, da bi se kdo oprstil plačila tistih doklad k davkom, ki so jih zakonito naložila avtonoma oblastva; opozorili pa smo finančno ravnateljstvo na določilo §. 74. občinskega reda, veljavnega za pokneženo grofovino goriško in gradiško, z opombo, da enaka oprostitve ne velja za goriško mesto, ker mestni statut, ki je bil objavljen 12. decembra 1850, ne obsega takih določil.

Posojilo dovoljeno Goriški občini za zgradbo hiralnice

Občinsko starešinstvo goriškega mesta je sklenilo v svoji seji dne 28. marca 1898, da hoče proslaviti cesarjevi jubilej s tem, da zgradi hiralnico, katera bo nosila cesarjevo prevzvišeno ime ter potrositi za to 50.000 gl. V ta namen je naročilo županstu, naj ukrene, česar treba, da si za mesto izposodi potrebno vsoto. Ko je skrbstvo tukajšnje hranilnice „Monte di Pietà“ zagotovilo, da bi dovolilo mestu tako posojilo z obrestmi samo po 4%, in da bi se lahko poravnal ta dolg z obrestmi vred v 40 enakih letnih rokih po 2435 gl. 79 kr., je prosilo mestno županstvo z vlogo 8. novembra l. l. št. 12436, naj se mu dovoli, da sklene posojilo.

Kadar presega posojilo, ki ga hoče mesto skleniti, 6000 gl., mora namreč mestni zastop po §. 69. občinskega statuta prositi, da privoli v to okrožni (zdaj deželni) zastop. Toda zakon z dne 18. maja 1864 št. 12 dež. zak., po katerem je deželni zbor poklican, da izvršuje oblast, ki je po §§. 64. 68. in 69. občinskega statuta izročena okrožnemu zastopu, podeljuje to oblast deželnemu odboru v dobah, kadar ne zboruje deželni zbor in da gre za nujno stvar.

Glede na to, da je šlo v danem slučaju za nujno potrebo, ker se je imel temeljni kamen novemu poslopju postaviti dne 2. decembra p. l.; glede na to, da novo posojilo ne bo moglo preveč obkladati mestnih financ, če se bode modro gospodarilo; gledé na to, da se z zgradbo nove hiralnice ustreže celi deželi, ker se potem lahko razširi oddelek za blazne v mestni bolnišnici, da bode v njem prostora za večje število blaznih žensk, — dovolil je deželni odbor z odlokom 9. novembra l. l. št. 5351 načeloma, da si mesto najme pri hranilnici „Monte di Pietà“ 50.000 gl. po dogovorjenih pogojih, naročivši županstvu, naj zopet predloži prošnjo za formalno potrdbo, kakor hitro bode stvar rešena v starešinstveni seji.

Ko se je to zgodilo, smo potrdili posojilno pogodbo z odlokom 21. decembra p. l. št. 6120.

Nadzorstvo nad občinami.

Gospodarstvo v občinah naše dežele smo tudi v preteklem letu enako nadzirali, kakor smo razložili v zadnjem poročilu na strani 51. Reševaje občinske proračune, ki so

jih predlagali občinski zastopi, smo prav posebno zahtevali, da se morajo stroški za oskrbovanje ubogih, med njimi seveda tudi bolnišnične prehranitnine, smatrati skupnim bremenom cele županije ter zalagati na podlagi proračunov skupnih potrebščin; potem da se enako ravna tudi s potrebščinami za zgradbo in vzdrževanje občinskih cest, naj se že zalagajo z dokladi v denarju ali v delu; da se za potrebščine cerkvenih občin, kojih meje se ne strinjajo z mejami davčnih odčin, preskrbuje na podlagi posebnih proračunov itd. Županstvom smo priporočali, naj natančno izpolnjujejo vsa dotična zakonska določila.

Ob enem smo tudi odločno zahtevali, da so se v preudarke sprejemali vsi dolgovi na bolnišničnih stroških in zadostno zalagali z dokladi k izravnim davkom. Tistim občinam, katere smo poznali kot zamudne dolžnice, smo zasegli naložene doklade do založbe ugotovljenega dolga. V nekaterih slučajih smo v ta namen celó uradoma naložili, ali povikšali naložene doklade k izravnim davkom po namenu deželnega zakona z dne 21. julija 1895 št. 16.

Tudi v preteklem letu smo odredili gospoda deželnega računarja, da je v nekaterih občinah pregledal občinske račune, poizvedaval nerednosti v občinski upravi, o katerih so nam prihajale pritožbe in da jih je po mogočnosti odpravil pa podučil občinske opravnike, kako naj za naprej uravnajo občinsko gospodarstvo.

Nerednosti v občinski upravi, nepravilnosti v občinskih računih in preudarkih in resne navskrižnosti med bivšim županom in občinskim zastopom na Vogrskem, so nam dali povod, da mo odposlali gospoda računarja k eni starešinstveni seji, da je uredil zmedeno občinsko gospodarstvo, posebno pa na jasno spravil znamenite aktivne zaostanke na kupnih cenah od občinskih zemljišč, ki so se v dobi narodnega posilnega posojila razdelila in občinarjem razprodala, a nikdar popolnoma plačala — in da je svetoval občinskemu zastopu, kaj naj ukrene, da potirja te imetke v skupnem iznosu blizo 3000 gld.

Izid te komisije je bil v obče ugoden, ker se je g. računarju posrečilo, da je ugotovil občinske račune in napotil občinski zastop, kako mu bode za naprej pravilno gospodariti z občinskim imetjem in z občinskimi dohodki. Zgoraj navedene aktivne zaostanke je sicer tudi večinoma doznal, a poterjati jih ni drugače, nego po navadni sodnijski poti.

Dalje je osebno posredoval gospod dež. računar, da se je uredilo občinsko gospodarstvo v anhovski županiji in da se je s tem konec naredil neprestanim pritožbam občinarjev, ki so bile večinoma naperjene proti nepravilnostim in nepostavnostim glede nalaganja in opravljanja služb ali robot za vzdrževanje občinskih cest in poti. V tem oziru je naš gosp. pooblaščenec podučil občinski zastop, kako je z ozirom na posebne krajevne razmere najprimerneje izvajati določilo §. 79. obč. reda.

Zaradi velikih neredov v upravi občine Gradeža, omenjenih že v lanskem poročilu str. 51, in zaradi trajnega zanemarjenja dolžnosti, ki jih nalaga zakon glede lokalne policije, je tržaško namestništvo dogovorno z deželnim odborom razpustilo tamkajšnji občinski zastop ter izročilo začasno vodstvo občinskih opravil v to odmenjenemu občinskemu opravniku.

Ko se je temu meseca maja izročeval občinski urad, je bil prisoten tudi g. deželni računar kot pooblaščenec deželnega odbora; pozneje in sicer oktobra meseca se je moral še nekoliko dni muditi v Gradežu, da je uredil občinsko upravo in posebno ustanovil nove računske knjige.

Občinsko gospodarstvo na Livku hira že več let v prav slabih razmerah in daja povod premnogim pritožbam. Mi smo se sicer mnogo prizadevali, da bi s primernimi poduki in navodili napotili županstvo k uredbi občinske uprave; a ker ni vse nič pomagalo in se je nerednost le še bolj množila in čedalje jasneje razodevala iz občinskih računov, preudarkov in županovih zmedenih poročil, smo slednjič odredili gospoda računarja, da uravna stvari na licu mesta z vdeležbo občinskega starešinstva. In posrečilo se mu je, da je v nekaterih dneh pregledal, dopolnil in ugotovil račune, doznal znamenite zastanke, ki

jih mnogi občinarji dolžujejo občini za svoje prigrajalce občinskih zemljišč in podučil, kako naložiti dotične zneske, da se zaceli zakladno občinsko imetje. — Ker je župan sam nepovoljno opravljal tajniške posle, je starešinstvo pri tej priliki po nasvetu gospoda deželnega računarja izročilo tajništvo domačemu ljudskemu učitelju, kateremu se je dal potreben poduk za nadaljno poslovanje.

Deželni računar je bil pozneje na prošnjo župantva v Ročinju in je tam uredil in ugotovil občinske račune za leti 1896 in 1897; na Kamnem je ugotovil račune bivšega načelnika gospodarskega sveta; -- v Mavhinjah je uredil občinsko upravo, in zatrl staro razvado, po kateri je gospodaril vsak občinski oddelek za se, kar je dovédlo do velike zmešnjave — in slednjič je v Tomaju ugotovil medsebojne terjatve med županijo in posameznimi davčnimi občinami, oziroma med tomajskim županstvom in gospodarskima svetoma v Križu in Utovljah ter je prestrigel navskrižnosti, ki so dolgo let bivale med križkim gospodarskim svetom in poprejšnjim njegovim načelnikom.

Nasledek vseh teh komisij je bil v očitno korist dotičnim občinam, ker se je na podlagi njegovih operatov in po njegovih podukih povsod napotilo redno in sploh tako gospodarstvo, kakoršno odgovarja obstoječim zakonom.

Priloženi pregled kaže naklade določene za leto 1898. v založbo potrebščin občin, šolskih in cestnih okrajev.

Deželni odbor v Gorici,

marca meseca 1899.

Za deželnega glavarja

Pajer.

Zakladi v oskrbovanju deželnega odbora leta 1897.

I.

Zaklad za bolne in ranjene vojake,

(2. stran)

Imovina v obveznicah ostala je nespremenjena v znesku 30.214:08¹/₄.
 Pričetni razdolženi aktivum od gl. 19:82¹/₂
 pomnožil se je koncem leta 1897 na „ 186:05¹/₂

II.

Deželno-občinski zaklad,

(4. stran)

Imovina v obveznicah pomnožila se je za 200 gl. in je znašala koncem leta 1897 gld. 51.250:—.

Pričetni razdolženi aktivum od gl. 106:19¹/₂
 pomnožil se je koncem leta na „ 226:93

III.

Zaklad za gozdorejo in ribarstvo,

(6. stran)

Imovina v obveznicah ostala je nespremenjena v znesku 16.050:— gl.; ona pa v naloženih glavnica pomnožila se je za 3 gl. 07 nov. v korist zaklada za ribarstvo.

Aktivni zaostanki in gotovina so se pomnožili za 2.946 gl. 21 nov.

Koncem leta 1897 je znašala imovina:

1) v obveznicah:

a) zaklada za gozdorejo gl. 16.000:—
 b) „ „ ribarstvo „ 50:—

2. v glavnica naloženih v korist zaklada za ribarstvo „ 92:42

Na pristojbinah za lovske liste je došlo 3.840:— gl.

S končnim ostankom v gotovini v znesku 3112 gl. 16¹/₂ nov. nakupile so se leta 1898 državne obveznice.

IV.

Gospinski zaklad,

(8. stran)

Imovina v obveznicah ostala je nespremenjena in je znašala koncem leta 1897 gl. 146.850:—.

Vrednost posestva in vživanjskih pravic je znašala 9.794 gl. 80 nov.

Pričetni razdolženi <i>pasivum</i> v znesku	gl.	71:74
znižal se je koncem leta na	"	33:95

V.

Zaklad Werdenberških štipendijev,

(10. stran)

Imovina v obveznicah ostala je nespremenjena v znesku 86.300:— gl.

Pričetni razdolženi <i>pasivum</i> v znesku	gl.	206:52
znižal se je koncem leta na	"	181:92

VI.

Štipendijski zaklad,

(12. stran)

Imovina v obveznicah pomnožila se je za 1000:— gl. in je znašala koncem leta 1897 gl. 70.000:—.

Od te svote pripada :

gl. 7.928:09	ustanovi	Stanič ;
" 10.643:14 $\frac{1}{2}$	"	Alessio ;
" 2.041:76 $\frac{1}{2}$	"	Gatej ;
" 908:48	"	Štubelj ;
" 729:87	"	Rijavec ;
" 2.527:17	"	Pravica ;
" 6 250:—	"	Abram ;
" 4.993:48	"	Leoni ;
" 8.725:—	"	Codelli ;
" 6.728:—	"	Prokop ;
" 1.115:—	"	Cecotti ;
" 17.410:—	"	Coronini.

Pričetni aktivum znižal se je za 685 gl. 79 nov.

VII.

Glavni zaklad za vboge,

(14 stran)

Imovina tega zaklada je znašala koncem leta 1897 :

1. v obveznicah zaklada	gl.	426.750:—
več 3.700:— gl. nego prejšnjega leta ;		
2. v obveznicah bilših bratovščin	"	154.650:—
3. v glavnih naloženih pri zasebnikih in kupninah	"	10.086:90 $\frac{1}{2}$
t. j. manj v primeri s prejš. letom za 2221 gl. 69 nov. ;		
to svoto so vrnili dotični dolžniki in se je zopet naložila vsled nakupa državnih obveznic.		
4. v posestvu in vživanjskih pravicah	"	63.194:18 $\frac{1}{2}$
vsa imovina znašala je koncem leta 1897	gl.	654.481:09

Pričetni razdolženi aktivum od	gl.	1.118:01 $\frac{1}{2}$
pomnožil se je koncem leta	"	1.897:19 $\frac{1}{2}$

VIII.

Šolski zaklad,

(16. stran)

Imovina v obveznicah pomnožila se je za 3500 gl. in je znašala koncem leta 1897 gl. 115.500:—.

Pričetni razdolženi aktivnu	gl.	151:52 $\frac{1}{2}$
pomnožil se je koncem leta na	"	387:83 $\frac{1}{2}$

IX.

Deželna gluhonemica,

(18. stran)

Imovina v obveznicah in v glavnica naloženih pri zasebnikih ostala je nespremenjena. Vrednost posestva znižala se je za 8 gl. 84 nov.; ona pohištva pa se je pomnožila za 82 gl. 80 nov. in ona živine za 33 gl. 34 nov.

Koncem leta 1897 je znašala toraj vrednost imovine:

1. v obveznicah	gl.	20.500:—
2. v glavnica naloženih pri zasebnikih, in sicer:		
a) z obresti	"	1.050:—
b) brez obresti	"	1.748:51
3. posestva	"	29.336:17
4. pohištva	"	2.789:54
5. živine	"	369:34
skupaj	gl.	55.793:56

Pričetni razdolženi aktivum znižal se je za 549 gl. 69 nov.

X.

Zemljiščno-odvezni zaklad,

(20. stran)

Uprava kaže za leto 1897 sledeče podatke:

Vsi dohodki od 1. januarja do konec decembra 1897 so znašali ako se tem prišteje še končna gotovina leta 1896	gl.	1.678:89 $\frac{1}{2}$
vsi troški	"	1.266:04
torej končne gotovine je bilo	gl.	412:85 $\frac{1}{2}$

XI.

Pokojninski zaklad za učiteljsko osobje,

(22. stran)

To račun razkazuje skupnih dohodkov	gl.	17.807:53
troškov	"	16.962:64 $\frac{1}{2}$
torej končne gotovine	gl.	844:88 $\frac{1}{2}$

Uprava bila je v primeri s proračunom :

1. ugodna pri dohodkih za	gl.	1.670:76 $\frac{1}{2}$
in 2. neugodna pri troških za	"	956:46 $\frac{1}{2}$
torej sploh ugodna za	gl.	714:30

Pričetni razdolženi <i>pasivum</i> od	gl.	1.476:56
znižal se je koncem leta na	"	1.310:26

Ta zaklad dolževal je na predplačilih deželnemu zakladu koncem leta 1897 še 3.500 gl. 39 nov.

XII.

Razni mali zakladi,

(26. stran)

Imovina v obveznicah pomnožila se je za 150:— gl. in je znašala koncem leta 1897 gl. 4.550:— koji spadajo :

a) zakladu podpornega odbora	gl.	3.350:—
in b) zakladu globe od obč. zastopnikov	"	1.200:—

S pričetkom leta je znašal razdolženi <i>pasivum</i>	gl.	9:63 $\frac{1}{2}$
in koncem leta razdolženi <i>aktivum</i>	"	303:39 $\frac{1}{2}$
torej pomnožitev	gl.	313:03

XIII.

Ustanova Nj. Eksc. Franceta grofa Coronini-Cronberg, deželnega glavarja i. t. d. za delo nezmožne rokodelce,

(28. stran)

Imovina v obveznicah pomnožila se je za 1900:— gl. in je znašala koncem leta 1897 gl. 19.400.—

Pričetni razdolženi <i>aktivum</i> od	"	17:76
pomnožil se je koncem leta 1897 na	"	194:32

XIV.

Depositi in tuj denar,

(30. stran)

Izid leta 1897 razkazuje končnega ostanka :

a) v gotovini	gl.	1.109:35
b) v obveznicah	"	5.600:—

koli je na drobno pojasnjen v razkazu pridjanem računskemu sklepu.

XV.

Deželni zalog,

(32. stran)

Računski sklep tega zaloga za leto 1897 razkazuje :

a) potirjanih dohodkov od deželne denarnice kakor tudi od c. k. davčnih uradov	gl. 271.015:18 ¹ / ₂
ako se temu prišteva pričetna gotovina	<u>" 829.33¹/₂</u>
kaže se skupnih dohodkov	gl. 271.844:52
b) plačanih troškov	<u>" 248.929:43¹/₂</u>
c) končnega preostanka v gotovini	<u>gl. 22.915:08¹/₂</u>

Koncem leta 1897 so znašali:

a) pasivni zaostanki	gl. 286.641:99 ¹ / ₂
b) aktivni	gl. 492.758:25 ¹ / ₂
in ako se tem prišteva končni preostanek v gotovini	<u>" 22.915:08¹/₂</u>

skupaj gl. 515.673:34

je koncem leta 1897 razdolženih aktivov gl. 229.031:34¹/₂

Glavni inventar razkazuje koncem leta 1897:

a) aktivnega premoženja	gl. 1,163.542:54
b) pasivnega "	<u>" 640.020:56¹/₂</u>
torej razdolženega premoženja	<u>gl. 523.521:97¹/₂</u>

toraj 24.324:33 gl. več nego koncem leta 1896.

Od obveznic vrste A, izdanih v l. 1888 v imenski vrednosti	gl. 206.000:—
je bilo razdolženih do konec l. 1897	<u>" 16.100:—</u>
ostalo je toraj nerazdolženih še	gl. 189.900:—

in sicer: 74 obveznic po 100:— gl. = 7.400:— gl.

65 " " 500:— " = 32.500:— "

150 " " 1000:— " = 150.000:— "

Od obveznic vrste B, izdanih v l. 1888 v imenski vrednosti	gl. 118.000:—
je bilo izžrebanih do konec l. 1897	<u>" 9.400:—</u>
ostalo je toraj nerazdolženih še	gl. 108.600:—

in sicer: 81 obveznic po 100:— gl. = 8.100:— gl.

31 " " 500:— " = 15.500:— "

85 " " 1000:— " = 85.000:— "

Deželna kmetijska šola.

Slovenski oddelek.

I. Šola.

Dne 1. junija t. l. dovolil je deželni odbor zač. pom. učitelju Milanu Ivančiču trimesečni dopust, da se je udeležil poučnega potovanja na Švedsko. Omenjeni gospod je pa po preteku dopusta prosil za odpust iz službe, ker je bil poslan na Tolminsko kot potovalni učitelj, kar se mu je tudi dovolilo, ter ob enem mesto pristava razpisalo.

Dne 19. oktobra t. l. se je podelila služba pristava g. Miltonu Klavžarju absolventu c. kr. vinarske in sadjarske šole v Klosterneuburgu in višje poljedelske šole v Teschen-Liebwerdu.

Kakor smo že poročali je bilo stopilo v nov tečaj 12 učencev. Med letom 1897-98 je izstopil eden radi kratkovidnosti, drugi je bil sprejet 3. januarja 1898, je pa izstopil 24. marcija, ker je šel v Ameriko, tretji dijak je izstopil, ker je bil vzet v vojake, četrti je izstopil, ker je oče nevarno zbolel, peti in šesti sta izstopila radi bolezni. Prestopilo je torej v drugi tečaj le 6 učencev.

Tudi v tem šolskem letu je priredilo vodstvo z dovoljenjem vel. dež. odbora poučni tečaj o cepljenji trt na zeleno dne 23., 24. in 25. maja. Udeležencev je bilo kacic 30. Poučeval je tukajšnji vodja.

Dne 4. septembra so se dijaki našega zavoda udeležili v spremstvu vodje izleta na baron Ritter-jevo posestvo v Monasteru.

Dne 10. novembra so se udeležili s pristavom poskušanj z globokim oranjem za vinograde v Ločniku.

S pomočjo državne podpore 250 gold. smo kupili naslednje: stroj za izdiranje veh, stroj za stavljanje kapic na steklenice, vrtno škropilnico, končno pipo, vinsko škropilnico, pipo na sod iz medenine, stroj za odcejanje botelj, 4 stojala za boteljke, okopavalnik za vinograde, 65 predmetov sodarskega orodja in Alfa Colibri Separator.

Za knjižnico smo kupili 39 raznih strokovnih knjig.

Šola je naročena na 8 strokovnih časnikov. „Gospodarski list“ pa pošilja c. k. kmet. društvo nam in dijakom brezplačno.

Konvikt.

Kar se tiče oskrbovanja dijakov z hrano in odškodnino za teža kmetijska dela, je ostalo vse pri starem.

II. Kmetija.

Vinograd. Letos smo vinograd povečali in posadili Rupestris monticolo in Portalis. Ker se cepljenje trt na drveno na stalnem mestu prav slabo oponaša, smo tudi letos dokaj amerik. trt pocepili le na zeleno, vendar se je pa tudi to cepljenje obneslo le srednje dobro, ker je po dovršenem cepljenju nastopilo mrzlo deževno vreme. Grozdna plesnjoba se je letos vsled deževja močno vsiljevala. Mrzlo spomladansko vreme je jako neugodno uplivalo na oplod trsnega cvetja pri rano cvetočih vrstah, zato je bilo namiznega grozdja

tudi letos le 4 kvintale. Pozne vrste so bile prav bogato obložene z grozdom, vendar je bilo vsled suše le malo mošta, tako, da smo pridelali le kacij 52 hl. vina. Grozdje je bilo manj mošteno od lanskega, pa tudi mošt ni imel take sladkobe vsled prezgodnje suše.

Tudi letos smo prodali 30.000 amer. kolči trte Portalis.

Klet. V kleti imamo še kacij $5\frac{1}{2}$ hl. vina iz l. 1894, kacij $14\frac{1}{2}$ hl. iz l. 1895, kacij 11 hl. iz l. 1896, 10 hl. iz l. 1897, 34 hl. iz l. 1898, torej skupaj kacij 74 hektolitrov.

Drevesnica in sadovnjak. Tudi letos smo prodali kacij 800 cepljenih dreves in kacij 2000 divjakov. V sadnem vrtu smo posadili kacij 100 pritlikovih dreves.

Polje. Pšenica se je letos srednje dobro obnesla. Činkvantin je slabo dozorel vsled suše. Izmed 10 vrst turšice se je najbolje obnesla bela turšica Quen off Prairie; ta turšica ima namreč to prednost, da dozoreva preden nastopi suša. Krompir je prav dobro obrodil ter pridelali smo ga nad 100 kvintalov. Pesa se je pa izvrstno obnesla in pridelali smo je kacij 300 kvintalov.

Vrt. O zelenjadnem vrtu ne moremo ugodnega poročati, ker nam manjka vode in je še za žival ne dobivamo dovolj, ampak jo moramo dovažati iz Soče.

Goveji hlev. V hlevu je ostalo še 17 glav, čeprav smo prodali 11 telet. Od nakupljene telice čisto belanske pasme smo izpodredili 1 telico in 1 bikea.

Ovčji hlev. Poleg 6 ovac smo kupili še enega ovna.

Sviloprejke. Teh letos nismo redili, ker smo sklenili rediti jih le vsako drugo leto.

Prešičji hlev. V hlevu imamo še tri prešiče čiste Yorkshyrske pasme.

Čebelnjak. Število panjev je naraslo med letom od 7 na 17 ker jim je pa vsled suše premanjkalo paše, smo jih v jeseni združili in pustili le 10.

Travnik. Pognojili smo travnik na Peči s kompostom, s tomaževo žlindrino moko in karnitom.

Kmetijo smo tudi letos dokaj izboljšali in pokrili vse troške z njenimi dohodki.

V Gorici, dne 31. decembra 1898.

Vodja :

Viljem Dominko.

Deželna kmetijska šola.

Italijanski oddelek.

Ravnatelj je podal o delovanji šole tekom leta 1898 naslednje poročilo :

Pouk. Sedaj obiskuje šolo 14 mladeničev, kateri stanujejo in se hranijo vsi v zavodu. Proti koncu leta smo z dovoljenjem deželnega odbora sprejeli kot prostovoljnega vežbanca absolventa visoke šole za poljedelstvo na Dunaju, da se izuri v praktičnem kmetijstvu in pripravi za učiteljstvo. Pouk se je vršil celo leto pravilno; predavanja so pobrala 4 ure, praktična dela pa 5-7 ur na dan.

V verstvu je poučeval tudi letos profesor Monsig. Alpi.

Tudi v tem letu smo priredili z dovoljenjem deželnega odbora dva praktična tri-dnevna tečaja o cepljenju ameriških trt za kmetovalce naše dežele, in dobro bi bilo, ako bi se mogel te vrste pouk bolj razširiti s tem, da bi se prirejela kmetijska predavanja in razkazovanja tudi po deželi, pa da bi bilo po več začasnih poučnih tečajev med letom na kmetijski šoli.

Toda v ta namen bi trebalo še tretje učne moči, kajti poučevanje učencev pobere ves čas, kar ga imata na razpolago sedanja dva učitelja, tako, da, kakor stoje danes stvari, ni mogoče, da bi šola raztezala svoje delovanje tudi čez zavodovo obzidje, ne da bi to škodilo notranjnim poslom.

Po razkazu kmetijskih šol v Avstriji, ki ga je objavilo c. kr. ministerstvo za poljedelstvo v I. zvezku lista „*Unterrichtszeitung*“ iz leta 1898, šteje kmetijska šola v St. Michele na Tirolskem 16 glav učiteljskega osebja in razkazovalcev. V Poreški šoli so 4 učitelji, v Grnu na Kranjskem jih je 7, v Celovcu 12 in v Grottenhofu 7 zraven 3 razkazovalcev. In če se ozremo na Videmsko provincijo, katero hvalijo javni listi kot uzorno v kmetijskem oziru, najdemo tam šolo v Pozzuolo s 4 učitelji in strokovni zavod s tremi profesorji kmetijstva brez asistentov in deželnega živinozdravnika, kateri se prav marljivo bavi s kmetijskimi predavanji.

S takimi močmi je naravno, da morejo šole razširiti svoje delovanje tudi zvon svojega obzidja; a pri nas z dvema učiteljema ne moremo tega storiti; če nečemo polovičarsko delati ter nezadovoljiti učence in više oblastvo, da zadovoljimo ljudsko maso, katera sodi najraje po videzu, moramo nadaljevati, kakor smo do zdaj delali :

1. Dobro poučevati učence kolikor v teoriji, toliko v praksi, kakor to zahteva sedanji razvoj kmetijske znanosti in kmetijskih obrtnij, da bodo mogli kot apostelji kmetijstva širiti kmetijski napredek;

2. Slediti novostim na kmetijskem polju, preskuševati, koliko praktične vrednosti imajo za našo deželo in objavljati morda dotične uspehe v korist tistim, kateri bi se jih hoteli posluževati;

3. Na pomoč prihajati kmetovalcem s poduki, nasveti, navodili itd. itd. in sicer to vse ustno na kmetijski šoli ali pa v pismih;

4. Širiti dobra semena, drevesca in druge kmetijske rastline.

Vse to je delala šola v preteklih letih, odkar ima sedanjega ravnatelja in več ne more storiti v sedanjih razmerah.

Zelo bi ugajalo tudi, ako bi se na kmetijski šoli — kakor je podpisani že omenil v poročilu od leta 1896, uvedlo podučevanje italijansčine kot predmet in da bi se to izročilo posebnemu učitelju in tako bi bilo tudi prav, da bi se poučevanje v anatomiji in fiziologiji domačih živalij, o živinozdravilstvu, katero opravlja zdaj šolski asistent, poverilo živinozdravniku, kakor je navada na drugih šolah.

Ker bi se po tem načinu odvzelo nekoliko bremena sedanjemu osebju, bi se ono lažje uporabljalo tudi za kmetijsko predavanje in razkazovanje zvonaj po deželi.

Konvikt in učenci. Kakor je zdaj urejen konvikt, ustreza prav dobro svojemu namenu, ni slišati pritožeb in se tudi ni o čem pritoževati, ker učenci sami oskrbujejo konvikt in se vsaki mesec razdeljuje vsi stroški med nje; torej ni določene mesečnine in vsi učenci naj so plačujoči ali stipendijsti plačujejo koncem meseca, kar so porabili. Tudi obdarovanje dela, ki ga opravijo učenci se prav dobro sponaša — od kar se namreč ne plačuje več delo ampak se obdaruje marljivost in dobiček.

Obnašanje učencev je bilo, če izvezememo kak malenkosten nedostatek, kojemu se med mladino ni ogniti, v obče uzorno.

Kmetija. Dasi se širi trtna uš in je plesnjoba začela napadati trtne korenine in dasi se je zmanjšalo površje naših vinogradov, ker smo porili neposredno rodeče ameriške trte, pridelali smo letos vendar 22 hektolitrov vina več kakor l. 1897. Napravili smo namreč 82 hektolitrov vina (merili smo pri prvem pretakanju); poprejšnje leto ga je bilo 60 hektolitrov. To pomnožitev je prouzročila edino le pravilna uporaba umetnih gnojil, katera je pospešila vrh tega tudi trtno raščo, tako da nam je pričakovati tudi leta 1899. na še ne okuženem vinogradu obilne trgatve.

Od leta 1897. rabimo poseben stroj za čiščenje sodov s parom. Letos smo obrebljali in zmastili grozdje s centrifugalnim strojem, kupljenim pri Blessing-u v Zuffenhausen. Pri napravi vsega belega vina smo se posluževali letos močnega prečiščenja, katero je uvedel podpisani ravnatelj leta 1895 in je uporablja od tistega časa vsako leto vedno z dobrim uspehom.

Najbolji dokaz za dobroto naših vin so visoke cene, po katerih jih prodajamo poznateljem vin.

V ameriški trtnici smo vcepili mnogo domačih trt, da preskrbimo material za obnavljanje vinogradov. Tudi v drevesnici so učenci izvajali cepljenje po raznih načinih, kakor se bolje prilega posameznim sadnim vrstam.

Poskusne setve z raznimi žiti so pokazale najlepši uspeh pri pšenici *Noé*, katera je imela po 48 zrn v klasu in je dala 28 kvintalov pridelka na hektarju, tehtanega kmalu po žetvi. Vnavzdolni vrsti se vrsté potem pšenica Kolonija, Marzocchio, Rieti in domača in slednjič plemenita rudeča pšenica. — Tudi leta 1897. smo poskusili več kemičnih gnojitev; glavni namen je bil pri tem razkazovati učencem in tudi tistim kmetovalcem, ki se zanimajo za to, kako vplivajo umetni gnojil na rodovitnost.

Zemljišča smo letos zorali s Sackovim plugom in pri tej priliki poučevali učence o uporabi moči.

Učenci so bili prisotni tudi, kadar so se poskušnje delale v Ločniku s Sackovim plugom za razoravanje spodnje plasti.

Kupili smo tudi Sackov ročni sejalni stroj, kakošen se prilega malim posestvom. Z učenci smo poskušali sejati z roko in strojem in te poskušnje so nam dokazale, da se s strojem privarči polovico semena.

V hlevu je bila leta 1898 slaba letina; dobili smo samo 2 teleti, kojih je bilo leta 1897 sedem in prejšnje leto osem.

V obče pa so bili tudi leta 1898, dohodki naše kmetije prav povoljni, ker smo z njimi založili vse stroške in nam je ostalo še precej gotovine.

Razne vesti. Med letom je minist. svétnik Dr. Meissl, poročevalec o kmetijskem poduku pri c. kr. ministerstvu za poljedelstvo obiskal in pregledal naš zavod.

Prav mnogo kmetovalcev pa je prišlo v naš zavod prašat svetov, pouka ali našega menenja o raznih kmetijskih zadevah.

V Gorici 31. decembra 1898.

Ravnatelj :
Jos. Lippizer.

Deželna gluhonemica.

Ravnateljstvo je podalo o zavodu za dobo od 1. januarja do 31. decembra 1898. naslednje poročilo :

V zavodu je sedaj vseh gojencev 64 in sicer :

goričanov	35
istranov	24
tržačancv	1

in 4 iz drugih kronovin naše države.

Zdravstveno stanje gojencev je bilo tekom leta 1898 izvrstno.

Obžalovati nam je pa izgubo gojenca I. razreda, Fioranti Dominik-a iz Vodnjana, kateri je umrl dne 31. januarja na meningitis. Enaka izguba zadela je naš zavod vsled smrti gojenke III. razreda Goljevšček Marije, ki je umrla na pljučnici dne 13. oktobra, za časa počitnic, pri svojih stariših v Ligu na Kanalskem.

Koncem minolega šolskega leta zapustila sta zavod dva goriška gojenca. Prvi je bil odpuščen vsled sklepa vis. deželnega odbora z dne 10. avgusta 1898. št. 3807, ker je bil dobrega sluha, a duševno in fizično slab. Drugega pa so vzeli stariši na dom, ker je bil dovolj izučen. Ta gojenec obiskoval je namreč, predno je stopil v zavod, skozi 5 let ljudsko šolo in se je v treh letih svojega bivanja v našem zavodu popolnoma izučil brati besede iz znamenj na ustnicah.

V pretečenem letu odprla se je v Trstu ljudska šola za gluhone, radi česar so izstopili iz našega zavoda 4 tržaški gojenci, a vsprejeti so bili v omenjeno šolo le trije. Vsled tega ostal je v našem zavodu samo eden tržačan, kateri konča v prihodnjem letu šestletno učno dobo.

Učni uspehi so bili povoljni, kar je pripisovati vstrajnosti in požrtvovalnemu trudu, s katerim so učitelji zadoščali svoji mučni nalogi ter njih prizadevanju, da so se gojenci tudi izven učnih ur bavili s koristnimi opravki, kakor je čestokrat poročalo podpisano vodstvo vis. deželnemu odboru.

Dne 25. junija so se v zavodu vršili izpiti za vsposobljenje v poučevanju gluhonemcev. Vseh osem kandidatinj (5 ital. in 3 slov.), koje je gospod učitelj Rudež v posebnem tečaju podučeval, proglašanih je bilo sposobnimi za podučevanje gluhonemcev.

Nepozabni dan 50 letnice vladarstva Nj. Veličanstva cesarja praznovali so tudi gojenci slovesno v zmislu odloka visokega deželnega odbora z dne 9. novembra 1898 št. 5369.

Pretečeno leto zaključilo se je s slovesno sv. mašo dne 13. avgusta, a dne 15. oktobra pričelo se je novo šolsko leto tudi s slovesno sv. mašo in nazivanjem sv. Duha.

Slednjič naj omenimo, da uspehi domačega gospodarstva, kakor razvidno iz podanih štirih trimesečnih računov in iz dotičnih ugotovil, pričajo vis. deželnemu odboru o dobrem oskrbovanju zavoda.

V Gorici, dne 4. januarja 1899.

Frid. Lenardig
ravnatelj.

Deželni muzej.

Zgodovinsko-starinski oddelek.

To poročilo zadeva razvitek zgodovinsko-starinskega oddelka deželnega muzeja za dobo od oktobra 1897. do konca januarja t. l.

Dasi je moral podpisani večji del svojega delovanja obrniti v prid c. kr. državnemu arheološkemu muzeju, prizadeval si je vendar povzdigniti tudi stanje domačega deželnega muzeja in sicer s tem, da je pomnožil različne zbirke in da je preustrojlil zgodovinsko knjižnico.

Gledè na tri glavne skupine, katere tvorijo zgodovinsko-starinski oddelek in sicer: arheološko-numizmatiška skupina, arhiv in knjižnica domače zgodovine, prizadeval si je podpisani pomnožiti jih s primernimi predmeti.

Tako je obogatel arheološki oddelek s pridobitvijo treh rimskih napisov, kateri so se pred leti našli v Ajdovščini; numizmatiška zbirka pa je pridobila večje število svetinj, denarja ter bronast pečat starinske cerkve sv. Feliksa v Ogleju.

Tudi arhivne zbirke so se znatno namnožile s celo vrsto papirnatih listin in nekaterih pergamentov; knjižnica domače zgodovine pa je pridobila mnogo večjih in manjših del ter raznih poročil. S pomočjo gospoda Alberta Planiscig-a sestavil se je imenik knjižnice, ki obsega domačo zgodovino.

Poleg tega je podpisani podpiral gospoda Dr. pl. Zwiedineck-a, profesorja c. kr. vseučilišča v Gradeu, pri preiskavah, katere so se vršile po imenovanem gosp. profesorju toliko v tekočem „starem deželnem muzeju“, urejenem po velezaslužnem Morelli-ju, kolikor tudi v zbirkah muzeja. Na podlagi teh preiskav izdalo se je posebno poročilo, ki nosi nadpis: „Bericht über die von der provisorischen Commission zur Herausgabe von Acten und Correspondenzen zur neueren Geschichte Österreichs eingeleiteten Erhebungen in öffentlichen und Privat-Archiven“.

Vsled posredovanja podpisanega odstopila je visoka c. kr. centralna komisija za razkritje in ohranitev spomenikov na Dunaju našemu muzeju tri papirne listine iz let 1754. 1776. in 1811.

Podpisano vodstvo mora opetovano obžalovati, da nima na razpolago zadostnih in priležnih prostorov, kar ovira vsako delo; posebno če se vpoštevata, da ona predsoba, ki služi začasno za knjižnico, se rabi ob enem tudi kot — shramba starega pohištva.

Podpisano vodstvo izreka najtoplejšo zahvalo sledečim gg. dobrotnikom: Bressan Franc iz Ločnika, Cociancig Evgen, Cossar Ivan, Dr. pl. Garimberti Cezar, Prof. Rutar Simon, in Schiller pl. Henrik. Svoje tiskopise so poklonili muzeju vis. deželni odbor in uredništvo „Corriere di Gorizia“.

Z bolešjo spominja se podpisano vodstvo ob tej priliki pok. častitega gospoda Pertout-a Lovrenca, c. kr. gimnazijskega profesorja, katerega nam je škrti najvstrajnejšim in velezaslužnim dobrotnikom našega muzeja.

Preobširno bi bilo opisovati dolgo in plodonosno delovanje pokojnega profesorja, kateri je ves čas svojega življenja iskreno ljubil svojo domovino ter se posvetil zgodovinskim znanostim.

Prof. Pertout rodil se je 29. septembra 1818. v Kalu na Kanalskem in umrl je dne 25. marca 1898 v Gorici.

Pokojnik je bil občeznan po svoji dobrosrčnosti, katero je neštokrat izkazal tudi našemu muzeju ter glasom zapuščinskega zapisnika z dne 23. junija 1894 daroval istemu celo vrsto predmetov.

Našemu oddelku ostane velezaslužni pok. profesor v živem spominu toliko radi redke vneme, s katero se je isti posvetil studijam domače zgodovine, kolikor vsled ustanove posebne zbirke knjig v c. kr. znanstveni knjižnici.

Omenimo naj še posebno ono dobo t. j. od 30. aprila 1875 do 18. avgusta 1876, v kateri je pokojniku bilo izročeno vodstvo zgodovinsko-starinskega oddelka.

V tej, čeprav kratki dobi, pokazal je toliko gorečnosti, da je vsled truda obolel na očeh in se je moral — četudi nerad — odpovedati tej častni nalogi.

Kot sad njegovih studij hrani naš muzej mnogo dragocenih zgodovinskih zapiskov, katere je sestavil sam in med kojimi se nahaja tudi „un elenco delle opere uscite dalle diverse tipografie goriziane“.

V Gorici, februarja 1899.

Prof. Henrik Majonica
vodja.

Naravopisni oddelek.

Če tudi je bil letos podpisani nenavadno obložen z raznovrstnim uradnim delom, vendar je obračal ves svoj prosti čas, ki bi ga v drugačnem slučaju porabil za odmor, edino v prid izročnega mu oddelka.

Poleg navadnih del za ohranitev muzejske imovine, obstoječe večinoma iz takih predmetov, ki se radi pokvarijo, skrbel je podpisani za pomnožitev zbirk ki so deloma vsled nakupa, deloma vsled velikodušnih daril obogatele.

Posrečilo se je tudi pridobiti za naš muzej lepo zbirko pok. profesorja Franceta Erjavca, obstoječo iz velikega števila mehkužcev; ta zbirka obsega vse živalstvo te vrste, ki se nahaja v naši deželi in v obmejnih krajih.

Ne gledè na to, da je ta zbirka, če tudi ne najvažnejša, a vsaj najpopolnejša v našem muzeju obogatele so tudi druge zbirke po mnogovrstnih predmetih ki smo jih v tem letu pridobili. Darovalci in sotrudniki, katerim smo dolžni posebno zahvalo so naslednji gospodje: Jurij vitez pl. Böckmann, profesor Majonica, Karl Musina, Evgenij vitez Pauletig, Pompej Rubbia, profesor Seidl in profesor pl. Taurer.

V Gorici, decembra 1898.

Josip Matteuz
vodja.

Poročilo

o delovanji komisije za pogozdovanje Krasa l. 1897.

I. Seje.

Komisija za pogozdovanje Krasa je imela v letu 1897. dve seji. Zraven tega so imeli pregledovalci še posebno sejo, ko so pregledali letni obračun komisije.

Za seje in potnine izven mesta stanujočih udov izdalo se je vsega skupaj 92 gl. 67 kr.

II. Nakup zemljišč.

Več let trajajoča pogajanja s šestimi soprosetniki parcel št. 676/2 in 684/3 davčne občine Sv. Tomaž, ki obsegati skupno 70.2521 hektarjev, se tudi v tem letu niso mogla dokončati. Pogozdovanje teh parcel bi bilo vsled gradbe gozdno-erarične ceste Dol-Slokarji, katera drži deloma mimo teh zemljišč, posebne važnosti.

Pogajanja radi nakupa teh zemljišč pa ni bilo možno dokončati, ker so nekateri soprosetniki odsotni, a ostali ne morejo na svojo roko skleniti nikake pogodbe.

Ker pa ni gledè kupne cene nobenega zadržka, smatrati je omenjeno zapreko le formalnim.

III. Pogozdovanje.

Vsled ugodnih vremenskih razmer, ki so vladale po zimi, pričelo se je pogozdovanje po nekaterih krajih se v začetku februarja in dokončalo brez posebnih presledkov.

Novi nasadi obsegali so skupno 222.40 hektarjev površja (v poprejšnjem letu 169.88 hektarjev), na katere smo nasadili 1,713.700 rastlin (v poprejšnjem letu 1,365.920).

Ta dela smo izvršili v posameznih političnih okrajih in sicer:

a) nasadi v lastni upravi

	občin	predmetov	hektarjev	rastlin
Gorica	20	30	120.80	895.300
Gradišče	10	14	31.10	234.900
Sežana	28	30	57.00	474.000
Skupaj	58	74	208.90	1,604.200

b) zasebi podpirani nasadi

	občin	predmetov	hektarjev	rastlin
Gorica	5	12	13.20	107.000
Gradišče	1	1	0.30	2.500
Sežana	—	—	—	—
Skupaj	6	13	13.50	109.500

Po gozdnih okrajih se delijo ta dela in sicer:

	občin	predmetov	hektarjev	rastlin
Gorica	32	57	165.40	1,239.700
Sežana	28	30	57.00	474.000
Skupaj	60	87	222.40	1,713.700

Za dopolnitev starih nasadov smo porabili skupaj 1,505.500 rastlin (v poprejšnjem letu 1,838.900). Te dopolnitve so se vršile v posameznih gozdnih oziroma političnih okrajih kakor sledi:

Gozdni-politični okraj		občin	predmetov	rastlin	
Gorica	Gorica	24	39	578.400	749.000
	Gradišče	10	25	170.600	
Sežana	Sežana	32	50		756.500
Skupaj		66	114		1,505.500

Nasadilo se je torej vsega skupaj 3,219.200 rastlin (v poprejšnjem letu 3,204.820).

Rastlin je bilo:	2,718.600 borov	(pinus nigra)
	340.800 smrek	(" picca)
	147.800 mecesnov	(" larix)
	12.000 pinus paroliniana.	

Te rastline smo dobili:

1. Iz lastnih semenišč: 1,937.000 borov, 12.000 pinus paroliniana, 319.300 smrek, 63.300 mecesnov, skupaj 2,331.600 rastlin;

2. c. kr. deželno gozdno nadzorstvo nam je brezplačno podelilo in še iz drugih semenišč smo prejeli 747.000 borov in 80.500 mecesnov, skupaj 827.500 rastlin.

3. od c. kr. gozdnega erarja za pogozdovanje eraričnih delov Krasa vzgojenih: 34.600 borov, 21.500 smrek, 4000 mecesnov, skupaj 60.100 rastlin; vsega skupaj 3,219.200 rastlin.

Troški za pogozdovanje in za upravo znašali so 5051 gl. 93 kr.; od teh se je izdalo 327 gld. 75 kr. za kopanje jam, katere smo napravili v občinah Dol-Otlca, Medjevača in Devinu s pomočjo posebnih denarnih podpor.

Trošek za pogozdovanje 1 hektarja kraške zemlje (brez kopanja jam) znaša torej poprečno 22 gl. 61 kr. (v poprejšnjem letu 29 gl. 4 kr.) in za presajanje vsakih 1000 rastlin (brez kopanja jam) 2 gl. 94 kr. (v poprejšnjem letu 3 gl. 58 kr.)

Da so bili troški za delo primeroma majhni, pripisovati je vremenu, ki je bilo za delo večinoma ugodno, kakor tudi temu, da je sprejela komisija napravo jam v nekaterih predmetih v političnem okraju Gradiškem, na račun posestnikov, o čemur poročamo na drugem mestu.

Troški za nasajanje so v posameznih okrajih različni in sicer:

	skupni troški vsak hektar za 1000 rastlin		
	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.
Gorica	2369.99	17.46	2.36
Gradišče	855.38	25.35	3.35
Sežana	1826.56	32.05	3.85

V primeri s prejšnjim letom *zmanjšali* so se troški za nove nasade na vsakem hektarju — v političnem okraju:

Gorica	za	4 gl. 85 kr.
Gradišče	" 22 "	01 "
Sežana	" 2 "	55 "

Dopolnilni troški (izkopanje starih jam in nasad v istih) znašali so v tem letu 4498 gl. 99 kr. (v poprejšnjem 5706 gl. 14 kr.) in za vsakih 1000 rastlin poprečno 3 gl. 24 kr. (v poprejšnjem letu 3 gl. 32 kr.)

Število rastlin, ki se je rabilo v dopolnitev nasadov ter za to izdani zneski znašajo v posameznih političnih okrajih, kakor sledi:

	Rastlin	za 1000 rastlin	
		gl. kr.	gl. kr.
Gorica	578.400	1219.65	= 2.58
Gradišče	159.700	512.27	= 3.21
Sežana	756.500	2767.07	= 3.66

Da so bili troške za nove nasade v političnem okraju. Gradiškem primeroma jako majhni, pripisovati je, kakor že omenjeno, temu, da je komisija sprejela za poskušnjo v večjih gozdnih predmetih občin Zdravščina, Zagraj, Medjavača in Tržič kopanje jam ter potem precej sadila. Na ta način so se rastline vsadile v sveže skopane jame, ki so imele zadostno vlažne zemlje, med tem ko se je popred oddajalo kopanje jam občinam, ki so pa to delo vršile večinoma po zimi, kadar ljudstvo nima drugih opravkov.

Vsled tega zgodilo se je večinoma, da je bila ob času presajanja v izkopanih jamah zemlja posušena, ali pa iste sploh ni bilo več, ker jo je dež izpral, oziroma veter odnesel.

Posledica tega nedostatka je bila, da smo bili primorani, ako smo hoteli upati na kak uspeh, zemljo pridobiti s tem, da smo te jame razširili, ali pa zemljo iz drugih krajev prenašali, kar je stalo mnogo truda in denarja.

S tem pa, da se kopajo jame neposredno pred presajanjem, izostanejo vsi ti nedostatki, a poleg tega stanejo ta dela veliko manj, kar se razvidi iz gornjih števil.

Največ se je navadno potrosilo za popravo jam, za kopanje istih na drugih krajih in za prenašanje zemlje.

Letos pa so odpadla vsa ta dela in prihranilo se je ono osebje, katero je navadno opravljalo ta dela.

Ugodno je bilo tudi to, da so imele jame zadostne in dobre zemlje.

Vsled vsega tega napravilo se je v istem času kakor navadno za 30% več dela, oziroma so se troški zmanjšali v tem razmerju. Tudi uspeh nasadov je bil boljši in pričakovati je, da bo isti v prihodnosti vedno večji, ker se bodo dopolnilna dela vedno manjšala. Te premembe so tudi za posestnike v finančnem oziru jako ugodne.

Med tem ko so isti plačevali popred, ko so imeli podjetniki to delo v rokah, za napravo vsakih 1000 jam po 4 gl. 50 kr. do 6 gl. 50 kr., plačujejo sedaj, ko ima komisija vsa dela v lastni upravi, za izkopanje vsakih 1000 jam po 1 gl. 19 kr. do 2 gl. 25 kr.

Ti uspehi vspodbudili so komisijo, da se je pogodila z lastniki gozdnih predmetov političnega okraja Gradiškega, da bo ista tudi v letu 1898 na ta način opravljala ta dela in posrečilo se ji je doseči sporazumljenje vseh onih posestnikov, ki so dolžni kopati jame.

Vsled tega bode pogozdovalna komisija v bodoče opravljala to delo na račun dotičnih obvezancev in sicer neposredno pred sajenjem.

Na ta način se sicer delo komisije, oziroma njenih izvrševalnih organov znatno pomnoži, toda smoter pogozdovanja se pospeši, ker z istimi sredstvi kakor popred, omogočijo se sedaj večji in gotovi uspehi.

Skupni troški za pogozdovanje znašajo in sicer:

za nove nasade in dopolnilna dela	gl.	9550.92
za rastline, manipulacijo in prevažanje	"	122.04
za negovanje nasadov	"	10.35
za ugonobitev žuželk	"	99.63
Skupaj	gl.	9782.94

Pogozdovanje zasebnih zemljišč se je pospeševalo s tem, da so se brezplačno podelejevale v to potrebne rastline.

Uspeh nasadov je bil poprečno dovoljen. V gozdnem okraju Sežanskem je vsled ne-

ugodnih klimatičnih in zemeljskih razmer, kakor tudi vsled več časa trajajoče suše usahnilo 40% rastlin, med tem ko v gozdnem okraju Goriškem samo 25%.

To prihaja od tod, ker smo na Goriškem začeli saditi vže v začetku februarja, vsled česar so nasadi že dobro poganjali pred poletjem, kakor tudi vsled ugodnih zemeljskih razmer in zadostnega dežja (deževalo je 148 dni in 1423 milim.). Razun tega se nahaja mnogo gozdnih predmetov na visoki legi nad 600 m., kateri niso razpostavljeni ne preveliki vročini in ne suši.

Pogozdovanje se je vršilo v preudarjeni meri, izvzemši nekaterih presledkov radi pomanjkanja rastlin, dasi je gospod c. kr. deželni gozdni nadzornik temu nedostatku po možnosti opomogel.

Posestniki in občine pospeševali so nalogo komisije razun enega slučaja (v občini Medjavača), kjer so se občinarji upirali naglemu pogozdovanju občinskega zemljišča, katero se je izvršilo s posebno denarno podporo, katero so občinarji dobili za napravo jam iz pogozdovalnega zaloga.

Občinarji so se namreč bali, da jim bode vsled nasada omenjenega zemljišča nedostajalo pašnikov, a ko je poseglo tudi orožništvo vmes, udali so se in niso dalje motili dela, posebno potem ko jim je komisija odvrnila podano prošnjo, ter navedla jim razloge.

Žal, da so sredstva pogozdovalnega zaloga preskromna, da bi bilo mogoče v vseh občinah vsako leto saditi. Veliko je občin, ki bi rade kopale tudi večje število jam, ako bi prevzela komisija skrb nasajevanja.

Toda ne samo radi finančijelnega prašanja ni mogoče ustreči tej želji občin, ampak kriva je temu tudi prvič kratka doba sajenja in drugič pomanjkanje delavcev v raznih krajih slabo obljudenega Krasa kakor tudi v bližini industrijskih krajev.

Temu se pridruži še nezadostno število gozdnih organov, ki bi nadzorovali strokovno obdelovanje nasadov.

Zadnjemu nedostatku pridemo v okom s tem, da skušamo vzgojevati dobre predelavce.

IV. Poškodbe na nasadih.

a) *Požari na nasadih.* Teh je bilo v tem letu osem in sicer v občinah:

	slučaji	na hektarjih	škoda	uzrok
Gabrija	1	1.80	12 gl.	neznan
Kamnje	1	4.00	25 „	neznan
Tržič	1	0.10	7 „	neprevidnost
Divača	2	0.17	15 „	po iskrah iz lokomotive
Dutovlje	1	1.00	80 „	zlobnost
Kopriva	1	0.10	13 „	neznan
Mavhinje	1	0.07	8 „	neprevidnost
Skupaj	8	7.34	160 gl.	

b) *Poškodbe po žuželkah.*

Kakor v poprejšnjih letih, skrbeli smo tudi lani, da so se nabirale in ugonobile po ukazu političnih oblastev *borove grizlice*, katere so se prikazale na 4-12 letnih nasadih, toda ne v taki množini kakor prejšnja leta. Prizadeta površina znaša približno 800 hektarjev v obsegu.

Tudi *laške sprevednice* pokazale so se proti koncu poletja v večji meri kakor prejšnja leta; vendar le sem pa tje; zalege teh škodljivk smo pobirali in sežigali.

V Renčanskih nasadih ki leže v hostah, prikazala se je ta škodljivka v večjem številu, katero smo morali na račun omenjene občine ugonobljati, ker se ta ni pravočasno brigala za to delo kljubu opomina politične oblasti.

Največo škodo pa so povzročile male *borove grizlice* meseca maja in junija v gozdnem okraju Goriškem, čeprav so se iste poprej le posamezno kazale v nekaterih gozdnih predmetih. V gozdnem okraju Sežanskem prikazala se je ta žuželka na meji političnega okraja Goriškega, a v le malem številu.

Prav znatno škodo so trpeli po tej žuželki nasadi v občinah, Opatjeselo, Vertoče, Renče, Dornberg in Rifenberg v političnem okraju Goriškem, kjer je ta škodljivka na več krajih do golega objedla nasade in le najmlajše kali ostale so nepokvarjene. C. kr. okrajno glavarstvo v Gorici odredilo je ugonobljene gosenice in mešičkov na račun dotičnih občin, kar se je zvršilo pod nadzorstvom gozdnih organov.

Ker pa poleg vsega tega se ni zmanjšalo število teh škodljivk in ker so izdale posamezne občine po 400 gl. iz lastnih sredstev v to svrhu, podelila je tudi komisija 100 gl. od katerih so je porabilo 99 gl. 63 kr.

Tudi visoka vlada dovolila je prizadetim občinam v to svrhu državno podporo 190 gl. Poškodovanih je približno 270 hektarjev v površini; od teh pa okoli 50 hektarjev popolnoma.

Koncem poletja pojavil se je drugi zarod teh žuželk, a na srečo opazili smo jih le malo.

Ose, takozvane *Exenterus marginatorius*, katerih smo mnogo opazili, so gotovo pridno pomagale iztrebiti zalego.

Pobiranje jajčic med nasadi imelo je dovolj uspeha.

Žal pa, da ni bilo mogoče zadostno iztrebiti goseničnih mešičkov, kateri so bili poskriti pod kamenjem in pod zemljo.

Zato se je bati tudi pomladi 1898. te škodljivke, četudi morda v manjši meri.*)

Oni bori, katere so te žuželke do golega objedle, pognali so tekom leta zopet nove kali, le starih igel nimajo več.

Da bode mogoče tej morebitno se ponavljajoči škodi v okom priti, oklestili so se starejši bori, ker se je opazilo, da so bile pritlične veje bolj poškodovane od družih. Iz tega je sklepati, da se po zemlji plazeče gosenice teh vej oprimejo ter potem dalje lazijo.

Politična oblast prepovedala je lov na ptiče, ki so radi pobiranja mrčesov gotovo jako koristni.

Poškodovanja po *luščinkah kebrov* so se pokazala v goratem delu goriškega okraja le redko, in sicer posebno v nasadih v Čepovanu Ravnici in Trnovem.

c) *Elementarne škode*. Močni nalivi so vsled udorov poškodovali na strminah hudournika Grajšček v občini Sv. Tomaž ležeče jelše, ki smo jih pred leti nasadili; teh nasadov pa ni mogoče popraviti in dopolniti, dokler se ne ta hudournik, kakor nameravano, obzida.

V tej občini poplavili so nalivi nekatere dele iglastih nasadov, ki spadajo k občini Dol-Otelca s zemljo, tako, da jih je bilo treba zopet izkopati na troške komisije.

V občinah Barka, Rodik in Lokev trpeli so nasadi mecesnov v začetku decembra 1897. po lednih plazovih.

d) *Škode po dirjačini*. V nasadih v občinah Medjavača in Devinu političnega okraja Gradiškega zapazili smo prvič precejšno škodo na borih, katere so zajci ogrizli.

Ako se bodo te poškodbe nadaljevale, primorani bomo v smislu lovske postave tirjati za to primerno odškodnino.

V. Naredbe v varstvo pogozdovanih del.

Braniki. Tudi v tem letu smo dali zgraditi v obrambo živine in ljudij, kakor tudi da zabranimo požare v onih nasadih, ki stojè ob javnih cestah, mnogo ograjnih zidov ali branikov.

*) Potem ko smo sestavili to poročilo opazili smo, da se je vnovič pokazala ta žuželka — toda v veliko manjši meri. —

Zgradilo se je 5366.6 m. takih zidov v višini od 80 cm. do 1 m.

Podpore, ki smo podelili v to svrho, znašajo v posameznih občinah in sicer :

Čepovan	za	1381	m. zidu	gl.	40.93
Ravnica	"	1544	"	"	231.60
Rodik	"	1214.6	"	"	242.74
Št. Polaj	"	702	"	"	86.32
Temnica	"	525	"	"	105.—

Skupaj za 5366.6 m. zidu gl. 706.59

Znamenja ograje. Na vseh pogozdenih zemljiščih postavila so se znamenja, da so ista ograjena (križi z apnom po kamenju in slamnate metlice na kolih).

Naredbe v zabranitev požarov. Da se zabranijo požari, naročili smo požeti travo v nasadih, posebno pa v onih, ki leže ob železničnih progah, vendar tega naročila niso izpolnili vsi posestniki in to radi tega ne, ker je bilo v mnogih občinah dovolj klaje.

V občini Gabrije postavili smo dve svarilni tabli proti kajenju in netenju ognja v bližini, ker ondotni nasadi leže tik državne ceste.

Da zabranimo nasad pri Divač po iskrach ki se utrinjajo iz lokomotive, dali smo one bore, ki so se nahajali med progo in branikom, iztrebiti ker so se ti bori vrako leto užigali in se je bilo bati, da se razširi ogenj tudi čez branik.

Pod nadzorstvom c. kr. gozdnega oddelka oklestili in izčistili so se v političnem okraju Goriškem v svrhu boljšega poganjanja nasadi v treh gozdnih predmetih, ki obsegajo 25 hektarjav in v političnem okraju Sežanskem v osmih gozdnih predmetih v obsegu 62 hektarjev.

Vsled te naprave zabranijo se tudi gosti požari.

Razdelitev gozdnih pridelkov. Ker imajo posestniki, oziroma upravičenci od pogozdovanih delov Krasa poleg drvi tudi drugih haskov, razdelili so se ti dotičnim posestnikom pod nadzorstvom gozdnih organov po določenih predpisih in sicer :

drva	v	60	slučajih	na	skupni	površini	224	hektarjev
stelja	"	7	"	"	"	"	18	"
klaja	"	1	"	"	"	"	10	"
roj	"	2	"	"	"	"	30	"
trava	"	14	"	"	"	"	360	"
paša	"	3	"	"	"	"	31	"

Skupaj v 87 slučajih na skupni površini 673 hektarjev.

VI. Semenišča.

Semenišča pogozdovalne komisije imajo naslednja površja :

v Gorici (novo semenišče)	.	.	.	5.476 m ²
" (ono, ki se namerava opustiti)	.	.	.	2.400 "
v Šempasu	.	.	.	2.816 "
v Komnu	.	.	.	3.280 "
na Ternove (za mecesne)	.	.	.	100 "
Skupaj				12.772 m ²

V teh semeniščih smo v letu 1897 nasejali naslednje vrste semena :

Semena	Gorica	Šempas	Komen	Ternova	Skupaj
Bori	80	60	36	—	176
Parolinijevi bori	7	—	—	—	7
Pinus leucodermis	1	—	—	—	1
Smreke	1	6	—	—	7
Mecesni	7	—	10	5	22
Skupaj	96	66	46	5	213

Seme parolinijevih borov in^a pinus leucodermi-jevo seme prejeli smo brezplačno od c. kr. deželnega gozdnega nadzorstva, oziroma od deželne vlade za Bosno-Hercegovino, a vse drugo seme kupili smo pri dvornem zalagatelju Juliju Stainerju v Dunajskem Novem mestu, katero je bilo prav dobre vrste.

Te setve so nam dale v letu 1897:

v *Gorici* — 2.000.000 borov, 48.000 parolinijevih borov, 7000 smrek, 40.000 mecesnov, 2000 pinus leucodermis, skupaj 2.097.000 rastlin;

v *Šempasu* — 850.000 borov, 60.000 smrek, skupaj 910.000 rastlin;

v *Komnu* — 700.000 borov, 120.000 mecesnov, skupaj 820.000 rastlin;

na *Ternovem* — 30.000 mecesnov.

Vsega skupaj se je porabilo: 3.550.000 borov, 48.000 parolinijevih borov, 2000 pinus leucodermis, 67.000 smrek in 190.000 mecesnov, skupaj torej 3.857.000 rastlin, od katerih ni, izvzemši parolinijeve bore, v prvem letu nobena še za rabo.

Od rastlin, ki so določene v presajanje, smo porabili v letu 1897 naslednje:

a) za pogozdovanje: 1.937.000 borov, 12.000 parolinijevih borov, 319.300 smrek, 63.300 mecesnov, skupaj 2.331.600 rastlin;

b) deželnemu gozdnemu nadzorstvu smo oddali proti vrnitvi istih iz bližnjih eraričnih semenišč, ali pa smo jim odstopili, ker smo jih imeli odveč: 83.322 borov, 74.522 parolinijevih borov in 23.462 smrek, skupaj 181.306 rastlin;

c) C. kr. državnemu gozdnemu oskrbništvu smo vrnili 33.000 borov, katere smo si v poprejšnjem letu izposodili.

Na ta način izdali smo iz naših semenišč tekom leta 1897 vsega skupaj: 2.053.322 borov, 86.522 parolinijevih borov, 342.762 smrek, 63.300 mecesnov, skupaj 5.545.906 rastlin, katere smo dobili iz sledečih lastnih semenišč:

iz *Gorice*: 1.006.322 borov, 86.522 parolinijevih borov, 139.462 smrek, 33.000 mecesnov, skupaj 1.265.306 rastlin;

iz *Šempasa*: 782.000 borov, 65.300 smrek, skupaj 847.300 rastlin;

iz *Komna*: 265.000 borov, 138.000 smrek, skupaj 403.000 rastlin;

iz *Trnovega*: 30.300 mecesnov.

Rastlin, ki se bodo rabile v letu 1898, ostalo je koncem leta in sicer:

v *Gorici*: 2.036.000 borov, 48.000 parolinijevih borov, 217.000 smrek, 14.000 mecesnov, skupaj 2.315.000 rastlin;

v *Šempasu*: 1.025.000 borov, 7000 smrek, 27.000 jelš, skupaj 1.059.000 rastlin;

v *Komnu*: 440.000 borov, 160.000 smrek, 90.000 mecesnov, skupaj 690.000 rastlin.

Vseh v letu 1898 rabljivih rastlin je torej : 4,064.000.

Troški za obdelovanje vseh štirih semenišč znašajo v tem letu gl. 1979.25, kateri se razdeli na posamezna semenišča kakor sledi :

Predmet	S e m e n i š č a				Skupaj
	Gorica	Šempas	Komen	Ternovo	
Zakupnina	90.00	28.00	45.00	—	163.00
Mezde	591.31	166.41	279.57	3.44	1040.73
Seme	200.39	143.04	94.85	6.10	444.38
Gnoj	90.41	34.30	26.00	0.40	151.11
Odeje	56.70	39.50	39.50	—	135.70
Inventar	5.80	—	0.80	—	6.60
Razni troški	21.23	15.00	1.50	—	37.73
Skupaj	1055.84	426.25	487.22	9.94	1979.25

Tedaj stane obdelovanje 1 hektarja semenišča v Gorici gl. 16.05, v Šempasu gl. 15.13, v Komnu gl. 14.85 in na Ternovem gl. 9.94 na leto in pride na vsah ar semenišča

v Gorici 31.000

v Šempasu 30.000

na Ternovem 30.300

v Komnu 12.300 rastlin, ki so godne za presajanje.

V troških za obdelovanje semenišča v Gorici zapopadeni so tudi oni za novo napravo istega, ki se napravi na še ne obdelanem površju, katero meri v obsegu 2460 hektarjev.

Koncem leta izpraznilo se je popolnem ono semenišče v Gorici, katero smo namerali opustiti.

Stan semenišč je bil tekom celega leta prav dober in ni zaznamovati kekega škodljivega slučaja.

Dne 3. septembra 1897 je obiskal novo semenišče v Gorici prevzvišeni gospod poljedelski minister grof Ivan Ledebur, ki se je jako pohvalno izrazil o stanju našega semenišča.

VII. Gozdno nadzorstvo.

V službi komisije so 3 gozdni čuvaji in 1 gozdni pomočnik.

Mesto gozdnega pomočnika pa je bilo od februarja do konec julija izpraznjeno, ker je isti iztopil iz službe.

To mesto se je popolnilo z 1 c. kr. gozdnim pomočnikom, kateri je vsled prošnje komisije prestopil iz politične uprave; plačo tega pomočnika sprejel je pogozdovalec na svoj račun.

Do tega sklepa je privedlo komisijo prepričanje, da za to mesto je težko dobiti sposobnih posilcev, ker ni za iste sistemizovanih nikakih višjih mest, kakor je to v državni službi. Gozdni čuvaji, kakor tudi c. kr. gozdni pomočniki dobé 400 gl. plače a zadnje imenovani še 100 gl. potnine posebej.

Nadzorno osebje politične uprave (4 gozdni oskrbniki) sodelovalo je s hvalevredno pridnostjo toliko pri pogozdovanju in gozdno-policijskih zadevah, kakor tudi pri obdelovanju komisijskih semenišč. —

Tudi ono varstveno osebje, ki je bilo postavljeno od občin, odlikovalo se je v gozdno-policijskih zadevah, za kar smo 21 posebno pridnih paznikov obdarovali s podporami, ki znašajo skupaj 190 gl. —

Gozdni čuvaji komisije niso imeli dosedaj pravice ni do pokojnine ni do kake podpore v slučaju onemoglosti.

Da bi se pa tem služabnikom po možnosti zagotovila prihodnost, pristopila je komisija kot ud h Dunajskemu zavarovalnemu zavodu za zemljiške uradnike in zavarovala dva gozdna čuvaja za letno rento 180 gl., katera bi se jima izplačala po doseženem 65. letu, oziroma v slučaju nesposobnosti za delo tudi popred. —

Istotako hotela je komisija preskrbeli tudi tretjega čuvaja, a ker je dotični prekoračil maksimalno starost, ni ji bilo več mogoče, sklenila je skrbeti o svojem času na kak drug način za tega služabnika, v kolikor je bodo dovoljevala skromna sredstva. —

Zgolj nezadostnih sredstev ni bilo nam mogoče poskrbeti boljše za svoje služabnike, a dovolilo smo istim, da jim je na voljo dano zavarovati se z lastnimi prispevki tudi za večjo svoto, oziroma tudi za pokojnino vdovam in sirotam; v katerem slučaju bi ta znesek predplačala komisija, ki bi ga vračali v mesečnih obrokih.

Oba čuvaja sta se tudi precej odzvala tej ugodnosti in sicer s tem, da je prvi njiju zveksal z lastnimi prispevki prvotno rento od 180 gl. na 260 gl., a drugi je zavaroval vdovo za letnih 100 gl. in sirote za 30 gl.

Poleg tega zavarovali smo vsacega čuvaja tudi za 200 gl., kateri bodo služili v donesek k pogrebnim troškom. —

Vsled tega zavarovanja narastli troški na premijah in drugih pristojbinah, ki smo jih v tem letu sprejeli na račun pogozdovalnega zaloga, znašajo skupaj gl. 97.90. —

O gozveno-policijskih prestopkih, ki so jih zasačili čuvaji in jih naznanili, nabralo se je 68 ovadeb, ki se razdelè tako-le:

- 13 radi protizakonitega sekanja drvi,
- 2 „ nedovoljene žetve trave,
- 27 „ „ paše,
- 4 „ požiganja gozda,
- 19 „ opuščenja pokončevanja žuželk,
- 1 „ poškodovanja svarilnih tablic,
- 1 „ nedovoljenega ptičjega lova.

Primeroma majhno število teh prestopkov priča nam, da se ljudstvo vendar zaveda velike važnosti pogozdovanja in varuje nasade.

VIII. Pogozdovalni kataster.

Ob začetku leta 1897. so bile v pogozdovalnem katastru na podlagi §. 5. zakona z dne 9. decembra 1883 (št. 13. dež. zak. iz leta 1884.) pravno-veljavno upisane naslednje površine:

Posestna vrsta	Površina v hektarjih
Občine	6915.7385
Gozdni erar	168.1395
Zasebniki	1918.3597
Pogozdovalna komisija	5.7864
Skupaj	8308.0241

	prenos	8308.0241
Tem površjam je prirastlo	1.9937	
in odpadlo	43.2066	
torej se kaže konec leta da je odpadlo		41.2129
ter ostalo končnega stanja		8266.8112
Ker se je pa pogozdilo že		2198.2370
ostaja pogozditi še površina		6068.5742

IX. Razne vesti.

Ker se je delokrog komisije razširil, namnožilo se je tudi delo kar se razvida iz tega, da smo v tem letu rešili 283 uradnih spisov.

Kakor v poprejšnjih letih, imela je komisija tudi v tem letu večkrat priliko, staviti predloge iz lastnega nagiba, pa tudi mnenja oddajati oblastvom o stvareh svojega delokroga.

Kar se tiče udov komisije, opomniti nam je, da po odhodu c. kr. okrajnega glavarja gospoda Andreja grofa Schaffgösch, ki je bil imenovan c. kr. tajnikom v ministerstvu notrajnih zadev, stopil je v komisijo njegov naslednik gospod c. kr. okrajni glavar dr. Peter Laharnar.

Delovanje komisije v letu 1897, oziroma od kar ta obstoji, kaže nam nastopni

Pregled

dohodkov in troškov, ki jih je imela komisija leta 1897. in pa v dobi, od kar obstoja, to je od leta 1884. do všteto 1897.

Red št.	P r e d m e t	v letu 1897		od kar obstoja komisija	
		gl.	kr.	gl.	kr.
	<i>Dohodki</i>				
1	državni donesek	12.350	—	124.150	—
2	deželni donesek	1.150	—	19.050	—
3	obresti naložene gotovine	34	29	1.441	90
4	razni dohodki	115	10	6.086	86
	skupaj	14.649	39	150.728	76
	<i>Troški</i>				
1	pridobitev in razdelitev zemljišč	—	—	1.813	00 ⁵
2	pogozdovanje	9.782	94	97.654	70 ⁵
3	braniki	706	59	7.324	88
4	vzdrževanje semenišč	1.979	25	21.037	20 ⁵
5	nakup priprav	—	59	22	61
6	gozdno nadzorstvo	1.813	52	15.016	14
7	pogozdovadni kataster	8	75	789	22
8	komisijski troški	92	67	1.282	75
9	pisarniške potrebščine	109	62	930	91 ⁵
10	nagrade	132	—	2.392	—
11	razni troški	218	84	1.724	29
	skupaj	14.844	77	149.987	72

V Gorici, v majniku 1898.

Predsednik :

France grof Coronini-Cronberg.

Računski sklepi

vsih zalogov oskrbovanih po deželnem odboru

za leto 1897

Računski sklep zaklada za ranjene

Redno štev.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračunsko pokritje		Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		večja		manjša	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :																
1	Aktivne obresti	.	.	1195	23	1195	23	1161	63	33	60						
2	Razni dohodki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
	b) Iz kreditne uprave :																
3	Vrnjene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
	c) Prehajalni :																
4	Prejeta predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
5	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
6	Skupaj	.	.	1195	23	1195	23	1161	63	33	60						
7	Pričetni ostanek v gotovini .	89	82 ₅	.	.	.	.	89	82 ₅								
8	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	188	45 ₅						
9	Vsota	.	.	.	.	.	.	1251	45 ₅								
10	Pričetna aktiva	89	82 ₅	.	.	.	.	.	.								
11	Končna " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	222	05 ₅						

Proračun ni bil potrjen

in bolne vojake za leto 1897.

Redno štev.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunsko potrebščina		Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		manjša		večja	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :																
1	Podpore :																
	a) stalne	20	.	960	.	980	.	944	.	36	.						
	b) premenljive	50	.	10	.	60	.	60	.	.	.						
2	Prispevek upravnim troškom	.	.	59	.	59	.	59	.	.	.						
3	Razni troški	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
	b) Iz kreditne uprave :																
4	Naložene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
	c) Prehajalni :																
5	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
6	Dana predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
7	Skupaj	70	.	1029	.	1099	.	1063	.	36	.						
8	Končni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	188	45 ₅								
9	Vsota	.	.	.	.	.	.	1251	45 ₅								
10	V primeri z aktivni	89	82 ₅	.	.	.	.	.	.	222	05 ₅						
11	kaže se aktivum pričetkom leta	19	82 ₅	.	.	.	.	.	.	186	05 ₅						
12	in koncem leta	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						

Proračun ni bil potrjen

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Računski sklep provincijalno-

Redno štev.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračuneno pokritje		Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		večja		manjša	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :																
1	Aktivne obresti	.	.	2144	10	2144	10	2089	50	54	60	Proračun ni bil potrjen					
	b) Iz kreditne uprave :																
2	Vrnjene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
	c) Prehajalni :																
3	Prejeta predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
4	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
5	Skupaj	.	.	2144	10	2144	10	2089	50	54	60						
6	Pričetni ostanek v gotovini .	114	65	.	.	.	.	114	65								
7	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	180	79						
8	Vsota	.	.	.	.	.	.	2204	15								
9	Pričetna aktiva	114	65														
10	Končna " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	235	39						

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

občinskega zaklada za leto 1897

Redno štev.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunena potrebščina		Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl.		manjša		večja	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :																
1	Občinam obresti	8	45 ₅	1710	01 ₅	1718	47	1710	01	8	46	Proračun ni bil potrjen					
2	Upravni troški deželnemu zalognu	.	.	107	.	107	.	107	.	.	.						
3	Razni troški	.	.	.	55	.	55	.	55	.	.						
	b) Iz kreditne uprave :																
4	Naložene glavnice	.	.	205	80	205	80	205	80	.	.						
	c) Prehajalni :																
5	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
6	Dana predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
7	Skupaj	8	45 ₅	2023	36 ₅	2031	82	2023	36	8	46						
8	Končni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	180	79								
9	Vsota	.	.	.	.	.	.	2204	15								
10	V primeri z aktivni	114	65	.	.	.	.	.	.	235	39						
11	kaže se aktivum pričetkom leta	106	19 ₅	.	.	.	.	.	.	226	93						
12	in koncem leta	.	.	.	.	.	.	.	.								

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Računski sklep zaklada za gozdorejo

Redno štev.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračuneno pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom				
		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.			večja		manjša		
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen					
	I. Zalog za gozdocrejo:																
1	Aktivne obresti	.	.	672	.	672	.	658	35	13	65						
2	Globe zarad gozdnih prestopkov	.	.	407	.	407	.	407	.	.	.						
3	Ptičje lovnine	.	.	34	11	34	11	34	11	.	.						
4	Globe zarad prestopkov vodnih pravic	.	.	25	.	25	.	25	.	.	.						
5	Pristojbina za lovske liste	.	.	3840	.	3840	.	3840	.	.	.						
6	Globe zarad lovskih prestopkov	.	.	15	.	15	.	15	.	.	.						
7	Razni dohodki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
	II. Zalog za ribarstvo:																
8	Aktivne obresti	.	.	2	10	2	10	2	10	.	.						
9	Globe zarad prestopkov ribarskega zakona	.	.	10	.	10	.	10	.	.	.						
10	Obresti glavnice	.	.	3	07	3	07	3	07	.	.						
11	Razni dohodki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
	b) Iz kreditne uprave:																
12	Vrnjene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
	c) Prehajalni:																
13	Prejeta predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
14	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
15	Skupaj	.	.	5008	28	5008	28	4994	63	13	65						
16	Pričetni ostanek v gotovini	179	60 ₅	.	.	.	.	179	60 ₅	.	.						
17	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	3112	16 ₅						
18	Vsota	.	.	.	.	.	.	5174	23 ₅	.	.						
19	Pričetna aktiva	179	60 ₅	.	.	.	.	.	.	.	.						
20	Končna " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	3125	81 ₅						

Proračun ni bil potrjen

in ribarstvo za leto 1897.

Redno štev.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proraču- njena potrebščina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom				
													manjša		večja		
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen					
	I. Zalog za gozdosrejo:																
1	Podpora komisiji za pogozdo- vanje Krasa	.	.	2000	.	2000	.	2000	.	.	.						
2	Razni troški	.	.	58	.	58	.	58	.	.	.						
	II. Zalog za ribarstvo:																
3	Prispevek deželnemu zalogu k opravnim troškom	.	.	1	.	1	.	1	.	.	.						
	b) Iz kreditne uprave :																
4	Naložene glavnice	.	.	3 07		3 07		3 07		.	.						
	c) Prehajalni :																
5	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
6	Dana predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
7	Skupaj	.	.	2062	07	2062	07	2062	07	.	.						
8	Končni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	3112	16 ₅	.	.						
9	Vsota	.	.	.	.	.	.	5174	23 ₅								
10	V primeri z aktivni	179	60 ₅	.	.	.	.	.	.	3125	81 ₅						
11	kaže se aktivum pričetkom leta	179	60 ₅	.	.	.	.	.	.								
12	in koncem leta	.	.	.	.	.	.	.	.	3125	81 ₅						

Proračun ni bil potrjen

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Računski sklep **gospinskega**

Redno št.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračuneno pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													večja		manjša	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Aktivne obresti	.	.	5729	85	5729	85	5673	15	56	70					
2	Dohodki posestva	.	.	489	74	489	74	489	74	.	.					
	b) Iz kreditne uprave :															
3	Vrnjene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	c) Prehajalni :															
4	Prejeta predplačila	.	.	623	50	623	50	623	50	.	.					
5	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
6	Skupaj	.	.	6843	09	6843	09	6786	39	56	70					
7	Pričetni ostanek v gotovini .	158	94 ₅	.	.	.	.	158	94 ₅	.	.					
8	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	218	07 ₅					
9	Vsota	.	.	.	.	.	.	6945	33 ₅							
10	Pričetna aktiva	158	94 ₅	.	.	.	.	.	.	.	.					
11	Končna " " " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	274	77 ₅					

zaklada za leto 1897

Redno št.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunena potrebščina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													manjša		večja	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Prebende	51	47 ₅	6174	.	6225	47 ₅	5916	75	308	72 ₅					
2	Razni troški	.	.	780	.	780	.	780	.	.	.					
	b) Iz kreditne uprave :															
3	Naložene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	c) Prehajalni :															
4	Vrnjena predplačila	179	21	623	50	802	71	802	71	.	.					
5	Dana predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
6	Skupaj	230	68 ₅	6805	30	7035	98 ₅	6727	26	308	72 ₅					
7	Končni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	218	07 ₅							
8	Vsota	.	.	.	.	.	.	6945	33 ₅							
9	V primeri z aktivni	158	94 ₅	.	.	.	.	.	.	274	77 ₅					
10	kaže se pasivum pričetkom leta	71	74	.	.	.	.	.	.	33	95					
11	in koncem leta	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Računski sklep **Werdenberskega**

Redno štev.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proraču- njeno pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													večja		manjša	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.		gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Aktivne obresti	.	.	3624	60	3624	60	3238	20	386	40					
2	Razni dohodki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	b) Iz kreditne uprave :															
3	Vrnjene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	c) Prehajalni :															
4	Prejeta predplačila	.	.	418	32	418	32	418	32	.	.					
5	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
6	Skupaj	.	.	4042	92	4042	92	3656	52	386	40					
7	Pričetni ostanek v gotovini .	11	40	.	.	.	.	11	40	.	.					
8	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
9	Vsota	.	.	.	.	.	.	3667	92	.	.					
10	Pričetna aktiva	11	40	.	.	.	.	.	.	.	.					
11	Končna " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	386	40					

štipendijskega zaklada za leto 1897.

Redno štev.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proraču- njena potrebščina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													manjša		večja	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.		gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Ustanove	150	.	3600	.	3750	.	3600	.	150	.					
2	Razni troški	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	b) Iz kreditne uprave :															
3	Naložene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	c) Prehajalni :															
4	Vrnjena predplačila	67	92	418	32	486	24	67	92	418	32					
5	Dana predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
6	Skupaj	217	92	4018	32	4236	24	3667	92	568	32					
7	Končni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
8	Vsota	.	.	.	.	.	.	3667	92	.	.					
9	V primeri z aktivni	11	40	.	.	.	.	.	.	386	40					
10	kaže se pasivum pričetkom leta	206	52	.	.	.	.	.	.	.	.					
11	in koncem leta	.	.	.	.	.	.	.	.	181	92					

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Računski sklep štipendijskega

Redno štev.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračunjeno pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													večja		manjša	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Aktivne obresti	.	.	2898	.	2898	.	2525	25	372	75					
	b) Iz kreditne uprave :															
2	Vrnjene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	c) Prehajalni :															
3	Prejeta predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
4	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
5	Skupaj	.	.	2898	.	2898	.	2525	25	372	75					
6	Pričetni ostanek v gotovini .	913	94	.	.	.	.	913	94							
7	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	81	90					
8	Vsota	.	.	.	.	.	.	3439	19							
9	Pričetna aktiva	913	94	.	.	.	.	.	.							
10	Končna " " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	454	65					

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

zaklada za leto 1897.

Redno štev.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proraču- njena potrebščina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													manjša		večja	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Ustanove in štipendije . . .	834	20	2402	.	3236	20	2174	90	1061	30					
2	Upravni troški deželnemu za- logu	.	.	146	.	146	.	146	.	.	.					
3	Razni troški	.	.	889	.	889	.	889	.	.	.					
	b) Iz kreditne uprave :															
4	Naložene glavnice	.	.	1027	50	1027	50	1027	50	.	.					
	c) Prehajalni :															
5	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
6	Dana predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
7	Skupaj	834	20	3584	39	4418	59	3357	29	1061	30					
8	Končni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	81	90							
9	Vsota	.	.	.	.	.	.	3439	19							
10	V primeri z aktivni	913	94	.	.	.	.	.	.	454	65					
11	kaže se aktivum pričetkom leta	79	74	.	.	.	.	.	.			606 65				
12	in koncem leta pasivum . .	.	.	.	.	.	.	.	.							

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Računski sklep glavnega zaklada

Redno štev.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračuneno pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom				
													večja		manjša		
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	gl.	kr.	gl.	kr.	
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen					
1	Aktivne obresti :																
	a) zalogovih obveznic . . .	.	.	17595	90	17595	90	16449	30	1146	60						
	b) obveznic bilših bratovščin . .	.	.	6495	30	6495	30	6495	30	.	.						
	c) glavnice nalož. pri zasebnikih	533	86	602	21	1136	07	731	24	404	83						
	d) od kupnin	14	24 ₅	40	49	54	73 ₅	40	31 ₅	14	42						
2	Dohodki posestva	.	.	36	25	36	25	19	.	17	25						
3	Razni dohodki :																
	a) redni	.	.	5	01	5	01	5	01	.	.						
	b) zamudne obresti	.	.	15	07 ₅	15	07 ₅	15	07 ₅	.	.						
	b) Iz kreditne uprave :																
4	Vrnjene glavnice	.	.	2221	69	2221	69	2221	69	.	.						
	c) Prehajalni :																
5	Prejeta predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
6	Vrnjena predplačila	184	49 ₅	4	40	188	89 ₅	12	.	176	89 ₅						
7	Skupaj	732	60	27016	32 ₅	27748	92 ₅	25988	93	1759	99 ₅						
8	Pričetni ostanek v gotovini .	1348	49 ₅	.	.	.	.	1348	49 ₅	.	.						
9	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	498	42 ₅						
10	Vsota	.	.	.	.	.	.	27337	42 ₅	.	.						
11	Pričetna aktiva	2081	09 ₅	.	.	.	.	.	.	.	.						
12	Končna " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	2258	42						

Proračun ni bil potrjen

za uboge za leto 1897

Redno štev.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunjena potrebščina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom				
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.		manjša		večja		
												gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen					
1	Obresti :																
	a) ustanov	174	23 ₅	13852	37 ₅	14026	61	13814	69	211	92						
	b) bilših bratovščin	53	84 ₅	6170	29	6224	13 ₅	6074	83	149	30 ₅						
2	Prispevki :																
	a) deželni gluhonemici . . .	735	.	735	.	1470	.	1470	.	.	.						
	b) upravni troški	.	.	1244	.	12	4	1244	.	.	.						
	c) za pelagroze	.	.	374	75	374	75	374	75	.	.						
3	Vzdrževanje poslopij	.	.	23	03	23	03	23	03	.	.						
4	Javni davki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
5	Razni troški	.	.	36	75	36	75	36	75	.	.						
	b) Iz kreditne uprave :																
6	Naložene glavnice	.	.	3796	55	3796	55	3796	55	.	.						
	c) Prehajalni :																
7	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
8	Dana predplačila	.	.	4	40	4	40	4	40	.	.						
9	Skupaj	963	08	26237	14 ₅	27200	22 ₅	26839	.	361	22 ₅						
10	Končni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	498	42 ₅								
11	Vsota	.	.	.	.	.	.	27337	42 ₅								
12	V primeri z aktivni	2081	09 ₅	.	.	.	.	.	.	2258	42						
13	kaže se aktivum pričetkom leta	1118	01 ₅	.	.	.	.	.	.								
14	in koncem leta	.	.	.	.	.	.	.	.	1897	19 ₅						

Proračun ni bil potrjen

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Računski sklep normalno-solškega

Redno štev.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračunsko pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													večja		manjša	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.		gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Aktivne obresti	.	.	4704	.	4704	.	4672	50	31	50					
2	Državna podpora	.	.	3231	.	3231	.	3231	.	.	.					
3	Volila in darila	.	.	210	.	210	.	210	.	.	.					
	b) Iz kreditne uprave :															
4	Vrnjene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	c) Prehajalni :															
5	Prejeta predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
6	Vrnjena predplačila	.	.	4965	04	4965	04	4965	04	.	.					
7	Skupaj	.	.	12902	14	12902	14	12870	64	31	50					
8	Pričetni ostanek v gotovini	177	77 ₅	.	.	.	.	177	77 ₅	.	.	Proračun ni bil potrjen				
9	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	606	33 ₅					
10	Vsota	.	.	.	.	.	.	13048	41 ₅	.	.					
11	Pričetna aktiva	177	77 ₅	.	.	.	.	.	.	.	.					
12	Končna " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	637	83 ₅					

zaklada za leto 1897.

Redno štev.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunjena potrebščina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													manjša		večja	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Doneski okrajnim šolskim zalogom	.	.	3452	09	3452	09	3452	09	.	.					
2	Pokojsine učit. udovam	26	25	105	.	131	25	131	25	.	.					
3	Službene doklade	.	.	535	.	535	.	285	.	250	.					
4	Razni troški	.	.	12	45	12	45	12	45	.	.					
	b) Iz kreditne uprave :															
5	Naložene glavnice	.	.	3596	25	3596	25	3596	25	.	.					
	c) Prehajalni :															
6	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
7	Dana predplačila	.	.	4965	04	4965	04	4965	04	.	.					
8	Skupaj	26	25	13665	83	12692	08	12442	08	250	.					
9	Končni ostanek v gotovini	.	.	.	.	.	.	606	33 ₅	.	.					
10	Vsota	.	.	.	.	.	.	13048	41 ₅	.	.					
11	V primeri z aktivni	177	77 ₅	.	.	.	.	.	.	637	83 ₅					
12	kaže se aktivum pričetkom leta	151	52 ₅	.	.	.	.	.	.	.	.					
13	in koncem leta	.	.	.	.	.	.	.	.	387	83 ₅					

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Računski sklep deželne

Redno štev.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proraču- njen pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													večja		manjša	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Aktivne obresti	39	90	919	80	959	70	871	50	88	20					
2	Dohodki posestva	8	.	154	58	162	58	162	58	.	.					
3	Prodaja živine	111	66	176	56	288	22	288	22	.	.					
4	Dohodki od živine	5	83	201	.	7	84	7	84	.	.					
5	Volila in darila	25	.	.	.	25	.	.	.	25	.					
6	Doneski	885	.	12005	07 ₅	12890	07 ₅	12603	27 ₅	283	80					
	b) Iz kreditne uprave :															
7	Vrnjene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	c) Prehajalni :															
8	Prejeta predplačila	1089	24	3600	.	4689	24	4689	24	.	.					
9	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
10	Skupaj	2164	63	16859	94 ₅	19024	57 ₅	18624	57 ₅	400	.					
11	Pričetni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
12	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
13	Vsota	.	.	.	.	.	.	18624	57 ₅							
14	Pričetna aktiva	2164	63	.	.	.	.	.	.	.	.					
15	Končna " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	400	.					

gluhonemice za leto 1897

Redno štev.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunska potrebsčina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													manjša		večja	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Za živež gojencev	50	.	4464	64 ₅	4514	64 ₅	4462	14 ₅	52	50					
2	Obleka, postelja itd.	268	29	1180	80	1449	09	1449	09	.	.					
3	Obutev	186	10	452	53	638	63	638	63	.	.					
4	Razne potrebščine	222	87	681	11	903	98	903	98	.	.					
5	Plače in mezde	537	50	5645	.	6182	50	5835	.	347	50					
6	Upravni troški posestva . . .	16	50	186	75	203	25	203	25	.	.					
7	Davki	.	.	26	54	26	54	26	54	.	.					
8	Nakup živine	126	.	161	.	287	.	287	.	.	.					
9	Reja živine	137	99	503	68	641	67	641	67	.	.					
10	Pohištvo	11	50	29	22	40	72	40	72	.	.					
11	Vzdrževanje in snajenje poslopja	57	29	282	82	340	11	340	11	.	.					
12	Izredni troški	.	.	16	.	16	.	16	.	.	.					
13	Razni troški	.	90	179	54	180	44	180	44	.	.					
	b) Iz kreditne uprave :															
14	Naložene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	c) Prehajalni :															
15	Vrnjena predplačila	.	.	3600	.	3600	.	3600	.	.	.					
16	Dana predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
17	Skupaj	1614	94	17409	63 ₅	19024	57 ₅	18624	57 ₅	400	.					
18	Končni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
19	Vsota	.	.	.	.	.	.	18624	57 ₅							
20	V primeri z aktivni	2164	63	.	.	.	.	.	.	400	.					
21	kaže se aktivum pričetkom leta	549	69	.	.	.	.	.	.	.	.					
22	in koncem leta	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Računski sklep zemljiščno-odveznega zaklada

Redn. št.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračuneno pokritje		Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl.		večja		manjša	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.		gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :																
1	Vplačila obvezancev :																
	po starem načinu { glavnice	254	77	.	.	254	77	78	82	175	95						
	dohodki	686	07 ₅	13	93 ₅	700	01	105	46	594	55						
	po novem načinu { glavnice	773	93 ₅	.	.	773	93 ₅	221	16	552	77 ₅						
	obresti	252	36 ₅	.	.	252	36 ₅	56	22	196	14 ₅						
2	Prispevki dežele :																
	na glavnica	13082	74 ₅	.	.	13082	74 ₅	.	.	13082	74 ₅						
	na obrestih	742	78	8	44	751	22	344	54	406	68						
3	Razni dohodki	385	75 ₅	.	.	385	75 ₅	.	.	385	75 ₅						
	b) Iz kreditne uprave :																
4	Vrnjene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
	c) Prehajalni :																
5	Prejeta predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
6	Vrnjena predplačila	596	40 ₅	14	75	611	15 ₅	83	06	528	09 ₅						
7	Skupaj	16774	83	37	12 ₅	16811	95 ₅	889	26	15922	69 ₅						
8	Pričetni ostanek v gotovini	789	63 ₅	.	.	.	.	789	63 ₅	.	.						
9	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	412	85 ₅						
10	Vsota	.	.	.	.	.	.	1678	89 ₅	.	.						
11	Pričetna aktiva	17564	46 ₅	.	.	.	.	.	.	.	.						
12	Končna " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	16335	55						

poknežene grofovine Goriške in Gradiške za leto 1897

Redn. št.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunena potrebščina		Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl.		manjša		večja	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.		gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :																
1	Plačane glavnice vsled izsrečkanja obveznic	367	50	.	.	367	50	.	.	367	50						
2	Premije za izsrečkane obveznice	18	37 ₅	.	.	18	37 ₅	.	.	18	37 ₅						
3	5% obresti obveznic	7	89	.	.	7	89	.	.	7	89						
4	Upravni troški	55	.	.	.	55	.	55	.	.	.						
5	Razni troški	.	.	2	56	2	56	2	56	.	.						
	b) Iz kreditne uprave :																
6	Naložene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
	c) Prehajalni :																
7	Vrnjena predplačila	17131	71	.	.	17131	71	1193	73	15937	98						
8	Dana predplačila	.	.	14	75	14	75	14	75	.	.						
9	Skupaj	17580	47 ₅	17	31	17597	78 ₅	1266	04	16331	74 ₅						
10	Končni ostanek v gotovini	.	.	.	.	.	.	412	85 ₅	.	.						
11	Vsota	.	.	.	.	.	.	1678	89 ₅	.	.						
12	V primeri z aktivni	17564	46 ₅	.	.	.	.	.	.	16335	55						
13	kaže se pasivum pričetkom leta	16	01	.	.	.	.	.	.	.	.						
14	in aktivum koncem leta	.	.	.	.	.	.	.	.	3	80 ₅						

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1 aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Računski sklep Pokojninskega zaklada za učiteljsko osebje ljudskih

Redno štev.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračuneno pokritje		Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
														večja		manjša	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :																
1	Doneski od zapuščin	1179	47	8103	49	9282	96	7656	57 ₅	1626	38 ₅	7700	.	403	49	.	.
2	10 in 2 ⁰ / ₀ tni pokojninski odtegljeji	.	.	4396	86	4396	86	4396	86	.	.	3200	73 ₅	1196	12 ₅	.	.
3	Šolske globe	.	.	781	.	781	.	781	.	.	.	548	64	232	36	.	.
4	Preostanek gospodarjenja z zalogo šolskih knjig	.	.	454	.	454	.	454	.	.	.	1101	66	.	.	647	66
5	Vmesnina	473	32	1030	86	1504	18	1504	18	.	.	544	41	486	45	.	.
6	Razni dohodki	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
7	Doneski deželnega zaklada	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.	500	.	.	.	.	.
	b) Prehajalni :																
8	Prejeta predplačila	.	.	1642	12	1642	12	1642	12	.	.	.	.	.	.	.	.
9	Skupaj	1652	79	16908	33	18561	12	16934	73 ₅	1626	38 ₅	13595	44 ₅	2318	42 ₅	647	66
10	Pričetni ostanek v gotovini	872	79 ₅	.	.	.	.	872	79 ₅								
11	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	844	88 ₅						
12	Vsota	.	.	.	.	.	.	17807	53								
13	Pričetna aktiva	2525	58 ₅	.	.	.	.	.	.								
14	Končna " " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	2471	27						

Št. 363/98

Potrdil v seji z dne 28. maja 1898.

C. kr. deželni šolski svet

v Trstu 3. junija 1898

GOESS mp.

šol poknežene grofovine Goriške in Gradiške za leto 1897.

Redno štev.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunjena potrebščina		Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	manjša		večja	
														gl.	kr.	gl.	kr.
a) Dejanski :																	
1	Pokojnine učiteljev	.	.	6813	32	6813	32	6746	59	66	73	6717	49	.	.	95	83
2	Pokojnine učiteljic	23	53	2653	54 ₅	2677	07 ₅	2643	61	33	46 ₅	2346	33	.	.	307	21 ₅
3	Pokojnine učiteljskih udov	85	89	3917	89	4003	78	3851	20 ₅	152	57 ₅	3591	64	.	.	326	25
4	Odpravnine in pogrebne	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	100	.	100	.	.	.
5	Miloščine in vzgojnine	92	59	1428	23	1520	82	1492	45	28	37	1287	98 ₅	.	.	140	24 ₅
6	Razni troški	20	83	286	92 ₅	307	75 ₅	307	75 ₅	.	.	100	.	.	.	186	92 ₅
7	Upravni troški	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
b) Prehajalni :																	
8	Vrnjena predplačila	3779	30 ₅	1642	12	5421	42 ₅	1921	03 ₅	3500	39						
10	Skupaj	4002	14 ₅	16742	03	20744	17 ₅	16962	64 ₅	3781	53	14143	44 ₅	100	.	1056	46 ₅
11	Končni ostanek v gotovini	.	.	.	.	.	.	844	88 ₅								
12	Vsota	.	.	.	.	.	.	17807	53								
13	V primeri z aktivni	2525	58 ₅	.	.	.	.	.	.	2471	27						
14	kaže se pasivum pričetkom leta	1476	56	.	.	.	.	.	.	1310	26						
15	in koncem leta	.	.	.	.	.	.	.	.								

Deželno knjigovodstvo

v Gorici 1. aprila 1898.

Deželni knjigovodja

KAUČIČ.

Pro- „pokojninskega zaloga“ za učiteljsko osebje ljudskih šol

Naslov	D o h o d k i	Dejanski izid		Potrjeni		Nasvet de-		Sklep c. kr.	
		za leto		proračun za		želnega knji-		deželnega šols.	
		1896		leto 1897		govodstva		sveta	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
I	Aktivne obresti	.	.	.	.	.	.	.	.
II	Doneski od zapuščin	7561	37 ₅	7700	.	8587	81	.	.
III	10 in 2 ⁰ / ₁₀ tni pokojninski odtegljeji	3289	69	3200	73 ₅	3507	.	.	.
IV	Šolske globe	526	50	548	64	498	55	.	.
V	Preostanek gospodarjenja z zalogo šolskih knjig . .	1075	.	1101	66	924	33	.	.
VI	Vmesnina	665	39	544	41	702	15	.	.
VII	Razni dohodki	.	43 ₅	.	.	.	.	.	.
VIII	Prejeta predplačila	1985	86	.	.	.	.	.	.
IX	Doneski deželnega zaklada	500	.	500	.	2000	.	.	.
X	Volila in darila	.	.	.	.	.	.	.	.
	Vsota dohodkov	15604	25	13595	44 ₅	16219	84	.	.

N. 1323/97

Potrdil!

C. kr. deželni šolski svet

v Trstu, 8. februarja 1898

L. S.)

GOESS mp.

račun

poknežene grofovine Goriške in Gradiške za leto 1898.

Naslov	T r o š k i	Dejanski izid		Potrjeni		Nasvet de-		Sklep c. kr.	
		za leto		proračun za		želnega knji-		deželnega šols.	
		1896		leto 1897		govodstva		sveta	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
I	Pokojnine učiteljev	6702	23	6717	49	7467	49	.	.
II	Pokojnine učiteljic	2014	29 ₅	2346	33	3213	66	.	.
III	Pokojnine učiteljskih udov	3304	33 ₅	3591	64	3974	97	.	.
IV	Odpravnine in pogrebščine	.	.	100	.	100	.	.	.
V	Miloščine in vzgojnine	1337	24	1287	98 ₅	1306	72	.	.
VI	Upravni troški	.	.	.	.	.	.	.	.
VII	Razni troški	261	02	100	.	157	.	.	.
VIII	Vrnjena predplačila	1985	86	.	.	.	.	.	.
	Vsota troškov	15604	98	14143	44 ₅	16219	84	.	.

Deželno knjigovodstvo

v Gorici 29. decembra 1897.

Deželni knjigovodja

KAUČIČ.

Računski sklep **raznih**

Redno štev.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračuneno pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													večja		manjša	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.		gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Aktivne obresti	.	.	184	80	184	80	184	80	.	180					
2	Globe občinskih upravnikov .	.	.	295	.	295	.	115	.	.	180					
	b) Iz kreditne uprave :															
3	Vrnjene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	c) Prehajalni :															
4	Prejeta predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
5	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
6	Skupaj	.	.	479	80	479	80	299	80	180	.					
7	Pričetni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
8	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	123	39 ₅					
9	Vsota	.	.	.	.	.	.	299	80	.	.					
10	Pričetna aktiva	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
11	Končna " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	303	39 ₅					

malih zakladov za leto 1897.

Redno štev.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proraču- njena potrebščina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													manjša		večja	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.		gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Upravni troški	.	.	10	.	10	.	10	.	.	.					
2	Razni troški	.	.	1	87	1	87	1	87	.	.					
	b) Iz kreditne uprave :															
3	Naložene glavnice	.	.	154	90	154	90	154	90	.	.					
	c) Prehajalni :															
4	Vrnjena predplačila	9	63 ₅	.	.	9	63 ₅	9	63 ₅	.	.					
5	Dana predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
6	Skupaj	9	63 ₅	166	77	176	40 ₅	176	40 ₅	.	.					
7	Končni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	123	39 ₅	.	.					
8	Vsota	.	.	.	.	.	.	299	80	.	.					
9	V primeri z aktivni	.	.	.	.	.	.	.	.	303	39 ₅					
10	kaže se pasivum pričetkom leta	9	63 ₅	.	.	.	.	.	.	303	39 ₅					
11	in koncem leta aktivum . .	.	.	.	.	.	.	.	.	303	39 ₅					

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Računski sklep ustanove „N. E. Franca grofa Coronini-Cronberg“

Redno štev.	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračuneno pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom				
													večja		manjša		
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen					
1	Aktivne obresti	.	.	766	50	766	50	766	50	.	.						
2	Volila	.	.	2000	.	2000	.	2000	.	.	.						
	b) Iz kreditne uprave :																
3	Naložene glavnice	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
	b) Prehajalni :																
4	Prejeta predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
5	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
6	Skupaj	.	.	2766	50	2766	50	2766	50	.	.						
7	Pričetni ostanek v gotovini	17	76	.	.	.	.	17	76	.	.						
8	Končni " " "	.	.	.	.	.	.	.	.	204	32						
9	Vsota	.	.	.	.	.	.	2784	26								
10	Pričetna aktiva	17	76	.	.	.	.	.	.	204	32						
11	Končna " " "	.	.	.	.	.	.	.	.								

za dela nezmožne rokodelce za leto 1897.

Redno štev.	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunska potreščina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													manjša		večja	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
1	Podpore	.	.	600	.	600	.	590	.	10	.					
2	Upravni troški	.	.	37	.	37	.	37	.	.	.					
3	Razni troški	.	.	9	64	9	64	9	64	.	.					
	b) Iz kreditne uprave :															
4	Naložene glavnice	.	.	1943	30	1943	30	1943	30							
	c) Prehajalni :															
5	Vrnjena predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.							
6	Dana predplačila	.	.	.	.	.	.	.	.							
7	Skupaj	.	.	2589	94	2589	94	2579	94	10	.					
8	Končni ostanek v gotovini .	.	.	.	.	.	.	204	32							
9	Vsota	.	.	.	.	.	.	2784	26							
10	V primeri z aktivni	17	76	.	.	.	.	.	.	204	32					
11	kaže se aktivum pričetkom leta	17	76	.	.	.	.	.	.							
12	in koncem leta	.	.	.	.	.	.	.	.	194	32					

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Posnetek

iz računa za depozite in tuj denar za leto 1897.

	v gotovini		v obveznicah		Opombe
	gl.	kr.	gl.	kr.	
Ostanek iz prejšnjega leta	909	99	9600	.	
Od 1. januarja do 31. decembra 1897 je došlo :					
a) na depozitih	30782	96 ₅	6050	.	
b) na dohodninskem davku za c. kr. erar	587	99	.	.	
c) na pokojninah ki se imajo izplačati za druge dežele	189	58	.	.	
Skupaj	32470	52 ₅	15650	.	
Od 1. januarja do 31. decembra 1897 se je izdalo :					
a) na depozitih	30469	80 ₅	10050	.	
b) na dohodninskem davku c. kr. erarju	701	79	.	.	
c) na pokojninah za druge dežele	189	58	.	.	
Skupaj	31361	17 ₅	10050	.	
BILANCA:					
Dohodki	32470	52 ₅	15650	.	
Troški	31361	17 ₅	10050	.	
končni ostanek, kateri se je prenesel v naslednje leto	1109	35	5600	.	

Deželno knjigovodstvo

v Gorici 1. aprila 1898.

Deželni knjigovodja

KAUČIČ.

Računski sklep

DEŽELNEGA ZALOGA

za leto 1897



Poglavje	Člen	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračuneno pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
														večja		manjša	
			gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	gl.	kr.	gl.	kr.
I.	a) Dejanski :												Proračun ni bil potrjen				
	Dohodki od privatno-pravnega deželnega premoženja :																
	1	Obresti obveznic . . .	.	.	9901	50	9901	50	9889	95	11	55					
	2	Obresti občin na predplačah	.	.	2104	96 ₅	2104	96 ₅	2104	96 ₅	.	.					
	3	Najemščine	.	.	2940	.	2940	.	2940	.	.	.					
II.	Javni dohodki :												Proračun ni bil potrjen				
	1	Od občin na bolniških troških	66592	03	74751	61	141343	64	67533	75	73809	89					
	2	Obresti deželnega posojila vodne zadruge Tržiške rovani . . .	.	.	9560	.	9560	.	9560	.	.	.					
	3	Od cestnih odborov na povračilu predplač	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
	4	Od občin na povračilu raznih predplač	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
III.	Drugi dohodki :												Proračun ni bil potrjen				
	1	Vrnjeni troški :															
	a)	za norišnice, porodišnice, kaznjence itd.	485	10 ₅	45	76	530	86 ₅	105	76	425	10 ₅					
	b)	od občin na komisijskih troških . . .	254	28	155	76	410	04	92	61	317	43					
	odnos		67881	94 ₅	111674	62	179556	56 ₅	104769	66 ₅	74786	90					

Proračun ni bil potrjen

Poglavje	Člen	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračuneno pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
														večja		manjša	
			gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	gl.	kr.	gl.	kr.
IV.		prinos	67881	94 ₅	111674	62	179556	56 ₅	104769	66 ₅	74786	90	Proračun ni bil potrjen				
	2	Od prodaje tiskovin . . .	.	.	169	40	169	40	169	40	.	.					
	3	Razni dokodki	.	.	8	93 ₅	8	93 ₅	8	93 ₅	.	.					
	Doklade in davščine :																
	1	doklade na izravne davke	9384	67 ₅	77027	94	86412	61 ₅	75184	82	11227	79 ₅					
	2	doklade na užitnino vina, mošta in mesa .	2743	04 ₅	38308	40	41051	44 ₅	40150	40	901	04 ₅					
	3	davščina od na drobno potočenega piva . . .	.	.	4400	.	4400	.	4400	.	.	.					
	4	davščina od žganjin . . .	.	.	20600	.	20600	.	20600	.	.	.					
	Vsi dejanski dohodki .		80009	66 ₅	252189	29 ₅	332198	96	245283	22	86915	74					
	b) Prehajalni :																
	Prejete predplače :																
	a) od denarnih zavodov . . .		.	.	17000	.	17000	.	17000	.	.	.					
	b) Druge prejete predplače		.	.	141	36	141	36	141	36	.	.					
	Vrnjene predplače . . .		27554	49	4478	63	32033	12	8590	60 ₅	23442	51 ₅					
	Od vodne zadruge za namakanje Tržiške ravani		382400	.	.	.	382400	.	.	.	382400	.					
Vsi dohodki		489964	15 ₅	273809	28 ₅	763773	44	271015	18 ₅	492758	25 ₅						
Pričetni ostanek v gotovini		.	.	.	.	.	.	829	33 ₅								
Vsota		.	.	.	.	.	.	271844	52								

Proračun ni bil potrjen

Poglavje	Člen	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunjena potrebsčina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
														manjša		večja	
			gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.
I.		a) Dejanski :															
		Troški za deželni zbor :															
	1	Dnine in potnine gosp. poslancem	.	.	385 84	385 84	385 84	.	.								
	2	Za hitropisca	.	.	120 .	120 .	120 .	.	.								
	3	Svečava deželne dvorane	.	.				.	.								
	4	Tiskovni troški	.	.	796 88	796 88	796 88	.	.								
	5	Razni troški	.	.	29 .	29 .	29 .	.	.								
II.		Upravni troški :															
	1	Pristojbine udom dežel. odbora	200 .		6800 .	7000 .	6600 .	400 .									
	2	Deželna pisarnica	.	.	6177 40	6177 40	6177 40	.	.								
	3	Deželno knjigovodstvo	.	.	6984 47	6984 47	6984 47	.	.								
	4	Deželna blagajna	.	.	1952 .	1952 .	1952 .	.	.								
	5	Pisarnične in druge potrebsčine dež. uradov	.	.	1775 82 ₅	1775 82 ₅	1775 82 ₅	.	.								
	6	Izdaja dež. postav (dež. zak. in ukaz)	.	.	488 56	488 56	304 53	184 03									
	7	Nagrade in podpore dež. uradnikom	.	.	1580 .	1580 .	1280 .	300 .									
	8	Pokojnine	.	.	350 .	350 .	350 .	.	.								
	9	Olgojnine in konkretne pokojnine	17 50		210 .	227 50	227 50	.	.								
III.		Troški privatno-pravnega premoženja :															
	1	Čuvaju deželnega poslopja	.	.	398 .	398 .	398 .	.	.								
	2	Udrževanje deželnih poslopij	32 .		1983 31	2015 31	1983 31	32 .									
	3	Javni davki	.	.	90 98 ₅	90 98 ₅	90 98 ₅	.	.								
IV.		Troški za kmetijstvo in obrtnijo :															
	1	Podpora c. kr. kmetijski družbi	.	.	1170 .	1170 .	1170 .	.	.								
		odnos	249 50		31292 27	31541 77	30625 74	916 03									

Proračun ni bil potrjen

Poglavje	Člen	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunjena potrebsčina		Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
			gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl. kr.		gl.		manjša		večja	
		prenos	249 50		31292 27	31541 77	30625 74	916 03										
	2	Darila za uničenje roparskih zveri	.	.	.	.	.	.	.		.	.						
	3	Doneska za obrtnijski izobraževalni šoli v Gorici	.	.	2000 .	2000 .	2000 .	.	.		.	.						
	4	Štipendije učencem obrtnih zavodov	.	.	200 .	200 .	200 .	.	.		.	.						
	5	Troški za uničenje trtne uši	.	.	.	.	.	.	.		.	.						
	6	Obrtnim šolam v Foljani, Žagi, Renčah in Nabrežini	.	.	900 .	900 .	700 .	200 .			.	.						
V.		Troški za javno varstvo :																
	1	Za nastanitev žandarmerije	.	.	7147 49	7147 49	7147 49	.	.		.	.						
	2	Za vojaško in žandarsko vožnjo	.	.	811 99 ₅	811 99 ₅	811 99 ₅	.	.		.	.						
	3	Potirni troški	274 91 ₅		7448 53	7723 44 ₅	7273 56 ₅	449 88			.	.						
	4	Oskrbovanje pokorilcev v prisilnih delalnicah	.	.	3470 17	3470 17	3470 17	.	.		.	.						
	5	Za prevažanje obsojencev	.	.	.	.	.	.	.		.	.						
	6	Donesek mestni požarni brambi v Gorici	.	.	100 .	100 .	100 .	.	.		.	.						
VI.		Troški za zdravstvo :																
	1	Miloščine	.	.	120 .	120 .	120 .	.	.		.	.						
	2	Za cepljenje koz	.	.	3615 34	3615 34	3615 34	.	.		.	.						
	3	Potnine in dneve deželnemu zdravstvenemu svetniku	.	.	23 20	23 20	23 20	.	.		.	.						
	4	Troški v zabranitev uvaževanja živinske kuge	.	.	.	.	.	.	.		.	.						
	5	Podpore za vodne naprave	.	.	.	.	.	.	.		.	.						
		odnos	524 41 ₅		57128 99 ₅	57653 41	56087 50	1565 91										

Proračun ni bil potrjen

Poglavje	Člen	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunjena potrebsčina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
														manjša		večja	
			gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.
		prinos	524	41 ₅	57128	99 ₅	57653	41	56087	50	1565	91					
VII.		Dobrodelne naprave :															
	1	Za prehranjenje blaznih	.	.	36925	48	36925	48	36817	48	108	.					
	2	Za porodišnice . . .	221	72	1016	81 ₅	1238	53 ₅	1089	49 ₅	14	04					
	3	Za prehranjenje najden- cev	110	.	938	78	1048	78	948	78	100	.					
	4	Za deželno gluho-nemico	.	.	3495	77 ₅	3495	77 ₅	3495	77 ₅	.	.					
	5	Za prehranjenje bolni- kov :															
		a) na račun dežele . .	.	.	154	36	154	36	154	36	.	.					
		b) na račun občin . .	.	.	74751	61	74751	61	72104	17	2647	44					
		c) letni donesek ver- skemu zalogu . . .	.	.	185	76	185	76	185	76	.	.					
	6	Letni donesek za morsko kopelj v Gradežu . .	.	.	200	.	200	.	200	.	.	.					
VIII.		Troški za uk in omiko :															
	1	Donesek Goriškemu mu- nicipiju za c. kr. realko	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.					
	2	Troški za deželno kme- tijsko šolo :															
		a) Plače in stanovnine:															
		1. laški oddelek . .	.	.	3139	96	3139	96	3066	63	73	33					
		2. slovenski oddelek	.	.	2799	96	2799	96	2739	96	60	.					
		b) Pokojnine	.	.	1176	67	1176	67	1176	67	.	.					
		c) Odgojnine	.	.	152	.	152	.	152	.	.	.					
		d) Štipendij učencem:															
		1. laški oddelek . .	.	.	792	25	792	25	725	69	66	56					
		2. slovenski oddelek .	.	.	799	68	799	68	791	35	8	33					
		e) Troški za šolo :															
		1. laški oddelek . .	.	.	859	59	859	59	609	59	250	.					
		2. slovenski oddelek .	.	.	758	53	758	53	758	53	.	.					
		odnos	856	13 ₅	185776	21 ₅	186632	35	181603	74	5028	61					

Poglavje	Člen	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunjena potrebsčina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom				
														manjša		večja		
			gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	gl.	kr.	gl.	kr.	
IX.		prenos	856	13 ₅	185776	21 ₅	186632	35	181603	74	5028	61	Proračun ni bil potrjen					
		f) Za vzdrževanje in oskrbovanje kmetij :																
		1. laški oddelek . .	.	.	3610	54	3610	54	3610	54	.	.						
		2. slovenski oddelek .	.	.	3071	41	3071	41	3071	41	.	.						
		g) Javni davki . . .	.	.	363	44	363	44	363	44	.	.						
		h) Razni in izredni :																
		1. laški oddelek . .	17	50	398	27	415	77	398	27	17	50						
		2. slovenski oddelek .	17	50	353	50	371	.	353	50	17	50						
	3	Goriškemu municipiju za glasbeno šolo . .	.	.	525	.	525	.	525	.	.	.						
	4	Donesek učnemu zalogu	.	.	178	50	178	50	178	50	.	.						
	5	Donesek penzijskemu zalogu za učitelje na ljudskih šolah na podlagi proračuna omenj. zaloga	.	.	500	.	500	.	500	.	.	.						
	6	Doneski plači profesorja porodništva in podpore učenkam	.	.	495	48	495	48	495	48	.	.						
	7	Štipendije dijakom obiskajočim više šole :																
		a) 4 štipendij višešolcem za prvo leto .	.	.	800	.	800	.	700	.	100	.						
		b) 4 štipendij po 300 gl. v spomin 40letnega vladanja Njegovega Veličanstva ces. Franca Josipa I. . .	.	.	825	.	825	.	750	.	75	.						
	8	Stalni doneski :																
		a) za cerkveno godbo v Goriški stolni cerkvi	44	27 ₅	180	33 ₅	224	61	180	33 ₅	44	27 ₅						
	b) za cerkveno godbo v Gradiški	24	15	96	60	120	75	96	60	24	15							
9	Deželni muzej	.	.	1200	.	1200	.	1200	.	.	.							
	Podpore za skladovne ceste	650	.	6150	.	6800	.	1800	.	5000	.							
	odnos	1609	56	204524	29	206133	85	195826	81 ₅	10307	03 ₅							

Poglavje	Člen	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunjena potrebsčina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
														manjša		večja	
			gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.		gl.	kr.	gl.	kr.
X.		prenos	1609	56	2045	24 29	2061	133 85	1958	26 81 ₅	1030	7 03 ₅	Proračun ni bil potrjen				
		Vojaški troški :															
	1	Priprege za stalno vojno	.	.	769	30	769	30	769	30	.	.					
	2	Priprege za domobramstvo	.	.	44	15	44	15	44	15	.	.					
	3	Plača slugi pri uradu za vojaške priprege	.	.	216	.	216	.	216	.	.	.					
4	Za nastanitev vojakov	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
XI.		Deželni dolg :															
	1	Razdolžitev deželnega posojila	600	.	3000	.	3600	.	3600	.	.	.					
	2	Obresti od obveznic novega deželnega posojila	150	.	12060	.	12210	.	11976	.	234	.					
	3	Dohodninski davek obvezničnih obresti	.	.	438	80	438	80	438	80	.	.					
	4	Pristojbina v kolekih obvezničnih odrezkov	.	.	27	86	27	86	27	86	.	.					
	5	Obresti starih domestikalnih obveznic	32	99	2527	66	2560	65	1754	05	806	60					
XII.		Razni troški :															
		a) povračila na dokladih	.	.	368	44	368	44	368	44	.	.					
		b) razni drugi troški	.	.	4246	50	4246	50	4246	50	.	.					
		c) obresti od naloženega dolga	.	.	4246	50	4246	50	4246	50	.	.					
XIII.		Izredni troški	11720	.	5650	.	17370	.	7150	.	10220	.					
XIV.		Vrnjene predplače :															
		a) državnemu milijoracijskemu zavodu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
		b) razne vrnjene predplače	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.					
		odnos	14112	55	233873	.	247985	55	226417	91 ₅	21567	63 ₅					

Poglavje	Člen	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunjena potrebsčina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom				
			gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	manjša		večja				
												gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.
XV.		prenos	14112	55	233873	.	247985	55	226417	91 ₅	21567	63 ₅	Proračun ni bil potrjen					
		Dane predplače :																
		a) vodni zadrugi za namakanje Tržiške ravani	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
		b) razne predplače	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.						
		Vsi dejanski troški :	14112	55	233873	.	247985	55	226417	91 ₅	21567	63 ₅						
		b) Prehajalni :																
		Vrnjene predplače :																
		a) denarnim zavodom	74754	.	17000	.	91754	.	18021	.	73733	.						
		b) državnemu milijoracijskemu zalogu	191200	.	.	.	191200	.	.	.	191200	.						
		c) druge vrnjene predplače	11	89	141	36	153	25	11	89	141	36						
		Dane predplače :																
		a) uradnikom	.	.	1454	99 ₅	1454	99 ₅	1454	99 ₅	.	.						
	b) deželni pisarnici	.	.	611	97 ₅	611	97 ₅	611	97 ₅	.	.							
	c) druga dana predplačila	.	.	2411	66	2411	66	2411	66	.	.							
	Vsi troški	280078	44	255492	99	535571	43	248929	43 ₅	286641	99 ₅							
	Končni ostanek v gotovini	.	.	.	.	.	.	22915	08 ₅									
	Vsota	.	.	.	.	.	.	271844	52									

Deželno knjigovodstvo

V Gorici, 1. aprila 1898.

Deželni knjigovodja

KAUČIČ.

Posnetek uprave deželnega

Poglavje	Dohodki	Aktivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Dejanski prihodek v letu 1897		Končni aktivni zastanki		Proračuneno pokritje	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom			
													večja		manjša	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen				
I	Dohodki iz deželnega premoženja	70	.	23761	24 ₅	23831	24 ₅	23809	69 ₅	21	55					
II	Dohodki iz javnih naslovov	67072	56	87711	85 ₅	154784	41 ₅	80761	60	74022	81 ₅					
III	Drugi dohodki	739	38 ₅	379	85 ₅	1119	24	376	70 ₅	742	53 ₅					
IV	Doklade in davščine	12127	72	140336	34	152464	06	140335	22	12128	84					
	b) Prehajalni:															
	Prejeta predplačila	.	.	17141	36	17141	36	17141	36	.	.					
	Vrnjena predplačila	409954	49	4478	63	414433	12	8590	60 ₅	405842	51 ₅					
	Skupaj	489964	15 ₅	273809	28 ₅	763773	44	271015	18 ₅	492758	25 ₅					
	Pričetni ostanek v gotovini	829	33 ₅					829	33 ₅							
	Končni " " "	.	.					.	.	22915	08 ₅					
	Vsota	.	.					271844	52	.	.					
	Pričetna aktiva	490793	49					.	.							
	Končna " " "	.	.					.	.	515673	34					

zaloga za leto 1897

Poglavje	Troški	Pasivni zastanki pričetkom leta		Pristojbina za leto 1897		Skupaj		Izplačilo v letu 1897		Končni pasivni zastanki		Proračunena potrebsčina	Pristojbina upravnega leta je v primeri s proračunom				
													manjša		večja		
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
	a) Dejanski :											Proračun ni bil potrjen					
I	Troški deželnega zbora			1331	72	1331	72	1331	72								
II	Upravni troški	217	50	26318	25 ₅	26535	75 ₅	25651	72 ₅	884	03						
III	Troški za deželno posestvo	32	.	2472	29 ₅	2504	29 ₅	2472	29 ₅	32	.						
IV	Troški za poljedelstvo in obrtnijo			4270		4270		4070		200							
V	Troški za javno varstvo	274	91 ₅	18978	18 ₅	19253	10	18803	22	449	88						
VI	Troški za zdravstvo			3758	54	3758	54	3758	54								
VII	Dobrodelni zavodi	331	72	117668	58	118000	30	114995	82	3004	48						
VIII	Troški za uk in izobražbo	103	42 ₅	23576	71 ₅	23680	14	22943	49 ₅	736	64 ₅						
IX	Podpore za skladovne ceste	650	.	6150	.	6800	.	1800	.	5000	.						
X	Vojaški troški			1029	45	1029	45	1029	45								
XI	Deželni dolg	782	99	18054	32	18837	31	17796	71	1040	60						
XII	Razni troški			4614	94	4614	94	4614	94								
XIII	Izredni troški	11720	.	5650	.	17370	.	7150	.	10220	.						
	b) Prehajalni :																
	Vrnjena predplačila	265965	89	17141	36	283107	25	18032	89	265074	36						
	Dana predplačila			4478	63	4478	63	4478	63								
	Skupaj	280078	44	255492	99	535571	43	248929	43 ₅	286641	99 ₅						
	Končni ostanek v gotovini							22915	08 ₅								
	Vsota							271844	52								
	V primeri z aktivni	490793	49							515673	34						
	kaže se aktivum pričetkom leta	210715	05														
	in koncem leta									229031	34 ₅						

Deželno knjigovodstvo

v Gorici 1. aprila 1898.

Deželni knjigovodja

KAUČIČ.

SPLOŠNI INVENTAR

premakljivega in nepremakljivega premoženja poknežene grofovine Goriške in Gradiške
koncem leta 1897

Red. štev.	S T A N I M O V I N E	V r e d n o s t	
		posamna	skupna
	Gotovina:		
1	Preostanek v gotovini koncem leta 1897, glasom dotičnega računskega sklepa	.	22915 08
	Končne terjatve:		
2	Končni aktivni zaostanki znašajo na podlagi računskega sklepa deželnega zaloga . . .	.	492758 25
	Pohištvo, zbirke, živina, pridelki itd.		
3	pri dežel. pisarnici	991 44	
4	" " knjigovodstvu	358 70	
5	" " denarnici	715 36	
6	" varhu dežel. palače	1490 80	
7	" dežel. muzeju	16241 55	
8	" meteorologičnem ogledišču	246 90	
9	" žandarmerijskih postajah (inventar se je predložil pod štv. 896/91 a v njem ni na-vedena vrednost dotičnih stvari)		
10	" pri tukajš. ženski norišnici	3868 50	
11	Tiskovine na prodaj pri deželni denarnici	870 12	
12	pri laškem oddelku deželne kmetijske šole	13085 25	
13	" slovenskem oddelku deželne kmetijske šole	8885 85	
14	" deželni gluhonemici, kakor kaže dotični računski sklep	3158 88	49913 35
	Obveznice:		
15	Vrednost državnih obveznic deželnega zaloga v znesku 235.750:— gl. je znašala po du-najski borzni ceni z dne 31. decembra 1897	240464 17	
16	Vrednost držav. obveznic deželne gluhonemice je znašala po dotičnem računskem sklepu	20500 .	
17	Vrednost delnic društva c. kr. priv. furlanske železnice t. j. 250 delnic po 200 gl.	50000 .	310964 17
	Obrestonosne glavnice:		
18	Njegovo c. kr. apost. Veličanstvo je odkazalo znesek 100.000 gl. od čistega dohodka XXIII. in XXIV. državne loterije za zgradbo norišnice na Primorskem Ta vsota je naložena v državnih obveznicah, ter pripada tej deželi, glasom dotične raz-delitve pod štv. 3484/96 (ki pa potrebuje še Cesarske potrdbe)	67154 .	
19	Glavnica dežel. gluhonemice, naložena pri Andreju Budal-u znaša po dotičnem računskem sklepu	1050 .	68204 .
	odnos	.	944754 86

Red. št.	STAN IMOVINE	Vrednost	
		posamna	skupna
	prenos	.	944754 86
	Glavnice brez obresti:		
20	Vsled pogodbe z dne 30. julija 1864 Goriškemu mestu za razširjenje c. k. realke brez obresti izposojena svota	15000	
21	Glavnica dežel. gluhonemice, naložena pri Josipu Pavletič-u	1748 51	16748 51
	Nepremičnine:		
22	Deželna palača v Gorici, anagraf. štv. 8 v približni vrednosti	75000	
23	Hiša na Plačuti, katero je najel vojaški erar in jo rabi za bolnišnico	35000	
24	Hiša v Podturnu, anagraf. štv. 55 in 136. nov. štv. 23 in 25, za rabo laškega oddelka dežel. kmetijske šole	27000	
25	Hiša za gluhonemico v Gorici, anagraf. štv. 124, nov. štv. 27, kakor tudi hiša za vartarja in most čez Korenj	26985 87	
26	Vrti na Goriškem gradu, parc. štv. 223/3, 163/2 in 259 (R. štv. 957/94.) cenjeni na	95	
27	Kmetija v Podturnu, obdelovana po laškem oddelku deželne kmetijske šole	7000	
28	Travniki na Blanči obdelani po laškem oddelku deželne kmetijske šole, travniki na Peču po slovenskem oddelku in gozd v Starigori po obeh oddelkih deželne kmetijske šole.	28608	
29	Zemljišča obdelovana po dežel. gluhonemici so vredna na podlagi dotičnega računskega sklepa	2350 30	
	Pod odb. štv. 515/97 ukrenilo se je potrebno, da se izvede prepis lastninske pravice do poslopja in pridruženih zemljišč na Goriškem gradu, — kjer je nastanjeno vojaštvo — na ime dežele.		
	skupaj	.	202039 17
	Uživanjske pravice:		
30	Slovenski oddelek deželne kmetijske šole obdeluje tudi staro kmetijo pri kapucinarjih, katero je c. kr. kmetijsko društvo, dokler bo obstajala kmet. šola, odstopilo deželi vsled pogodbe 11/11 1881 štv. 4007, sklenjene na podlagi sklepa dežel. zbora z dne 6/9 1881, Ta kmetija je cenjena gl. 10000:— novo poslopje zidano na ravno istem zemljišču je stalo " 34474:05 cena starega poslopja znaša pa " 1500:— skupaj gl. 45974:05		
	Te nepremičnine vpisane so v zemljišč. knjigah na ime c. kr. kmetijskega društva in uživanjska pravica do istih pa na korist deželne kmetijske šole.		
	Skupni znesek imovine	.	1163542 54

Red. št.	S T A N D O L G O V I N E	Z n e s e k	
		posamni	skupni
	Končni dolgovi:		
1	Pasivni zaostanki dne 31. decembra 1897 znašajo po dotičnem računskem sklepu . . .		286641 99 ₅
	Pasivne obveznice:		
2	Imenska vrednost domestikalnih obveznic znaša v stari veljavi . . . gl. 88780:12 ³ / ₄ Od teh obveznic plačuje se 2304:90 avst. velj. letnih obresti. Razdolžitvena glavnica ki bi dajala po 4 ² / ₁₀ % ravno te obresti in bi se morala izplačati za razdolžitev teh obveznic iznaša	54878 57	
3	Obveznice novega deželnega posojila, ki niso bile še izžrebane do konec leta 1897 so: vrste A: 74 po 100 gl., 65 po 500 gl. in 150 po 1000 gl. skupaj . gl. 189900:— vrste B: 81 po 100 gl., 31 po 500 gl. in 85 po 1000 gl. skupaj . " 108600:— iznos	298500 .	353378 57
	Skupni znesek dolgovine		640020 56 ₅
	Pregled premoženja:		
	Stan imovine	gl. 1,163542:54	
	Stan dolgovine	" 640020:56 ¹ / ₂	
	Čista imovina znaša	gl. 523521:97 ¹ / ₂	
	in ako se primerja čista imovina koncem leta 1896	" 499197:64 ¹ / ₂	
	pokaže se pomnožitev	gl. 24324 33	
	Deželno knjigovodstvo v Gorici 1. aprila 1898. Deželni knjigovodja KAUČIĆ.		

Po-

uprave in imovine vsih zakladov oskrbovanih

Redno štev.	Z a k l a d	Vsa imovina koncem							
		Dohodki		Troški		iz gotovine in aktivnih ali pasivnih zaostankov		obveznice	
		gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.
1	Za ranjene in bolne vojake	1161	63	1063	.	186	05 ₅	30214	08 ₅
2	Provincijalno-občinski	20	950	2023	36	226	93	51250	.
3	Za gozdorejo in ribarstvo	4994	63	2062	07	3125	81 ₅	16050	.
4	Gospinski	6786	39	6727	26	33	95	146850	.
5	Werdenberski	3656	52	3667	92	181	92	86300	.
6	Štipendijski	2525	25	3357	29	606	65	70000	.
7	Za uboge	25988	93	26839	.	1897	18 ₅	581400	.
8	Normalno-šolski	12870	64	12442	08	387	83 ₅	115500	.
9	Deželne gluhonemice	18624	57 ₅	18624	57 ₅	.	.	20500	.
10	Zemljiščno-odvezni	889	26	1266	04	3	80 ₅	.	.
11	Penzijski zalog za učiteljsko osebje	16934	73 ₅	16962	64 ₅	1310	26	.	.
12	Razni mali zalogi	299	80	176	40 ₅	303	39 ₅	4550	.
13	Ustanova Nj. E. Franca grofa Coronini-ja za dela nezmožne težake	2766	50	2579	94	194	32	19400	.
14	Depoziti	37610	53 ₅	41411	17 ₅	1109	35	5600	.
15	Deželni	271015	18 ₅	248929	43 ₅	229031	34 ₅	310964	17
	Skupaj	408254	08	388132	19 ₅	234333	26 ₅	1458578	25 ₅

snetek

po deželnem odboru za leto 1897

je obstajala leta 1897				Skupaj		Premoženje v primeri z onim prejšnjega leta se je				Opombe
glavnic		posestva in pohištva				pomnožilo		zmanjšalo		
gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	gl.	kr.	
.	.	.	.	30400	14	166	23	.	.	
.	.	.	.	51476	93	320	73 ₅	.	.	
92	42	.	.	19268	23 ₅	2949	28	.	.	
.	.	9794	80	156610	85	37	79	.	.	
.	.	.	.	86118	08	24	60	.	.	
.	.	.	.	69393	35	313	61	.	.	
10086	90 ₅	63194	18 ₅	656578	28 ₅	2257	49	.	.	
.	.	.	.	115887	83 ₅	3736	31	.	.	
2798	51	32495	05	55793	56	.	.	442	39	
.	.	.	.	3	80 ₅	19	81 ₅	.	.	
.	.	.	.	1310	26	166	30	.	.	
.	.	.	.	4853	39 ₅	463	03	.	.	
.	.	.	.	19594	32	2076	56	.	.	
.	.	.	.	6709	35	.	.	.	.	
84952	51	251952	52	876900	54 ₅	24324	33	.	.	
97930	34 ₅	357436	55 ₅	2148678	42	36856	08	442	39	

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

Posnetek

doklad in davščin vpeljanih za leto 1898 v pokritje primankljeja
deželnega zaloga in okrajnih šolskih zalogov.

a) Za deželni zalog se je vpeljala :

1. 10% tna doklada na zemljarino ;
2. 12% tna " " hišno-razredni in najemninski davek ;
3. 15% tna " " pridobinski in dohodninski davek (izvzemši osebno dohodarino, vpeljano z zakonom 25 oktobra 1896) ;
4. 20% tna " " državno potrošnino od vicia, mošta in mesa ;
5. davščina 50 novčičev od vsacega hl na drobno potočenega piva ;
6. " 18 " od vsacega litra na drobno potočenih opojnih tekočin navedenih v čl. I B II točka 1. zakona 18 maja 1875 (drž. zak. št. 84) in
- 10 " od vsacega litra v 2. točki istega zakonovega člena navedenih tekočin.

b) Za šolski zalog je vpeljala :

1. v okraju Goriške okolice 63% tna doklada na vse ivravne davke ;
2. v Gradiščanskem okraju 37% " " " " " " v kat. občinah Romans in Frata,
40% " " " " " " " " " " Tržič in Sv. Pavel,
43% " " " " " " " " " " v vseh drugih občinah tega okraja ;
3. v Tolminskem okraju 70% " " " " " " "
4. v Sežanskem okraju 75% " " " " " " " " zemljarino in na hišno-razredni in najemninski davek, in
100% " " " " " " " " pridobinski in dohodninski davek.

Deželno knjigovodstvo
v Gorici 1. aprila 1898.
Deželni knjigovodja
KAUČIČ.

RAZPREGLED

sumaričnih podatkov občinskih proračunov za leto 1898 in v pokritje
izkazanih primankljejev vpeljanih doklad in davščin.

ŽUPANIJA	DAVČNA OBČINA	Po potrjenim proračunu			Razkazani primanjkljaj se pokrije:								
					z doklado			z davščino					
		za leto 1898 znašajo:			na vse nepo- sredne državne davke			na užitnino		od vsacega hek- tolitra piva	od vsacega litra zg. opoj. tekočin		
					dohodki	troški	primanj- kljaj	v denarju	v delu			skupaj	vina
		gl.	gl.	gl.	%			%		gl.	n.	n.	
I. Davčni okraj Gorica (mesto)													
Gorica	Gorica mesto in predmestje	87560	268008	180448	39 34	.	39 34	180	83 ³ / ₁₀	170	10		
II. Davčni okraj Gorica (okolica)													
Štandrež	Štandrež	4836	4822	.	.	.	.	.	.	.	.		
Bilje	Bilje	1128	2088	960	10	.	10	100	50	1	10		
	Orehovlje	1262	2103	841	70	.	70	100	50	1	10		
Čepovan	Čepovan	698	2363	1665	40	52	92	34	30	1	.		
Dornberg	Dornberg	2205	6055	3850	60	30	90	100	100	170	11		
	Pervačina	322	2588	2266	55	20	75	100	100	170	11		
Števerjan	Števerjan	629	2765	2136	62	.	62	100	100	.	.		
	Cerovo dol.	595	1092	497	33	.	33	50	50	.	.		
	Cerovo gor.	305	1370	1065	65	.	65	100	100	.	.		
Gergar	Gergar	486	2146	1660	73	.	73	50	50	.	.		
	Ravnica	260	553	293	43	.	43	35	35	.	.		
Ločnik	Ločnik	1629	4430	2801	20	.	20	100	100	170	07		
Miren	Miren	3239	4403	1164	.	.	.	50	50	170	11		
	Rupa	229	1604	1375	50	.	50	75	75	170	11		
Opačjeselo	Opačjeselo	915	1890	975	22	90	112	100	100	170	10		
	Novavas	216	760	544	42	146	188	100	100	170	10		
	Dol	393	1890	1497	64	92	156	100	100	170	10		
Šempeter	Šempeter	1715	3330	1615	.	.	.	30	.	1	10		
Podgora	Podgora	1293	5194	3901	36	.	36	50	30	1	10		
	S. Maver	57	632	575	26	.	26	30	.	.	.		
	Pevma	969	5398	4429	75	.	75	100	40	1	.		
Kojsko	Kojsko	180	1614	1434	49	.	49	100	100	.	.		
	Kozana	217	1026	809	29	.	29	100	100	.	.		
	Krasno	118	369	251	48	.	48	100	100	.	.		

ŽUPANIJA	DAVČNA OBČINA	Po potrjenim proračunu			Razkazani primanjkljaj se pokrije:						
					z doklado			z davščino			
		za leto 1898 znašajo:			na vse nepo- sredne državne davke			na užitnino		od vsacega hek- tolitra piva	od vsacega litra zg. opoj. tekočin
		dohodki	troški	primanj- kljaj	v denarju	v delu	skupaj	vina	mesá		
		gl.	gl.	gl.	%			%		gl.	n.
	Šmartno	657	1617	960	38	.	38	100	100	.	.
	Vedrijan	170	697	527	75	.	75	100	100	.	.
	Verhovlje	50	602	552	55	.	55	100	100	.	.
	Vipolže	126	1856	1730	77	.	77	100	100	.	.
	Višnjevsek	120	883	763	73	.	73	100	100	.	.
Renče	Renče	1851	4639	2788	75	15	90	100	100	1	.
	Gradiškuta	747	2933	2186	75	15	90	100	100	1	.
Solkan	Solkan	2953	5772	2819	15	.	15	25	25	50	10 ¹⁰ 5
	Kronberg	786	1291	505	24	.	24	20	20	.	.
	Loka	320	491	171	20	.	20	20	20	.	.
Šempas	Šempas	1241	1710	469	15	.	15	50	50	1	10
	S. Miha	596	723	127	15	.	15	50	50	1	10
	Ozeljan	1886	2497	611	30	.	30	50	50	1	10
	Osek	472	745	273	18	.	18	50	50	1	10
	Vitovlje	2052	2446	394	30	.	30	50	50	1	10
Sovoduje	Sovodnje	3293	2348	.	.	.	.	.	.	.	.
	Gabrije	313	925	612	75	.	75	75	.	.	.
	Peč	1378	1228	.	.	.	.	.	.	.	.
	Rubije	172	735	563	80	.	80	.	.	.	.
	Vertoče	107	331	224	70	.	70	.	.	.	.
Ternovo	Ternovo	409	689	280	14	.	14	.	.	.	.
	Lazna	114	139	25	7	.	7	.	.	.	.
	Lokva	399	725	326	15	.	15	.	.	.	.
Tribuša	Tribuša	527	1047	520	45	8	53	.	.	.	.
Vertojba	Vertojba dol.	1787	2201	414	15	.	15	100	100	1	.
	Vertojba gor.	1506	2002	496	25	.	25	100	100	1	.
	Bukovica	896	1430	534	25	.	25	100	100	1	.
Vogersko	Vogersko	748	2503	1755	80	.	80	100	100	1	.

ŽUPANIJA	DAVČNA OBČINA	Po potrjenim proračunu			Razkazani primanjkljaj se pokrije:								
					z doklado				z davščino				
		za leto 1898 znašajo:			na vse neposredne državne davke			na užitnino		od vsacega hektolitra piva	od vsacega litra žg. opoj. tekočin		
		dohodki	troški	primanjkljaj	v denarju	v delu	skupaj	vina	mesá				
		gl.	gl.	gl.	‰			‰		gl.	n.	n.	
III. Davčni okraj Ajdovščina													
Ajdovščina	Ajdovščina	1460	4839	3379	36	.	36	50	50	170	04	.	.
Kamnje	Kamnje	171	1270	1099	55	19	74	50	50	1	.	.	.
Černiče	Černiče	1097	2633	1536	50	.	50	50	50	170	.	.	.
	Batuje	386	964	578	50	.	50	50	50	170	10	.	.
	Selo	508	1241	733	63	.	63	50	50	170	.	.	.
Sv. Križ	Sv. Križ	266	2175	1909	50	20	70	50	.	170	.	.	.
	Dobravlje	47	872	825	57	20	77	50	50	170	.	.	.
	Velike Žablje	355	1321	966	71	20	91	70	.	170	.	.	.
Gabrje	Gabrje	141	1119	978	42	.	42	100	.	50	.	.	.
Gojačevo	Gojačevo	798	1535	737	70	50	120	70	70	1	.	.	.
Lokavec	Lokavec	1045	2470	1425	50	.	50	50	50	1	10	.	.
	Dol-Otlica	160	1408	1248	69 ₅	.	69 ₅	50	50	1	.	.	.
	Rihenberg	642	2650	2008	54	.	54	100	100	170	11	.	.
	Berje	285	1361	1076	54	.	54	100	100	170	11	.	.
	Šmarje	400	1528	1128	30	.	30	100	.	.	.	.	.
Skrilje	Skrilje	83	619	536	88	6	94	50	.	1	.	.	.
	S. Tomaž	285	1335	1050	86	6	92	50	.	1	.	.	.
Vertovin	Vertovin	961	2288	1327	70	.	70	70	70	1	.	.	.
IV. Davčni okraj Kanal													
Ajba	Ajba	20	2504	2484	70	25	95	50	50	110	05	.	.
Anhovo	Anhovo	135	1023	888	30	40	70	50	50	1	.	.	.
	Plave	356	1622	1266	23	40	63	50	50	1	.	.	.
	Ukanje	46	470	424	20	50	70	50	.	1	05	.	.
Avče	Avče	1150	2397	1247	32	44	76	100	100	1	05	.	.
Banjšica S. Lovr.	Bajnš. S. Lovr.	762	2542	1880	35	50	85	50	.	.	.	.	.
" S. Duha	" S. Duha	135	1648	1513	42	50	92	100	100	110	.	.	.
Kanal	Kanal	585	1189	604	43	22	65	100	48	168	10	.	.
	Bodrež	71	282	211	35	22	57	100	48	168	10	.	.

ŽUPANIJA	DAVČNA OBČINA	Po potrjenim proračunu			Razkazani primanjkljaj se pokrije :							
					z doklado				z davščino			
		za leto 1898 znašajo :			na vse neposredne državne davke			na užitnino		od vsacega hektolitra piva	od vsacega litra žg. opoj. tekočin	
		dohodki	troški	primanjkljaj	v denarju	v delu	skupaj	vina	mesá			
		gl.	gl.	gl.	‰			‰		gl.	n.	n.
	Gorenjvas	56	636	580	49	22	71	100	48	168	10	
	Idrija	24	192	168	33	22	55	100	48	168	10	
	Morsko	15	337	322	58	22	80	100	48	168	10	
	Verh	108	259	151	39	22	61	100	48	168	10	
Kal	Kal	1509	5603	4094	56	56	112	50	50	.	10	
Deskla	Deskla	947	3006	2059	25	50	75	50	.	.	.	
Lokovec	Lokovec	137	709	572	49	.	49	.	.	.	.	
Ročinj	Ročinj	42	1464	1422	37	50	87	50	50	1	05	
	Doblar	55	454	399	80	50	130	.	.	.	.	
V. Davčni okraj Gradišče												
Fara	Fara	2798	6313	3515	50	.	50	90	90	170	.	
Gradišče	Gradišče	11326	19940	8614	33	.	33	120	50	170	11	
Marjan	Marjan	2131	5528	3397	50	.	50	80	80	150	10	
Romans	Romans	2550	5829	3379	40	.	40	80	80	170	11	
	Frata	80	1369	1289	40	.	40	80	80	170	11	
Zagrada	Zagrada	1475	5501	4026	60	.	60	150	150	150	11	
	Boškiu	80	80	.	.	.	.	.	.	.	.	
	Sv. Martin	197	791	594	80	.	80	150	150	.	10	
	Zdravšina	90	2289	2199	50	.	50	150	150	150	10	
Versa	Versa	1487	1989	502	5	.	5	75	75	1	11	
Vileš	Vileš	2624	4885	2261	80	.	80	75	75	150	10	
VI. Davčni okraj Červinjan												
Ajel	Ajel	2751	7382	4631	60/63	.	60/63	135	135	170	10	
Oglej	Oglej	3480	10676	7196	40	.	40	100	100	160	10	

ŽUPANIJA	DAVČNA OBČINA	Po potrjenim proračunu			Razkazani primanjkljeji se pokrije:						
					z doklado				z davščino		
		za leto 1898 znašajo:			na vse nepo- sredne državne davke			na užitnino	od vsacega hek- tolitra piva		
		dohodki	troški	primanj- kljeji	v denarju	v delu	skupaj	vina	mesá	od vsacega hek- tolitra piva	od vsacega litra zg. opoj. tekočin
		gl.	gl.	gl.						gl. n.	n.
	Belveder	414	414	.	.	.	.	.	.	.	.
Čamplung	Čamplung	959	3694	2735	75	.	75	60	60	170	10
	Kavenzan	133	1491	1358	85	.	85	60	60	170	10
Červinjan	Červinjan	3807	13597	9790	180 50	.	180 50	100	100	170	11
Fiumičel	Fiumičel	6561	14982	8421	60	.	60	100	100	1	10 5
	Morozinski otok . .	841	841	.	.	.	.	.	.	.	.
Gradež	Gradež	13790	19590	5800	20	.	20	150	150	170	10
Ivanic	Ivanic	1529	3408	1879	79 1/2 73	.	79 1/2 73	100	100	170	10
Muškli	Muškli	132	1836	1704	59	.	59	100	100	1	11 6
	Pradicejol	6	1250	1244	80	.	80	.	.	.	.
	Strassoldo	205	1929	1724	65	.	65	100	100	1	11 6
Perteole	Perteole	1090	6315	5225	57	.	57	50	50	75	05
Ruda	Ruda	5834	5795	.	.	.	.	.	.	.	.
Škodovaka	Škodovaka	987	3190	2203	43	.	43	50	50	.	10
Tapoljan	Tapoljan	2679	2436	.	.	.	.	.	.	.	.
Terc	Terc	3623	8404	4781	51	.	51	50	50	1	11
Villa-Vicentina . .	Villa-Vicentina . .	321	1853	1532	28	.	28	40	40	.	.
Višk	Višk	1502	1911	409	15	.	15	30	30	50	08
Sv. Vid	Sv. Vid	1925	2682	757	20	.	20	50	50	50	.
	Kraulj	1376	2054	678	30	.	30	50	50	50	.

VII. Davčni okraj Kormin

Biljana	Biljana	707	4694	3987	66	40	106	100	100	.	.
Bračan	Bračan	634	2902	2268	40	.	40	80	80	170	10
Kaprija	Kaprija	607	2068	1461	45	.	45	100	100	150	.
	Speša	10	634	624	51	.	51	.	.	.	.
Čopris-Viskon . .	Čopris	678	1457	779	36	.	36	50	50	1	.
	Viskon	177	880	703	46 5	.	46 5	50	50	1	.

ŽUPANIJA	DAVČNA OBČINA	Po potrjenim proračunu			Razkazani primanjkljeji se pokrije:						
					z doklado				z davščino		
		za leto 1898 znašajo:			na vse nepo- sredne državne davke			na užitnino	od vsacega hek- tolitra piva		
		dohodki	troški	primanj- kljeji	v denarju	v delu	skupaj	vina	mesá	od vsacega hek- tolitra piva	od vsacega litra zg. opoj. tekočin
		gl.	gl.	gl.						gl. n.	n.
Kormin	Kormin	15207	29652	14445	40	.	40	83	83	170	10
Kožbana	Kožbana	33	2041	2008	57	100	157	70	70	150	11
	Mernik	26	3303	3277	57	100	157	70	70	150	11
Dolenja	Dolenja	394	5493	5099	52	50	102	100	.	170	11
Sv. Lovrenc	Sv. Lovrenc	1209	2513	1304	30	.	30	80	80	110	06
Medana	Medana	650	1661	1011	25	.	25	100	.	.	.
Medeja	Medeja	2884	4253	1369	25	.	25	50	50	1	05
Morar	Morar	675	1712	1037	44	.	44	60	60	1	03
Muša	Muša	1129	2360	1231	20	.	20	80	80	50	.

VIII. Davčni okraj Tržič

Sv. Kancijan . . .	Sv. Kancijan . . .	296	5375	5079	87	.	87	100	100	170	06
	Pieris	301	3213	2912	96	.	96	100	100	170	06
Doberdob	Doberdob	370	1085	715	50	.	50	100	100	.	.
Devin	Devin	296	694	398	23	.	23	50	50	110	.
	Jamlje	741	668	.	.	.	.	.	.	.	.
	Medjevača	294	560	266	16	.	16	50	50	110	.
Foljan	Foljan	552	2369	1817	70	.	70	130	130	170	11
	Redipulja	339	1171	832	50	.	50	130	130	170	11
Tržič	Tržič	9069	24891	15822	50	.	50	119	119	170	11
	S. Pavel										
	Starancan	113	2316	2203	42	.	42	100	100	170	11
Sv. Peter	Sv. Peter	859	2179	1320	40	.	40	100	100	170	11
	Kaseljan	292	1892	1600	90	.	90	100	100	170	11
Ronki	Ronki	2312	6762	4449	40	.	40	100	100	170	11
	Vermeljan	220	2849	2629	49	.	49	100	100	170	11
Turjak	Turjak	1342	3633	2291	62 50	.	62 50	100	100	170	11

ŽUPANIJA	DAVČNA OBČINA	Po potrjenim proračunu za leto 1898 znašajo :			Razkazani primanjkljeji se pokrije :								
					z doklado				z davščino				
					na vse nepo- sredne državne davke			na užitnino		od vsacega hek- tolitra piva	od vsacega litra žg. opoj. tekočin		
		dohodki	troški	primanj- kljeji	v denarju	v deln	skupaj	vina	mesá				
		gl.	gl.	gl.	‰			‰		gl.	n.	n.	
IX. Davčni okraj Tolmin													
Bregioj	Breginj	1137	1329	192	16	.	16	30	30	1	.	05	
	Robedišče	875	893	18	30	.	30	30	30	1	.	05	
Kobarid	Kobarid	611	1963	1352	10	.	10	50	40	1	.	06	
	Sužid	16	488	472	88	.	88	40	40	.	.	04	
	Svino	441	876	435	100	.	100	.	.	.	.	.	
Kreda	Kreda	1412	2358	946	40	.	40	30	30	1	.	02	
Drežnica	Drežnica	803	1396	593	42	.	42	.	.	.	.	08	
Grahovo	Grahovo	109	605	496	50	.	50	.	.	.	.	.	
	Kneža	526	998	472	37	.	37	.	.	.	.	.	
	Nemški rut	293	618	325	47	.	47	.	.	.	.	.	
	Obloke	151	432	281	70	.	70	.	.	.	.	.	
	Podberdo	410	1140	730	56	.	56	.	.	.	.	.	
	Stražišče	280	494	214	40	.	40	.	.	.	.	.	
Idersko	Idersko	550	2080	1530	33	56	89	70	70	.	.	04	
Libušno	Kamno	98	477	379	40	.	40	50	50	.	.	02	
	Ladra	199	199	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
	Smast	988	1557	569	19	47	66	.	.	.	.	.	
	Vrsno	413	413	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
S. Lucija	S. Lucija	325	1198	873	22	10	32	25	25	.	.	.	
	Idrija	378	810	432	45	10	55	25	25	.	.	.	
	Lom	467	1465	998	41	50	91	25	25	.	.	.	
	Modrejce	170	481	311	20	10	30	25	25	.	.	.	
	Slap	23	643	620	38	20	58	25	25	.	.	.	
Livek	Livek	571	1563	992	35	50	85	50	50	.	.	03	
Št. Viška gora . .	Prapetno	97	1245	1148	48	50	98	.	.	.	.	.	
(glej okraj Cerkno)													
Ponikve	Ponikve	228	1521	1293	36	60	96	.	.	.	.	.	

ŽUPANIJA	DAVČNA OBČINA	Po potrjenim proračunu za leto 1898 znašajo :			Razkazani primanjkljeji se pokrije :							
					na vse nepo- sredne državne davke			na užitnino		od vsacega hek- tolitra piva	od vsacega litra žg. opoj. tekočin	
												z doklado
		dohodki	troški	primanj- kljeji	v denarju	v delu	skupaj	vina	mesá	gl.	n.	n.
		gl.	gl.	gl.	‰			‰		gl.	n.	n.
	Petine	116	613	497	36	50	86	.	.	.	.	.
Sedlo	Sedlo	1858	2126	268	18	.	18	50	.	.	.	04
Tolmin	Tolmin	989	4535	3546	70	.	70	50	50	1	.	02
	Čadra	207	584	377	70	.	70	.	.	.	.	.
	Dolje	282	547	265	30	.	30	25	25	.	.	02
	Lubin	230	346	110	20	.	20	25	25	.	.	02
	Podmelec	244	823	579	50	.	50	25	25	.	.	02
	Polubinj	301	1180	879	90	.	90	25	25	.	.	.
	Zatolmin	196	1295	1099	100	50	150	25	25	.	.	02
	Volarje	400	534	134	20	.	20	25	25	.	.	02
	Žab e	367	841	474	80	.	80	25	25	.	.	02
Volče	Volče	793	2157	1364	32	20	52	30	30	50	.	.
	Čiginj	149	513	364	40	10	50	30	30	50	.	.
	Kozarišče	172	377	205	22	10	32	30	30	50	.	.
	Rute	143	293	150	25	10	35	.	.	.	.	.
	Selo	874	1286	412	60	10	70	30	30	50	.	.
X. Davčni okraj Bovec												
Čez-Soča	Čez-Soča	2852	4540	1688	120	.	120	.	.	.	.	.
Log	Log	1103	1595	492	70	.	70	.	.	.	.	.
	Stermec											
Bovec	Bovec	2379	6506	4127	80	.	80	25	25	70	02	04
	Koritnica	252	569	317	80	.	80	25	.	70	02	
Žaga	Žaga	679	1415	736	84	.	84	50	.	50	1/2	
Serpenica	Serpenica	717	1064	347	42	.	42	.	.	.	.	.
Soča	Soča	751	1272	521	60	.	60	.	.	.	.	.
Ternovo	Ternovo	709	1280	571	50	.	50	25	25	50	03	
Trenta	Trenta	432	625	193	45	.	45	.	.	.	.	.

ŽUPANIJA	DAVČNA OBČINA	Po potrjenim proračunu za leto 1898 znašajo:			Razkazani primanjkljaj se pokrije:					
					z doklado			z davščino		
					na vse nepo- sredne državne davke			na užitnino		
		dohodki	troški	primanj- kljaj	denarju	v delu	skupaj	vina	mesá	od vsacega hek- tolitra piva
		gl.	gl.	gl.	o/o			o/o		gl. n.

XI. Davčni okraj Cerkno

Cerkno	Cerkno	1416	2033	617	10	20	30	40	40	50
	Bukovo	278	1873	1595	70	70	140	.	.	.
	Gorje	176	1051	875	48	100	148	.	.	.
	Jesenica	125	560	435	70	50	120	.	.	.
	Labinje	213	484	271	15	50	65	.	.	.
	Novake dol.	1	766	765	70	100	170	.	.	.
	" gor.	121	860	739	48	100	148	.	.	.
	Orehek	67	506	439	50	100	150	.	.	.
	Otalež	817	4392	3575	70	50	120	.	.	.
	Planina	13	1242	1229	70	50	120	.	.	.
	Reka-Ravna	85	320	235	40	.	40	.	.	.
	Zakriž	43	477	434	50	50	100	.	.	.
St. Viška-Gora . . .	St. Viška-Gora . . .	457	1582	1125	43	50	93	.	.	.
	Police	113	364	251	38	50	88	.	.	.
	Prapetno	.	.	.	.	.	.	.	.	.
	(glej okraj Tolmin)	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Šebrelje	Šebrelje	39	1066	1027	35	50	85	.	.	.

XII. Davčni okraj Sežana

Avber	Avber	370	824	454	48	.	48	40	40	50
Lokve	Lokve	1397	2079	682	21	.	21	50	50	170
Dutovlje	Dutovlje	891	1839	948	40	.	40	50	50	150
Naklo	Naklo	192	192	.	40	20	60	75	75	125
	Barka	14	130	116	56	20	76	75	75	125
	Dane	300	377	77	56	20	76	75	75	125
	Divača	1065	1065	.	60	.	60	75	75	125
	Ležeče	150	150	.	40	20	60	75	75	125
	Misleče	22	131	109	87	20	107	75	75	125

ŽUPANIJA	DAVČNA OBČINA	Po potrjenim proračunu za leto 1898 znašajo:			Razkazani primanjkljaj se pokrije:					
					z doklado			z davščino		
					na vse nepo- sredne državne davke			na užitnino		
		dohodki	troški	primanj- kljaj	denarju	v delu	skupaj	vina	mesá	od vsacega hek- tolitra piva
		gl.	gl.	gl.	o/o			o/o		gl. n.

	Podgrad	28	83	55	62	20	82	75	75	125
	Skoflje	77	375	298	90	20	110	75	75	125
	Vareje	20	98	78	85	20	105	75	75	125
	Vatovlje	27	122	95	90	20	110	75	75	125
Povir	Povir	945	1508	563	43	30	73	50	50	.
	Merče	917	1210	293	46	30	76	50	50	.
Veliki-Repen . . .	Veliki-Repen . . .	1291	1437	146	18	.	18	50	50	1
	Voglje	309	497	188	38 ₅	.	38 ₅	50	50	1
Rodik	Rodik	1309	1954	645	35	.	35	50	50	1
Skopo	Skopo	289	565	276	44	.	44	50	50	1
	Krajinavas	253	447	194	44	.	44	50	50	1
Sežana	Sežana	4853	9800	4947	30	20	50	100	100	160
Zgonik	Zgonik	356	1279	923	29	55	84	100	100	150
	Gabrovica	154	971	817	32	26	58	100	100	150
	Salež	210	1033	823	34	71	105	100	100	150
Štorje	Štorje	808	1480	672	60	.	60	50	50	1
	Kazlje	284	718	434	60	.	60	50	50	1
Tomaj	Tomaj	175	870	695	40	.	40	50	50	150
	Križ	240	568	328	25	.	25	50	50	150
	Utovlje	81	313	232	27	.	27	50	50	150

XIII. Davčni okraj Komen

Brestovica	Brestovica	150	1290	1140	57	50	107	100	.	170
Berje	Berje	150	1007	857	70	97	167	100	100	170
Kobiljaglava . . .	Kobiljaglava . . .	240	688	448	50	.	50	.	.	.
Komen	Komen	646	2887	2241	80	25	105	75	75	170
	Malidol	156	475	319	80	149	229	75	75	170
	Sveto	232	1146	914	100	50	150	100	100	170
	Tomačevica	229	883	654	87	77	164	75	75	170

ŽUPANIJA	DAVČNA OBČINA	Po potrjenim proračunu za leto 1898 znašajo :			Razkazani primanjkljaj se pokrije :						
					z doklado			z davščino			
					na vse nepo- sredne državne davke			na užitnino		od vsacega hek- tolitra piva	od vsacega litra žg. opoj. tekočin
		dohodki	troški	primanj- kljaj	v denarju	v delu	skupaj	vina	mesá		
		gl.	gl.	gl.	‰			‰		gl. n.	n.
	Volčjigrad	349	1097	748	80	90	170	75	75	170	10
Kopriva	Kopriva	312	749	437	75	.	75	50	50	.	.
Štanjel	Štanjel	401	955	554	48	30	78	45	45	.	.
	Kobdilj	198	830	632	45	30	75	45	45	.	.
	Koboli	57	145	88	48	.	48	45	45	.	.
	Hruševica	147	438	291	48	30	78	45	45	.	.
Gabrovica	Gabrovica	418	1269	851	50	94	144	75	75	170	10
Gorjansko	Gorjansko	427	2129	1702	72	50	122	100	100	170	10
	Ivanigrad	222	1346	1124	60	50	110	100	100	170	10
Mavhinje	Mavhinje	358	1757	1399	20	60	80	85	85	170	.
Nabrežina	Nabrežina	5845	6253	408	8	.	8	.	.	.	.
Pliskovica	Pliskovica	438	1222	784	74	.	74	30	.	.	.
Šempolaj	Šempolaj	146	694	548	20	43	63	90	90	150	.
Škrbina	Škrbina	543	1735	1192	50	72	122	100	100	170	10
Selo	Selo	53	541	488	40	50	90	90	.	1	.
Slivno	Slivno	165	898	733	20	90	110	90	90	160	.
Štíjak	Štíjak	711	2307	1596	50	35	85	50	50	.	.
Temnica	Temnica	607	1156	549	30	50	80	100	100	170	10
	Kostanjevica	345	1292	947	30	50	80	100	100	170	10
	Lipa	589	1000	411	60	50	110	100	100	170	10
Velikidol	Velikidol	380	1417	1037	150	.	150	50	.	.	06
Vojšćica	Vojšćica	139	1431	1292	117	116 ₅	233 ₅	100	100	1	10

DEŽELNO KNJIGOVODSTVO

V Gorici, 1. aprila 1898.

Deželni knjigovodja

KAUČIČ.

POSNETEK

obsegajoč podatke proračunov **cestnih odborov** za leto 1898 in doklade vpeljane v pokritje dotičnih primankljejev.

Okraj	Dohodki	Troški	Primanj- kljejev	Omenjeni pri- manjkljejev se po- krije z doklado na vse izravne davke izvzemši o- sebnou dobodarino		V o b č i n a h
				v	v	
	gld.	gld.	gld.	denaru	delu	
Ajdovščina	10	3825	3815	13 .	Batuje, Črniče, Selo. Rihenberg, Vel. Žablje, Ajdovščina, Lokavec in Šmarje ;	
				12 .	Berje, Dobravlje, Sv. Križ, Gojačevo, Kamnje, Skrilje in Ver- tovin ;	
				10 .	Gabrije, Dol-Otlica, in S. Tomaž.	
Bovec		2200	2200	45 .	Čez-Soča ;	
				30 .	Soča ;	
				20 .	Bovec, Koritnica in Trenta ;	
				9 .	Log, Stermec, Serpenica, Ternovo in Žaga.	
Cerkno		4272	4272	25 .	V vseh občinah tega okraja.	
Červinjan	100	16598	16498	16 .	Oglej, Belvedere, Červinjan, Fjumičel, Gradež, Morozinski o- tok, Ruda, Škodovaka, Tere in Villa Vicentina ;	
				14 .	v vseh drugih občinah tega okraja.	
Goriška okolica	8648	23032	14384	17 .	V vseh občinah tega okraja.	
Gradiška	4188	7160	2972	10 .	Na hišno-razredni in najemniški in na	
				6 .	pridobniški davek } v vseh občinah na zemljarino } tega okraja.	
Kanal	53700	56200	2500	18 .	Avče in Bodrež ;	
				16 .	Kal ;	
				12 .	Kanal ;	
				9 .	Anhovo in Plave ;	
				8 .	Ajba, Ukanje, Morsko, Deskla, Ročinj. Doblar, Verh, Gore- njas in Idrija ;	
				6 .	Banjšica Sv. Duha. Banjšica Sv. Lovrenca in Lokovec.	

Okraj	Dohodki	Troški	Primanj- kljej	Omenjeni pri- manjkljej se po- krije z doklado na vse izravne davke, izvzemši o- sebno dohodarino		V o b č i n a h
				v	v	
				denaru	delu	
	gld.	gld.	gld.			
Komen . . .	1600	10885	9285	42 32 12 12 12	30 20	Koboli, Kopriva in Kobdilj; Berje in Slivno; Brestovica, Mavhinje in Velikidol; Gorjansko, Ivanigrad, Kobiljaglava, Komen, Kostanjevica, Na- brežina, Šempolaj, Škrbine, Tomačevica, Stanjel in Voj- štica; Gabrovica, Hruševica, Lipa, Malidol, Pliskovica, Selo, Sveto, Štjajak, Tempica in Volčjigrad.
Kormin . . .	80	8504	8424	21 14		Biljana, Kožbana, Dolenje, Medana in Mernik; Bračan, Kapriva, Čopris, Kormin, Sv. Lovrenc, Medoja, Morar, Muša, Speša in Viskon.
Sežana . . .	3300	8198	4898	25 20 15 10 8 20		na zemljano, hi- šno-tazredno in najmninski davek } Avber in Utovlje; Dutovlje, Križ, Merče, Povir, Sežana, Skopo, Šte Tomaj, Voglje, Divača in Lokve; Kazlje, Repen, Ležeče, Naklo in Škoflje; Krajinavas, Zgonik, Gabrovica, Salež, Dane in Rodik; Barka, Misleče, Podgrad, Vatevlje in Vareje; na pridobninski in dohodarinski davek v vseh občinah tega okraja.
Teržič . . .	946	3962	3016	1 6		v občinah na Krasu: Jamlje, Medjavača, Doberdob in Devin; v vseh drugih občinah tega okraja.
Tolmin . . .	.	12393	12393	21 29		na vse javne davke } v vseh občinah tega okraja. na pridobninski davek }
Vrh tega za sozidanje sledečih potov 20% na vse izravne davke (izvzemši osebno dohodarino): 1. <i>Staroselo-Log</i> : Breginj, Sedlo in Kreda; 2. <i>Bača</i> : Polubinj, Lubinj, Podmelec, Kneža, Grahovo, Obloke in Podbrdo; 3. <i>Mela-Kozarišče</i> : Volče, Kozarišče in Čiginj; 4. <i>Slap-Roče</i> : Slap.						

Vrh tega za sozidanje sledečih potov 20% na vse izravne
davke (izvzemši osebno dohodarino):

1. Staroselo-Log: Breginj, Sedlo in Kreda;
2. Bača: Polubinj, Lubinj, Podmele, Kneža, Grahovo, Obloke
in Podbrdo;
3. Mela-Kozarišče: Volče, Kozarišče in Čiginj;
4. Slap-Roče: Slap.

Deželno knjigovodstvo

v Gorici 1. aprila 1898.

Deželni knjigovodja

KAUČIĆ.

